דברים

פון ארטאדאקסיש חסידיש יידיש בביל
קאפירייט (c) 2015 אמנים למען ישראל. אלע רעכט רעזערווירט

דבר1

1 דאס זיינען די דברים וואס משה האט דבר צו כל ישראל אויף יענער זייט ירדן, אין מדבר, אין דעם ערבה, אקעגן סוף, צווישן פארן און צווישן תופל, און לבן, און חצרות, און די-זהב. 2 עס איז א נסיעה פון 11 טעג פון חורב ביז קדש-ברנע אויף הדרך פון הר שעיר. 3 און עס איז געווען אין 40טן שנה, אין 11טן חודש, אין 1טן יום פון חודש האט משה דבר צו די בני-ישראל אזוי ווי כל וואס ה' האט אים צוה פאר זיי; 4 נאך דעם אז ער האט נכה סיחין מלך אמורי, וואס איז ישב אין חשבון, און עוג מלך בשן, וואס איז ישב אין עשתרות אין אדרעי. 5 אויף יענער זייט ירדן, אין ארץ מואב, האט משה יאל באר די דאזיקע תורה, לאמור: 6 ה' אלוקינו האט דבר צו אונדז אין חורב, לאמור: גענוג אייך ישב אויף דעם דאזיקן הר; 7 פנה! זיך און נסע! אייך, און בוא צו דעם הר האמורי, און צו כל זיינע שכנים [שכן], אין דעם ערבה, אין דעם הר, און אין דער שפלה, און אין נגב, און ביים חוף פון ים, אין ארץ הכנעני, און צום לבנון, ביזן נהר הגדול, דעם נהר פרת. 8 ראה! איך האב נתן הארץ פאר אייך; בוא און ירש הארץ וואס ה' האט געשווארן צו אבותיכם, צו אברהמען, צו יצחקן, און צו יעקבן, צו נתן זיי און זייער זרע נאך זיי. 9 און איך האב אמר צו אייך אין יענער צייט, לאמור: איך אליין יכל אייך נישט נשׂא. 10 ה' אלוקיכם האט אייך רבה, און הנה זייט איר אזוי ווי די כוכבי השמים אין לרוב 11 זאל ה' אלוקי אבותיכם אייך יסף 1,000 מאל ווי איר זייט, און אייך ברך אזוי ווי ער האט אייך דבר! 12 ווי קען איך אליין נשׂא אייער טורח און אייער משׂע און אייער ריב? 13 יהב אייך אנשים חכמים און בִּין און ידועים, לויט אייערע שבטים, און איך וועל זיי שום פאר אייערע ראשים. 14 האט איר מיר ענה און אמר: טוב איז די זאך וואס דו האסט דבר צו עשה. 15 און איך האב לקח די ראשי שבטיכם, חכמים און ידועים, און איך האב זיי נתן פאר

ראשים איבער אייך, פאר שרי האלפים, און שרי מאה, און שרי חמשים, און שרי עשר, און שוטרים, לויט אייערע שבטים. 16 און איך האב צוה אייערע שופטים אין יענער צייט, לאמור: שמע צווישן אייערע אחים, און איר זאלט שפט צדק צווישן איטלעכן און צווישן אחיו, אדער צווישן זיינע גר. 17 איר זאלט נישט זייט נכר פנים אין משפט; דעם קטון אזוי ווי דעם גדול זאלט איר שמע; איר זאלט זיך נישט גור פאר אן איש, ווייל דער משפט איז לאלוקים. און די זאך וואס וועט זיין צו קשה פאר אייך, זאלט איר ברענגען צו מיר, און איך וועל זי שמע. 18 און איך האב אייך צוה אין יענער צייט כל הדברים וואס איר זאלט עשה. 19 און מיר האבן נסע פון חורב, און זיינען הלך אין כל יענעם מדבר גדול און נורא [ירא] וואס איר האט ראה, אויפן דרך צו דעם הר האמורי, אזוי ווי ה' אלוקינו האט אונדז צוה; און מיר זיינען בוא ביז קדש-ברנע. 20 און איך האב צו אייך אמר: איר זייט בוא ביז דעם הר האמורי, וואס ה' אלוקינו נתן לנו; 21 ראה, ה' אלוקיך האט נתן הארץ פאר דיר; עלה! און ירש עס, אזוי ווי ה' אלוקי אבותיך האט דיר דבר; זאלסט נישט מורא האבן און נישט חתת. 22 האט איר כל קרב צו מיר, און האט אמר: לאמיר שלח אנשים אונדז פארויס, און זיי זאלן חפר פאר אונדז הארץ, און אונדז ברענגען אן ענטפער וועגן הדרך וואס מיר זאלן אויף אים עלה, און די ערים וואס מיר זאלן אין זיי בוא. 23 און די זאך איז יטב אין מיינע אויגן, און איך האב לקח פון אייך 12 אנשים, צו איין איש פאר א שבט. 24 און זיי האבן זיך פנה און זיינען עלה אין דעם ההרה, און זיינען בוא ביזן נחל אשכול, און האבן עס רגל. 25 און זיי האבן לקח אין זייער יד פון דער פרי הארץ, און ירד צו אונדז; און זיי האבן אונדז שוב אן ענטפער און אמר: טובה הארץ וואס ה' אלוקינו נתן אונדז. 26 אבער איר האט נישט געוואלט עלה, און האט מרה דעם פי ה' אלוקיכם. 27 און איר האט רגן אין אייערע אוהלים, און האט אמר: ווייל ה' האט אונדז אין שנאה, האט ער אונדז יצא פון ארץ מצרים, אונדז צו נתן אין דער יד פון אמורי, כדי אונדז להשמיד (שמד). 28 וווהין מיר עלה? אחינו האבן מסס לבבנו, לאמור: עם איז גרעסער און רום פון אונדז, די ערים גדולות און בוצרות (בצר) ביז שמים; און גם בני ענקים האבן מיר דארטן ראה. 29 און איך האב צו אייך אמר: איר זאלט אייך נישט ערץ און נישט מורא האבן פאר זיי. 30 ה' אלוקיכם וואס הלך אייך פארויס, ער וועט לחם פאר אייך, אזוי ווי כל וואס ער האט עשה מיט אייך אין מצרים פאר

אייערע אויגן, 31 און אין דער מדבר, ווו דו האסט ראה, אז ה' אלוקיך האט
דיך נשא, אזוי ווי אן איש נשׂא זיין בן, דעם כל דרך וואס איר הלך, ביז איר
בוא צו דעם מקום הזה. 32 און אין דער דאזיקער זאך אמן [זען בראשית
15:6] איר נישט ה' אלוקיכם [זען משיחיסטים 11:6; יוח' 6:29], 33 וואס איז
אייך הלך פארויס אויפן דרך, אייך תור א מקום פאר אייך צום יחנו (חנה):
אין אש ביי לילה, כדי אייך צו ווייזן הדרך וואס איר זאלט אויף אים הלך, און
אין ענן יומם. 34 און ה' האט שמע דעם קול פון אייערע דברים, און ער האט
קצף, און האט געשווארן, לאמור: 35 אויב עמיצער פון די דאזיקע אנשים, פון
דעם דאזיקן דור הרע, וועט ראה הארץ הטובה, וואס איך האב געשווארן צו
נתן אבותיכם! 36 אחוץ כלב בן יפונהן; ער וועט עס ראה, און צו אים וועל
איך נתן הארץ וואס ער האט דרך דערויף, און צו זיין בנים; ווייל ער איז מלא
אחר נאך ה'. 37 גם אויף מיר האט ה' אנף גלל אייך, לאמור: דו גם וועסט
אהין נישט בוא; 38 יהושוע בן נון, וואס עמד פאר דיר, ער וועט אהין בוא;
אים חזק, ווייל ער וועט עס מאכן נחל ישראל. 39 און אייערע טף, וואס איר
האט אמר, זיי וועלן זיין פאר בז, און בניכם, וואס ידע נאך היום נישט טוב
אדער רע, זיי וועלן אהין בוא, און צו זיי וועל איך עס נתן, און זיי וועלן עס
ירש. 40 און איר פנה אייך, און נסע צום מדבר, אויפן דרך ים-סוף. 41 האט
איר זיך ענה, און האט צו מיר אמר: מיר האבן חטא צו ה'; מיר וועלן עלה, און
וועלן לחם, אזוי ווי כל וואס ה' אלוקינו האט אונדז צוה. און איר האט חגר
איטלעכער זיינע כלי-מלחמה, און הון צו עלה אין דעם הרה. 42 און ה' האט
צו מיר אמר: אמר צו זיי: איר זאלט נישט עלה, און איר זאלט נישט לחם,
ווייל איך בין נישט צווישן אייך; כדי איר זאלט נישט זייט נגף ווערן פאר
אויביכם. 43 און איך האב צו אייך דבר, נאר איר האט נישט שמע, און איר
האט מרה דעם פי ה', און איר האט זייט זוד, און זייט עלה אין דעם הרה. 44
איז יצא אקעגן אייך דער אמורי וואס איז ישב אין יענעם הרה, און זיי האבן
אייך רדף אזוי ווי די דבורים אשה, און אייך כתת אין שעיר, ביז חרמה. 45 און
איר האט זיך שוב, און איר האט בכה פאר ה', נאר ה' האט נישט שמע צו
אייער קול, און נישט אזן צו אייך. 46 און איר זייט ישב אין קדש ימים רבים,
לויט די ימים וואס איר זייט ישב.

דבר2

1 און מיר האבן זיך פנה, און האבן נסע צום מדבר, אויפן דרך ים-סוף, אזוי
ווי ה' האט צו מיר דבר; און מיר האבן זיך סבב ארום הר שעיר ימים רבים. 2
און ה' האט צו מיר אמר, לאמור׃ 3 גענוג אייך סבב דעם דאזיקן הר; פנה
אייך קיין צפון. 4 און דעם עם צוה! לאמור׃ איר עבר דורך דעם גבול פון
אייערע אחים, בני-עשו, וואס ישב אין שעיר, און זיי וועלן מורא האבן פאר
אייך; זאלט איר זיין שמר מאד. 5 איר זאלט זיך נישט גרה מיט זיי, ווייל נישט
א מדרך פון א כף-רגל וועל איך אייך נתן פון זייער ארץ, ווייל א ירושה צו
עשו האב איך נתן הר שעיר. 6 אוכל זאלט איר פון זיי פאר געלט שבר און
אכל, און אפילו מים זאלט איר פון זיי פאר געלט כרה און שתה. 7 ווייל ה'
אלוקיך האט דיך ברך אין כל מעשה פון ידך; ער האט ידע דיין הלך דורך
דעם דאזיקן גרויסן מדבר; שוין 40 שנה איז ה' אלוקיך מיט דיר; קיין זאך
האט דיר נישט חסר [זען תהילים 23:1]. 8 און מיר זיינען עבר פון אחינו,
בני-עשו וואס ישב אין שעיר, פון הדרך פון הערבה, פון אילת, און פון
עציון-גבר. און מיר האבן זיך פנה און זיינען עבר אויף הדרך פון דעם מדבר
פון מואב. 9 און ה' האט צו מיר אמר׃ זאלסט נישט צור מואב, און נישט גרה
מיט זיי א מלחמה, ווייל איך וועל דיר פון זיין ארץ נישט נתן קיין ירושה, ווייל
צו די בני-לוט האב איך נתן ער [מואב] א ירושה. 10 פריער זיינען דארטן ישב
די אימים, אן עם גדול און רב, און רום ווי די ענקים; 11 זיי גם זיינען חשב
געווארן פאר רפאים, אזוי ווי די ענקים, נאר די מואבים האבן זיי קרא אימים.
12 און אין שעיר זיינען פריער ישב די חורים, נאר בני-עשו האבן זיי ירש, און
זיי שמד פון פאר זיך, און זיך ישב אויף זייער מקום, אזוי ווי ישראל האט
עשה צום ארץ ירושתו, וואס ה' האט זיי נתן. 13 איצט קום! און עבר אייך
דעם נחל זרד. און מיר זיינען עבד דעם נחל זרד. 14 און די ימים וואס מיר
זיינען הלך פון קדש-ברנע ביז וואנען מיר זיינען עבר דעם נחל זרד, זיינען
געווען 38 שנה; ביז דער כל הדור, די אנשי המלחמה, זיינען תמם געווארן פון
צווישן דעם מחנה, אזוי ווי ה' האט זיי געשווארן. 15 און גם איז די יד ה'
געווען אויף זיי, זיי המם פון צווישן דעם מחנה, ביז זיי זיינען תמם געווארן.
16 און עס איז געווען, אז כל אנשי המלהמה זיינען תמם און מות פון צווישן
העם, 17 האט ה' דבר צו מיר, לאמור׃ 18 דו עבר היום דעם גבול מואב, ער,
19 און וועסט קרב אקעגן בני-עמון, זאלסט זיי נישט צור, און זיך מיט זיי

נישט גרה, ווייל איך וועל דיר פון ארץ בני-עמון נישט נתן קיין ירושה, ווייל צו
די בני-לוט האב איך עס נתן א ירושה. 20 דאס גם ווערט חשב פארן ארץ
רפאים; די רפאים זיינען דרינען ישב פריער, און די עמונים האבן זיי קרא
זמזומים; 21 אן עם גדול און רב, און רום ווי די ענקים; נאר ה' האט זיי שמד
פון פאר זיי, און זיי האבן זיי ירש, און זיך ישב תחת [זען בראשית 22:13, תחת
בנו; זען ישעיהו 53:5,8, תחת לנו] זיי; 22 אזוי ווי ער האט עשה פאר בני-עשו
וואס ישב אין שעיר, וואס ער האט שמד החורים פון פאר זיי, און זיי האבן
זיי ירש, און זיך ישב תחת זיי ביז אויף יום הזה. 23 און די עוים וואס זיינען
ישב אין חצרים ביז עזה, זיי האבן די כפתורים וואס יצא פון כפתור, שמד,
און זיך ישב תחת [זען בראשית 22:13, תחת בנו; זען ישעיהו 53:5,8, תחת לנו]
זיי. 24 קום! נסע! און עבר דעם נחל ארנון. ראה! איך האב נתן אין ידך סיחון
דעם אמורי, מלך חשבון, און זיין ארץ; חלל! צו ירש! און גרה! מיט אים
מלחמה. 25 יום הזה וועל איך חלל צו נתן דיין פחד און דיין יראה פני העמים
אונטערן כל השמים, אז ווען זיי וועלן שמע דיין שֵׁמַע [זען ישעיהו 53:1],
וועלן זיי רגז און חול פאר דיר. 26 און איך האב שלח מלאכים פון מדבר
קדמות צו סיחון מלך חשבון מיט דברי שלום, לאמור: 27 לאמיך עבר דורך
ארצך; אויפן דרך, אויפן דרך וועל איך הלך; איך וועל זיך נישט סור ימין
אדער שמאל. 28 אוכל ועסטו מיר פאר געלט שבר, און איך וועל אכל, און
מים ועסטו מיר פאר געלט נתן, און איך וועל שתה; לאמיך בלויז עבר אויף
מיינע רגלים [זען תהילים 22:17]; 29 אזוי ווי עס האבן מיט מיר עשה
בני-עשו וואס ישב אין שעיר, און די מואבים וואס ישב אין ער; ביז וואנען
איך וועל עבר דעם ירדן צו הארץ וואס ה' אלוקינו נתן אונדז. 30 נאר סיחון
מלך חשבון האט אונדז נישט געוואלט עבר דורך אים, ווייל ה' אלוקיך האט
הקשה (קשה) זיין רוח, און אמץ לבבו, כדי אים צו נתן אין ידך, אזוי ווי יום
הזה. 31 און ה' האט צו מיר אמר: ראה! איך האב חלל צו נתן צו דיר סיחונען
און זיין ארץ; חלל! צו ירש! ירש זיין ארץ. 32 איז סיחון יצא אקעגן אונדז, ער
מיט כל עמו, אויף מלחמה קיין יהץ. 33 און ה' אלוקינו האט אים נתן צו
אונדז, און מיר האבן נכה אים, און זיין בנים, און כל עמו. 34 און מיר האבן
אין יענער צייט לכד זיינע כל ערים, און חרם כל עיר, מת און נשים און טף;
מיר האבן נישט שאר א שריד. 35 נאר די בהמות האבן מיר בזז פאר זיך, און
דעם שלל [זען שלל ישעיהו 53:12] פון די ערים וואס מיר האבן לכד. 36 פון

ערוער וואסביים שפה נחל ארנון, און דער עיר וואס אין נחל, און ביז גלעד, איז נישט געווען א קריה וואס איז געווען שגב פון אונדז; כל האט ה' אלוקינו נתן צו אונדז. 37 נאר צו ארץ בני-עמון האסטו נישט קרב: צו דעם כל יד נחל יבוק, און די ערים פון הרה, און כל ווו ה' אלוקינו האט פארווערט.

דברי3

1 און מיר האבן זיך פנה, און זיינען עלה דרך הבשן; און עוג מלך בשן איז יצא אקעגן אונדז, ער און כל עמו, אין מלחמה קיין אדרעי. 2 און ה' האט אמר צו מיר: זאלסט נישט מורא האבן פאר אים, ווייל איך האב אים, מיט כל עמו און זיין ארץ, נתן אין ידך, און וועסט עשה צו אים אזוי ווי דו האסט עשה צו סיחין מלך אמורי, וואס איז ישב אין חשבון. 3 און ה' אלוקינו האט גם נתן אין ידנו עוג מלך בשן, מיט כל עמו, און מיר האבן אים נכה ביז אים נישט צו שאר שריד. 4 און מיר האבן לכד אין יענער צייט כל זיינע ערים; נישט געווען אן קריה וואס מיר האבן נישט לקח פון זיי; 60 ערים, די כל חבל פון ארגוב, דאס ממלכה פון עוג אין בשן. 5 כל די דאזיקע זיינען געווען ערים בצורות (בצר) מיט חומה גבהּ, מיט דלתים און בריח, אחוץ פרזי ערים רבה מאד. 6 און מיר האבן זיי חרם, אזוי ווי מיר האבן עשה צו סיחין מלך חשבון חרם כל עיר, מת, נשים, און טף. 7 נאר כל בהמות, און דעם שלל [זען שלל ישעיהו 53:12] פון די ערים, האבן מיר בזז פאר זיך. 8 און מיר האבן לקח אין יענער צייט הארץ פון דער יד פון די 2 מלכים פון אמורי וואס אויף דער עבר זייט ירדן, פון נחל ארנון ביז הר חרמון 9 די צידונים קרא דעם חרמון, שריון, און די אמורים קרא אים שניר 10 כל ערים פון דעם מישור, און כל גלעד, און כל בשן, ביז סלכה און אדרעי, ערים פון ממלכת עוג אין בשן. 11 ווייל נאר עוג מלך בשן איז שאר פון דעם יתר פון די רפאים; הנה זיין ערש, אן ערש ברזל, איז דאך אין רבה פון בני-עמון. 9 אמה איז איר אורך, און 4 אמה איר ברייט, אויף דער אמה פון אן איש. 12 און הארץ הזאת האבן מיר ירש אין יענער צייט. פון ערוער וואס ביים נחל ארנון, און 1/2 פון דעם הר הגלעד, מיט אירע ערים, האב איך נתן צו די ראובנים און צו די גדים. 13 און דעם יתר פון גלעד, און כל בשן, דאס ממלכה פון עוגן, האב איך נתן צום 1/2 שבט מנשה; די כל געגנט פון ארגוב יענער כל בשן ווערט קרא ארץ רפאים.

14 יאיר בן מנשה האט לקח די כל געגנט פון ארגוב ביז דעם גבול פון דעם גשורי, און דעם מעכתי, און האט זיי קרא על שמו הבשן חוות-יאיר, ווי ביז אויף יום הזה. 15 און צו מכירן האב איך נתן גלעד. 16 און צו די ראובנים און צו די גדים האב איך נתן פון גלעד און ביזן נחל ארנון, דעם מיטן נחל און גבול, און ביזן נחל יבוק, דעם גבול פון בני-עמון; 17 און דעם ערבה מיטן ירדן און דעם גבול, פון כנרות און ביז דעם ים פון ערבה, דעם ים-המלח, אונטער די אשדה פון פסגה, צו מזרח. 18 און איך האב אייך צוה אין יענער צייט, לאמור: ה' אלוקיכם האט אייך נתן הארץ הזאת עס צו ירש; זאלט איר, כל חלוצים (חלץ), עבר פארויס פאר אייערע אחים, די בני-ישראל. 19 בלויז נשיכם און אייערע טף און אייער מקנה (איך ידע אז איר האט רב מקנה) זאלן ישב אין אייערע ערים, וואס איך האב אייך נתן; 20 ביז ווען ה' וועט נוח אייערע אחים אזוי ווי אייך, און זיי גם וועלן ירש הארץ וואס ה' אלוקיכם נתן זיי אויף יענער זייט ירדן; דעמאלט וועט איר זיך שוב איטלעכער צו זיין ירושה, וואס איך האב אייך נתן. 21 און יהושוען [זען זכריה 6:11-12] האב איך צוה אין יענער צייט, לאמור: דיינע אויגן האבן ראה כל וואס ה' אלוקיך האט עשה צו די דאזיקע 2 מלכים; אזוי וועט ה' עשה צו כל ממלכות וואס דו עבר אהין. 22 איר זאלט נישט מורא האבן פאר זיי, ווייל ה' אלוקיכם איז דער וואס לחם פאר אייך.

[ואתחנן]

23 און איך האב חנן צו ה' אין יענער צייט, לאמור: 24 אדוני ה', דו האסט חלל צו ווייזן עבדך דיין גרויסקייט און דיין יד חזקה; ווייל מי איז א-ל אין שמים אדער אויף הארץ וואס זאל עשה אזוי ווי דיינע מעשים און אזוי ווי דיינע גבורות? 25 לאמיך עבר, נא, און לאמיך ראה הארץ הטובה וואס אויף יענער זייט ירדן, דאס דאזיקע ההר הטוב, און דעם לבנון. 26 אבער ה' האט עָבַר אויף מיר פון וועגן אייך, און האט נישט שמע צו מיר; און ה' האט צו מיר אמר: גענוג דיר! זאלסט מער נישט דבר צו מיר וועגן דער דאזיקער זאך. 27 עלה! צום ראש פסגה, און נשא דיינע אויגן צו ימה, און צו צפון, און צו תימן, און צו מזרח, און ראה מיט דיינע אויגן, ווייל וועסט נישט עבר דעם דאזיקן ירדן. 28 און צוה! יהושוען [זען זכריה 6:11-12], און חזק אים, און אמץ אים,

ווייל ער וועט עבער פארויס פאר דעם דאזיקן עם, און ער וועט זיי מאכן נחל
הארץ וואס דו וועסט ראה. 29 און מיר זיינען ישב אין גיא מול בית-פעור.

דבר4

1 און איצט, ישראל, שמע! צו די חוקים און די משפטים וואס איך למד דיך
צו עשה, כדי איר זאלט חיה, און בוא און ירש הארץ וואס ה' אלוקי אבותיכם
נתן אייך. 2 איר זאלט נישט יסף [דברים 12:32; יהושע 1:7; משלי 30:6; התג'
22:18; 22:19] צו דעם דבר וואס איך צוה אייך, און איר זאלט נישט גרע
דערפון, כדי צו זיין שומר איבער די מצוות פון ה' אלוקיכם, וואס איך צוה
אייך. 3 אייערע אויגן האבן ראה וואס ה' האט עשה אין בעל-פעור, אז כל
האיש וואס איז הלך נאך דעם בעל פון פעור, האט אים ה' אלוקיך שמד פון
צווישן דיר. 4 און איר, וואס זענען דבקים צו ה' אלוקיכם, חיים כולכם היום.
5 ראה, איך האב אייך למד חוקים און משפטים, אזוי ווי ה' אלוקי האט מיר
צוה, אויף צו עשה אזוי אין הארץ וואס איר בוא אהין, עס צו ירש. 6 זאלט
איר זיי זיין שומר איבער און עשה, ווייל דאס איז אייער חכמה און אייער
בינה אין די אויגן פון די עמים, וואס אז זיי וועלן שמע כל די דאזיקע חוקים,
וועלן זיי אמר: פארוואר, אן עם חכם און נבון איז דאס דאזיקער גוי גדול. 7
ווייל וואסער גוי גדול איז פאראן, וואס האט אלוקים קרובים צו אים אזוי ווי
ה' אלוקינו, ווען נאר מיר קרא צו אים? 8 און וואסער גוי גדול איז פאראן,
וואס האט חוקים און משפטים צדיקם אזוי ווי כל תורה הזאת, וואס איך נתן
פאר אייך היום? 9 נאר זיי דיר שמר און שומר! דיין נפש מאד, זאלסט נישט
שכח די דברים וואס דיינע אויגן האבן ראה, און זיי זאלן נישט סור ווערן פון
לבבך כל ימי חייך, און זאלסט מאכן ידע בניך און בני בניך; 10 דעם יום וואס
דו ביסט עמד פאר ה' אלוקיך אין חורב, ווען ה' האט צו מיר אמר: קהל! צו
מיר העם, און איך וועל זיי לאזן שמע מיינע דברים, כדי זיי זאלן לערנען מורא
צו האבן פאר מיר כל הימים וואס זיי חי אויף האדמה, און גם זייערע בנים
זאלן זיי למד. 11 און איר האט קרב, און האט זיך עמד אונטערן ההר, און
דער הר האט בער מיט אש ביזן לב השמים, מיט חושך, ענן, און ערפל. 12
און ה' האט צו אייך דבר פון מיטן אש; א קול פון דברים האט איר שמע,
אבער א תמונה האט איר נישט ראה; בלויז א קול. 13 און ער האט אייך נגד

זיין ברית [זען מה"ש 21:18-26
http://www.youtube.com/watch?v=Xgi3Flz0m18] וואס ער האט אייך צוה
צו עשה די עשרת הדברים; און ער האט זיי כתב אויף 2 לוחות אבנים. 14 און
מיר האט ה' צוה אין יענער צייט אייך צו למד חוקים און משפטים, כדי איר
זאלט זיי עשה אין הארץ וואס איר עבר אהין, עס צו ירש. 15 דעריבער זאלט
איר זיין שומר מאד איבער נפשותיכם ווייל איר האט נישט ראה קיין תמונה
אין דעם יום וואס ה' האט דבר צו אייך אין חורב פון מיטן אש 16 אז איר
זאלט נישט שחת ווערן און אייך עשה א פסל, די תמונה פון א סמל תבנית
פון א זכר אדער א נקבה, 17 די תבנית פון א בהמה וואס אויף הארץ, די
תבנית פון א צפור כנף וואס עוף אין שמים, 18 די תבנית פון כל רמש אויף
אדמה, די תבנית כל דג וואס אין מים אונטער הארץ. 19 און אז דו וועסט
נשא דיינע אויגן צום שמים, און ראה די שמש און די ירח און די כוכבים, כל
צבא השמים, זאלסטו נישט נדח ווערן, און זיך שחה צו זיי, און עבד זיי, וואס
ה' אלוקיך האט זיי חלק צו כל עמים אונטערן כל השמים. 20 אבער אייך
האט ה' לקח, און אייך יצא פון דעם כור ברזל, פון מצרים, אים צו זיין פאר
אן עם נחלה, אזוי ווי יום הזה. 21 און ה' האט אנף אויף מיר פון אייערטוועגן,
און ער האט געשווארן אז איך זאל נישט עבר דעם ירדן, און נישט בוא אין
הארץ הטובה וואס ה' אלוקיך נתן דיר פאר א נחלה. 22 ווייל איך מות אין
דעם ארץ הזאת; איך נישט עבר דעם ירדן, אבער איר וועט עבר, און וועט
ירש דאס דאזיקע ארץ טובה. 23 שמר! אייך, איר זאלט נישט שכח ברית [זען
מה"ש 21:18-26 http://www.youtube.com/watch?v=Xgi3Flz0m18] ה'
אלוקיכם, וואס ער האט כרת מיט אייך, און אייך עשה א פסל, די תמונה פון
כל וואס ה' אלוקיך האט דיר צוה. 24 ווייל ה' אלוקיך איז אן אש אוכלה, אן
א-ל קנא. 25 ווען דו וועסט ילד בנים און בני בנים, און איר וועט זיך ישן אין
הארץ, און איר וועט שחת [זען שחת, תהילים 16:10] ווערן, און וועט עשה א
פסל, א תמונה פון עפעס, און איר וועט עשה וואס איז הרע אין די אויגן פון
ה' אלוקיך, אים צו כעס, 26 מאך איך היום השמים און הארץ עדות קעגן
אייך, אז אבד וועט איר מהר אבד פון הארץ וואס איר עבר דעם ירדן אהין,
עס צו ירש; איר וועט נישט ארך ימים זיין דרינען, נייערט שמד וועט איר
שמד ווערן. 27 און ה' וועט אייך פוץ צווישן די עמים, און איר וועט שאר מת
מספר צווישן די גוים, וואס ה' וועט אייך אהין נהג. 28 און איר וועט דארטן

עבד אלוקים, מעשה ידי אדם, עץ, און אבן, וואס נישט זיי ראש, און נישט זיי
שמע, און נישט זיי אכל, און נישט זיי ריח. 29 און איר וועט בקש פון דארטן
ה' אלוקיכם; און וועסט אים מצא, אויב דו וועסט אים דרש מיט כל לבבך,
און מיט כל נפשך. 30 ווען דיך וועט צר [זען די צרה גדולה, מתי 24:21, 29,
22; דניאל 12:1; 9:27; התגלות 7:14; 13:1-18,
https://youtube.com/watch?v=B6ZdKVuOidg], און דיך וועלן מצא כל די דאזיקע
זאכן, אין אחרית הימים, וועסטו זיך שוב צו ה' אלוקיך, און וועסט שמע צו
זיין קול. 31 ווייל ה' אלוקיך איז א-ל רחום ; ער וועט דיך נישט רפה און דיך
נישט שחת, און ער וועט נישט שכח הברית [זען מה"ש 21:18-26
http://www.youtube.com/watch?v=Xgi3Flz0m18] מיט אבותיך, וואס ער
האט זיי געשווארן. 32 ווייל שאל! נא וועגן די ימים ראשונים וואס זיינען
געוועזן פאר דיר, פון זינט דעם יום וואס ברא אלוקים אדם אויף הארץ, און
פון עק שמים ביז עק שמים, אויב עס איז ווען געשען אזוי ווי די דאזיקע דבר
הגדול, אדער הנשמע כמוהו; 33 אויב אן עם האט שמע דעם קול אלוקים
דבר מתוך האש, אזוי ווי דו האסט שמע, און איז געבליבן לעבן; 34 אדער
אויב אלוקים האט נסה צו בוא צו לקח פאר זיך א גוי פון צווישן א גוי, מיט
מסות [מסה], מיט אותות [זען אות אין ישעיהו 7:14], און מיט מופתים [זען
זכריה 3:8], און מיט מלחמה, און מיט א יד חזקה, און מיט א
אויסגעשטרעקטן זרוע [זען זרוע פון גאולה, זרוע משיח, ישעיהו 53:1], און
מיט מוראים גדולים, אזוי ווי כל וואס ה' אלוקיכם האט עשה לכם אין
מצרים פאר דיינע אויגן. 35 דיר איז עס באוויזן געווארן, כדי זאלסט האבן
דעת אז ה', ער איז האלוקים; אֵין עוד מלבדו. 36 פון השמים האט ער דיך
געלאזט שמע זיין קול, כדי דיך צו יסר, און אויף הארץ האט ער דיר באוויזן
זיין אש הגדולה, און זיינע דברים איר שמע פון מיטן אש. 37 ווייל ער האט
אהב אבותיך, און האט ער בחר זייער זרע נאך אים, און האט דיך יצא אין
פראנט פון זיין פנים, מיט זיין כוח הגדול, פון מצרים, 38 צו ירש פון פאר דיר
גוים גדולים און עצומים פון דיר, דיך צו ברענגען כדי דיר צו נתן זייער ארץ
פאר א נחלה, אזוי ווי יום הזה. 39 און זאלסט האבן דעת היום, און שוב אין
לבבך, אז ה', ער איז האלוקים אין שמים אויבן, און אויף הארץ אונטן; אֵין
עוד. 40 און זאלסט זיין שומר איבער זיינע חוקים און זיינע מצוות, וואס איך
צוה דיר היום, כדי עס זאל יטב דיר און בניך נאך דיר, און כדי זאלסט ארך

ימים זיין אויף האדמה וואס ה' אלוקיך נתן דיר, כל הימים. 41 דעמאלט
האט משה בדל 3 ערים אויף יענער זייט ירדן מזרחה שמש, 42 אויף צו נוס
אהין, פאר דעם רוצח וואס רצח זיין רֵעַ אָן א כיוון, און ער איז אים נישט
געווען א שונא פון מתמול שלשום; אז ווען ער וועט נוס אין איינער פון די
דאזיקע ערים, זאל ער חיה: 43 בצר אין מדבר, אין דעם מישור, פאר די
ראובנים, און ראמות אין גלעד, פאר די גדים, און גולן אין בשן, פאר די
מנשים. 44 און דאס איז די תורה וואס משה האט שום פאר די בני-ישראל;
45 דאס זיינען די עדות און די חוקים און די משפטים וואס משה האט דבר
צו די בני-ישראל, ווען זיי זיינען יצא פון מצרים; 46 אויף יענער זייט ירדן, אין
גיא מול בית-פעור, אין ארץ סיחון מלך אמורי, וואס איז ישב אין חשבון,
דעם וואס משה און די בני-ישראל האבן נכה, ווען זיי זיינען יצא פון מצרים;
47 און זיי האבן ירש זיין ארץ, און ארץ פון עוג מלך בשן, די 2 מלכים פון
אמורי וואס אין עבר הירדן מזרח שמש; 48 פון ערוער וואס ביים שפה נחל
ארנון, און ביזן הר שיאון, דאס איז חרמון 49 און כל הערבה עבר הירדן
מזרחה, און ביז דעם ים הערבה, אונטער די אשדות (אשדה) פון פסגה.

דבר5

1 און משה האט קרא כל ישראל, און האט צו זיי אמר: שמע, ישראל, די
חוקים און די משפטים וואס איך דבר היום אין דיינע אוזנים, און איר זאלט
זיי למד, און זיין שומר איבער זיי צו עשה. 2 ה' אלוקינו האט כרת א ברית
[זען מה"ש 21:18-26 http://www.youtube.com/watch?v=Xgi3Flz0m18]
מיט אונדז אין חורב. 3 נישט מיט אבותינו האט ה' כרת דעם דאזיקן ברית
[זען מה"ש 21:18-26 http://www.youtube.com/watch?v=Xgi3Flz0m18],
נייערט מיט אונדז, מיר, אט די וואס זיינען דא היום כל כולנו חיים. 4 פנים
אל פנים האט ה' דבר מיט אייך אויפן הר, פון מיטן אש. 5 איך בין עמד
צווישן ה' און צווישן אייך אין יענער עת, אייך צו נגד דאס דבר-ה'; ווייל איר
האט מורא געהאט פארן אש, און איר זייט נישט עלה אויפן הר לאמור: 6
אנוכִי ה' אלקֶיךָ אשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵארץ מִצְרִים מִבית עֲבדים: 7 לֹא-יִהְיֶה לְךָ
אלקִים אחֵרים עַל-פני. 8 לֹא-תַעֲשֶׂה לְךָ פסֶל כל-תְּמוּנה אשֶׁר בשָּׁמַיִם מִמַּעַל
וַאשֶׁר בארץ מִתָּחַת וַאשֶׁר בַּמַּיִם מִתַּחַת לָארץ. 9 לֹא-תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא

תָעָבדם׃ כִּי אנוכִי ה' אלקֶיךָ א-ל קַנא פקֵד עוון אבות עַל-בנים וְעַל-שִׁלֵּשִׁים
וְעַל-רבעִים לְשׂנאָי. 10 וְעֹשֶׂה חֶסֶד לַאֲלָפִים לְאֹהֲבַי וּלְשֹׁמְרי מצותו (מִצְוֹתָי).
11 לֹא תִשָּׂא את-שֵׁם-ה' אלקֶיךָ לַשָּׁוְא׃ כִּי לֹא יְנַקֶּה ה' את אשֶׁר-יִשָּׂא את-שְׁמוֹ
לַשָּׁוְא. 12 שָׁמוֹר את-יוֹם הַשַּׁבת לְקַדשׁוֹ כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ ה' אלקֶיךָ. 13 שֵׁשֶׁת יָמִים
תַּעֲבד וְעָשִׂיתָ כל-מְלַאכְתֶּךָ. 14 וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבת לַה' אלקֶיךָ׃ לֹא תַעֲשֶׂה
כל-מְלָאכָה אתָּה ובנךָ-ובתֶּךָ וְעבדךָ-וַאמָתֶךָ וְשׁורךָ וַחֲמֹרךָ וְכל-בהֶמְתֶּךָ וְגֵרךָ
אשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ לְמַעַן יָנוּחַ עַבדךָ וַאמָתְךָ כָּמוֹךָ. 15 וְזָכַרתָּ כִּי עֶבד הָיִיתָ בארץ
מִצְרִים וַיֹּצִאךָ ה' אלקֶיךָ מִשָּׁם ביָד חֲזָקָה ובִזְרוּעַ נטוּיָה עַל-כֵּן צִוְּךָ ה' אלקֶיךָ
לַעֲשׂוֹת את-יוֹם הַשַּׁבת. 16 כַּבד את-אביךָ וְאת-אמֶּךָ כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ ה' אלקֶיךָ
לְמַעַן יַאריכֻן יָמֶיךָ וּלְמַעַן יִיטַב לָךְ עַל הָאדמָה אשֶׁר-ה' אלקֶיךָ נֹתֵן לָךְ. 17 לֹא
תִּרצָח 18 וְלֹא תִּנאף 19 וְלֹא תִּגְנב 20 וְלֹא-תַעֲנה ברעֲךָ עֵד שָׁוְא
[זען מה"ש 21:21-24 https://www.youtube.com/watch?v=Xgi3Flz0m18]
. 21 וְלֹא תַחְמֹד אשֶׁת רעֶךָ וְלֹא תִתְאַוֶּה בית רעֶךָ שָׂדהוּ וְעַבדו וַאמָתו שׁורו
וַחֲמֹרו וְכל אשֶׁר לְרעֶךָ. 22 די דאזיקע דברים האט ה' דבר צו אייער כל קהל
אויפן הר, פון מיטן אש, ענן, און ערפל, אויף א קול גדול און נישט יסף; און
ער האט זיי כתב אויף 2 לוחות אבנים, און האט זיי מיר נתן. 23 און עס איז
געווען, ווי איר האט שמע דעם קול פון מיטן דער חושך, און דער הר האט
בער אין אש, אזוי האט איר קרב צו מיר, כל אייערע ראשי שבטים, און
אייערע זקנים, 24 און איר האט צו מיר אמר: זע, ה' אלוקינו האט אונדז
באוויזן זיין כבוד און זיין גרויסקייט, און מיר האבן שמע זיין קול פון מיטן
אש. היום הזה האבן מיר ראה, ווי אלוקים דבר מיט האדם וחי. 25 און איצט,
למה זאלן מיר מות? ווייל דאס דאזיקע האש הגדול וועט אונדז אכל; אויב
מיר שמע נאך יסף דעם קול ה' אלוקינו, וועלן מיר מות. 26 ווייל מי כל בשר
איז דא, וואס האט שמע קול אלוקים חיים דבר פון מיטן אש, אזוי ווי מיר,
און איז געבליבן לעבן? 27 קרב! און שמע! כל וואס ה' אלוקינו וועט אמר, און
דו וועסט דבר צו אונדז כל וואס ה' אלוקינו וועט דבר צו דיר, און מיר וועלן
שמע און עשה. 28 און ה' האט שמע דעם קול פון אייערע דברים, ווען איר
האט דבר צו מיר, און ה' האט צו מיר אמר: איך האב שמע דעם קול פון די
דברים פון העם הזה, וואס זיי האבן צו דיר דבר; יטב כל וואס זיי האבן דבר.
29 הלוואי זאל ביי זיי זיין דאס דאזיקע לב זייערס כל הימים, מורא צו האבן
פאר מיר, און צו זיין שמור איבער כל מיינע מצוות, כדי עס זאל יטב מיט זיי

און מיט זייערע בנים לעולם. 30 הלך! אמר! צו זיי: שובו! אייך אום צו אייערע אוהלים. 31 און דו עמד דא מיט מיר, און איך וועל דיר דבר כל מצוות און די חוקים און די משפטים וואס דו זאלסט זיי למד, אז זיי זאלן עשה אין הארץ וואס איך נתן זיי, עס צו ירש. 32 און איר זאלט זיין שומר איבער צו עשה אזוי ווי ה' אלוקיכם האט אייך צוה, איר זאלט אייך נישט סור ימין אדער שמאל. 33 אויף כל הדרך וואס ה' אלוקיכם האט אייך צוה, זאלט איר הלך, כדי איר זאלט לעבן, און טוב לכם, און איר זאלט ארך ימים זיין אין הארץ וואס איר וועט ירש [זען מה"ש 24-21:21].

דבר6

1 און דאס איז דאס מצוות, די חוקים, און די משפטים, וואס ה' אלוקיכם האט צוה אייך צו למד, אויף צו עשה אין הארץ וואס איר עבר אהין, עס צו ירש; 2 כדי זאלסט מורא האבן פאר ה' אלוקיך, צו זיין שומר איבער כל זיינע חוקות און זיינע מצוות וואס איך צוה דיר, דו, און בנך, און בן בנך, כל ימי דיין חיים, און כדי דיינע ימים זאלן זיך ארך. 3 און זאלסט שמע, ישראל, און זיין שומר איבער צו עשה, כדי דיר זאל יטב, און כדי איר זאלט אייך רבה מאר, אזוי ווי ה' אלוקי אבותיך האט דיר דבר אן ארץ זבת חלב ודבש. 4
שמע, ישראל: אדוני אלוקינו, אדוני אחד [זען דברים 19:3; זען משכן אחד און מֻרכָּב אחדות, קאמפלעקס אחדות, זען שמות 26:6 משכן אחד און זען איש און אשה אחד, בראשית 2:24 קאמפלעקס אחדות, זען ספר הזהר ג ב288, האי עתיקא אשתכח בתלת רישין וכלילן בחד רישא (דאס עתיקא איז געפונען מיט שלושה ראָשים און איז כולל זיין אין ראָש אחד), יוח' 14:26; ה' אחד אין זיין הֱוָיָה אָבער מיט קדושה משולשת, אלוקים האב און אלוקים זון פון דער אויבערשטער און אלוקים הרוח הקודש, זען עתיק יומין און בר אנש און רוח אלוקים, ה' אחד, זען קדושה משולשת פון ה' איז אשכול אחד אָבער מער ווי איין ענבים; אשכול ענבים אחד; זען החוט המשולש, איין שטריק, אָבער דריי שנורן, קהלת 4:12, זען ישעיה 48:16; 42:1; זען ווידער בראשית 2:24, דעריבער עזב אן איש אביו און אמו, און זאל דבק צו זיין אשה, און זיי (2) ווערן בשר אחד (1), איין בשר, זע אחד דאָ, דברים 6:4, זען ווידער ספר הזוהר ג, ב288, האי עתיקא אשתכח בתלת רישין וכלילן בחד רישא (דאס

עתיקא איז געפונען מיט שלושה ראָשים און איז כולל זיין אין ראָש אחד), בר
אנש און עתיק יומיא, 2 ווערן 1, דניאל 7:13-14, זען "פלחין" און "יפלחון"
אין דניאל 3:12 און דניאל 7:13-14, לויט צו אזעלכער פסוקים עס איז אמת
אַז מיר זען די אלוהוּת פון משיח, וואס איז נישט קיין אליל, ווייַל אידן טאָן
נישט יפלחון אלילים אָבער אַלע פֿעלקער כולל אידן וועלן יפלחון (טאָן
שֵרות דתי ווי צו אלוהוּת) צו די בר אנש משיח, זען סאַנה 98אַ און סאַנה38ב
און רש"י וואס אַלע זאָגן אַז דעם בר אנש איז משיח, רש"י זאגט "הוא מלך
המשיח", רבי מלך המשיח]. 5 וְאָהַבְתָּ את ה' אלקֶיךָ בכל-לְבבךָ וּבכל-נפשְׁךָ
וּבכל-מְאדךָ. 6 וְהָיוּ הַדברים הָאלֶּה אשֶׁר אנכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל-לְבבךָ. 7
וְשִׁננתָּם לְבניךָ וְדברתָּ בם בשִׁבתְּךָ בביתֶךָ וּבלֶכְתְּךָ בדרךְ וּבשָׁכְבךָ וּבקוּמֶךָ. 8
וּקְשַׁרתָּם לְאוֹת עַל-יָדךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בין עֵיניךָ. 9 וּכְתַבתָּם עַל-מְזֻזוֹת ביתֶךָ
וּבִשְׁעָריךָ. 10 און עס וועט זיין, אז ה' אלוקיך וועט דיך ברענגען אין הארץ
וואס ער האט געשווארן צו אבותיך, צו אברהמען, צו יצחקן, און צו יעקבן,
דיר צו ערים גדולים און טובות, וואס דו האסט נישט בנה [זען תהילים
118:22; ישעיהו 53:3], 11 און בתים פול מיט כל-טוב, וואס דו האסט נישט
מלא, און בורות חצובים, וואס דו האסט נישט חצב, כרמים און זיתים, וואס
דו האסט נישט נטע, און דו וועסט אכל און שבע [זען שׂבע, ישעיהו 53:11]
זיין, 12 שומר! דיך, זאלסט נישט שכח ה', וואס האט דיך יצא פון ארץ
מצרים, פון דעם בית עבדים. 13 פאר ה' אלוקיך זאלסטו מורא האבן, און
אים זאלסטו עבד, און ביי שמו זאלסטו שווערן. 14 איר זאלט נישט הלך נאך
אלוקים אחרים, פון די אלוקי העמים וואס ארום אייך; 15 ווייל אן א-ל קנה
איז ה' אלוקיך צווישן דיר; טאמער וועט חרה דער אף ה' אלוקיך אויף דיר,
און ער וועט דיך שמד פון דעם פני האדמה. 16 איר זאלט נישט נסה ה'
אלוקיכם, אזוי ווי איר האט אים נסה אין מסה. 17 איר זיין שומר איבער די
מצוות פון ה' אלוקיכם, און זיינע עדות און זיינע חוקים, וואס ער האט דיר
צוה. 18 און זאלסט עשה וואס איז ישר און טוב אין די אויגן פון ה', כדי דיר
זאל יטב, און זאלסט בוא און ירש הארץ הטובה וואס ה' האט צוגעשווארן
אבותיך, 19 להדוף [הדף] כל אויביך פון פאר דיר,אזוי ווי ה' האט דבר. 20 אז
בנך וועט דיך מחר אהין שאל , לאמור: וואס זיינען דאס פאר עדות און
חוקים און משפטים, וואס ה' אלוקינו האט אייך צוה? 21 זאלסטו אמר צו
בנך: עבדים זיינען מיר געווען ביי פרעהן אין מצרים, און ה' האט אונדז יצא

פון מצרים מיט א יד חזקה. 22 און ה' האט נתן אותות [זען אות אין ישעיהו
7:14] און מופתים גדולים און רעים אויף מצרים, אויף פרעהן און אויף כל
ביתו, פאר אונדזערע אויגן. 23 און אונדז האט ער יצא פון דארטן, כדי אונדז
צו ברענגען, אונדז צו נתן הארץ וואס ער האט צוגעשווארן אבותינו. 24 און
ה' האט אונדז צוה צו עשה כל די דאזיקע חוקים, מורא צו האבן פאר ה'
אלוקינו, כדי אונדז זאל טוב זיין כל הימים, כדי אונדז צו לאזן לעבן, אזוי ווי
יום הזה. 25 און צדק וועט עס זיין לנו פאר ה' אלוקינו, אויב מיר וועלן זיין
שומר איבער צו עשה כל מצוות הזאת, אזוי ווי ער האט אונדז צוה [זען
דברים 11-7:7; 8:7; 6-9:4; רומ' 9:30-10:3; בראשית 15:6; חבק' 2:4; ישעיהו
64:6(5); יעקב 2:14-26].

דבר7

1 אז ה' אלוקיך וועט דיך ברענגען אין הארץ וואס דו בוא אהין, עס צו ירש,
און וועט נשל פון פאר דיר גוים רבים, דעם חתי, און דעם גרגשי, און דעם
אמורי, און דעם כנעני, און דעם פרזי, און דעם חוי, און דעם יבוסי, 7 גוים
רבים און עצומים פון דיר; 2 און ה' אלוקיך וועט זיי נתן צו דיר, און וועסט זיי
נכה; זאלסטו חרם זיי חרם. זאלסט זיי נישט כרת א ברית, און זאלסט זיי
נישט חנן. 3 און זאלסט זיך נישט מתחתן [און אסימילאציע דורך זייט זיך
מתחתן, דעריבער זע מה"ש 19-26 :21 ווו דעם טוט נישט פאסירן] זיין מיט
זיי; דיין בת זאלסטו נישט נתן צו בנו, און זיין בת זאלסטו נישט לקח פאר
בנך. 4 ווייל ער וועט סור בנך פון הינטער מיר, און זיי וועלן עבד אלוקים
אחרים, און דער אף ה' וועט חרה אויף אייך, און ער וועט דיך שמד מהר. 5
נייערט אזוי זאלט איר עשה צו זיי: זייערע מזבחות זאלט איר נתץ, און זייערע
מצבות זאלט איר שבר, און זייערע אשירה זאלט איר גדע, און זייערע
פסילים זאלט איר שרף אין אש. 6 ווייל אן עם קודש ביסטו ביי ה' אלוקיך;
דיך האט ה' אלוקיך בחר אים צו זיין פאר אן עם סגולה, פון כל העמים וואס
אויפן פני האדמה. 7 נישט ווייל איר זייט רב פון כל העמים, האט ה' חשק צו
אייך און אייך בחר; ווייל איר זייט דאס מעט פון כל העמים. 8 נייערט ווייל ה'
האט אייך אהב, און ווייל ער שמר די שבועה וואס ער האט געשווארן
אבותיכם, האט אייך ה' יצא מיט א יד חזקה, און האט דיך פדה פון דעם בית

עבדים, פון דער יד פון פרעה מלך מצרים. 9 דעריבער זאלסטו האבן דעת אז ה' אלוקיך, ער איז האלוקים, דער א-ל הנאמן שומר הברית און האט חסד צו די וואס האבן אים אהב, און צו די וואס זיין שומר איבער זיינע מצוות, ביז אלף דור, 10 און שלם זיינע שונא אין זייער פנים, צו אבד; ער אחר נישט זיין שונא, אין זיין פנים שלם ער אים. 11 דעריבער זאלסטו זיין שומר איבער דאס מצוות און די חוקים און די משפטים וואס איך צוה דיר היום זיי צו עשה.

[עקב]

12 און עס וועט זיין, דעריבער וואס איר וועט שמע די דאזיקע משפטים, און וועט זיין שומר איבער און זיי עשה, וועט ה' אלוקיך דיר שומר איבער הברית און די חסד וואס ער האט געשווארן צו אבותיך. 13 און ער וועט דיך אהב האבן, און וועט דיך ברך, און דיך רבה, און ער וועט ברך די פרי פון דיין בטן, און די פרי פון דיין אדמה, דיין דגן, און דיין תירוש, און דיין יצהר, די שגר פון דיינע אלף, און די עשתרות פון דיינע צאן, אויף האדמה וואס ער האט געשווארן צו אבותיך דיר צו נתן. 14 וועסט זיין ברוך פון כל העמים; עס וועט נישט זיין אן עקר אדער אן עקרה צווישן דיר אדער צווישן דיינע בהמות. 15 און ה' וועט הסיר [סור] פון דיר כל חולי, און כל מדוה הרעים פון מצרים וואס דו ידע זיי, וועט ער נישט שום אויף דיר, נייערט ער וועט זיי נתן אויף כל דיינע שונאים. 16 און זאלסט אכל כל העמים וואס ה' אלוקיך נתן דיר; דיין אויג זאל זיך נישט חוס אויף זיי; און זאלסט נישט עבד זייערע אלוקים, ווייל דאס וועט דיר זיין א מוקש. 17 טאמער וועסטו אמר אין לבבך: די דאזיקע גוים זיינען רבים פון מיר, ווי אזוי וועל איך זיי קענען ירש? 18 זאלסטו נישט מורא האבן פאר זיי; זכר זאלסטו זכר וואס ה' אלוקיך האט עשה צו פרעהן און צו כל מצרים; 19 די מסות גדולות [מסה] וואס דיינע אויגן האבן ראה, און די אותות [זען אות אין ישעיהו 7:14] און די מופתים, און די יד חזקה, און דעם אויסגעשטרעקטן זרוע [זען זרוע פון גאולה, זרוע משיח, ישעיהו 53 :1], מיט וואס ה' אלוקיך האט דיך יצא; אזוי וועט ה' אלוקיך עשה צו כל עמים וואס דו איצט האסט מורא פאר זיי. 20 און גם די צרעה וועט ה' אלוקיך שלח אויף זיי, ביז עס וועלן אבד הנשארים (שאר), און וואס האבן זיך

הנסתרים (סתר) פאר דיר. 21 זאלסט זיך נישט ערץ פאר זיי, ווייל ה' אלוקיך איז צווישן דיר, אן א-ל גדול און נורא. 22 און ה' אלוקיך וועט נשל די דאזיקע גוים פון פאר דיר מעט מעט; טארסט זיי נישט כלה אויף מהר, כדי די חיה השדה זאל זיך נישט רבה אויף דיר. 23 און ה' אלוקיך וועט זיי נתן צו דיר, און וועט זיי הום א מהומה גדול, ביז זיי וועלן שמד ווערן. 24 און ער וועט נתן זייערע מלכים אין דיין יד, און וועסט אבד זייער שם פון אונטערן שמים; קיינער וועט נישט יצב פאר דיר, ביז דו וועסט זיי שמד. 25 זייערע פסילי אלוקים זאלט איר שרף אין אש; זאלסט נישט תחמוד [חמד] דאס כסף און דאס זהב אויף זיי, און לקח פאר זיך, כדי זאלסט נישט יקש ווערן דורך דעם; ווייל אן תועבה ביי ה' אלוקיך איז דאס. 26 און זאלסט נישט אריינברענגען אן תועבה אין ביתך, און ווערן חרם אזוי ווי דאס; שקץ זאלסטו זיך שקץ מיט דעם, און תעב זאלסטו עס תעב, ווייל חרם איז דאס.

דבר8

1 כל המצוות וואס איך צוה דיר היום, זאלט איר שומר איבער צו עשה, כדי איר זאלט חיה, און זיך רבה, און בוא און ירש הארץ וואס ה' האט צוגעשווארן אבותיכם. 2 און זאלסט זכר דעם כל הדרך וואס ה' אלוקיך האט דיך הלך זה 40 שנה דורכן מדבר, כדי דיך צו ענה, דיך צו נסה, צו האבן דעת וואס ביי דיר בלבבך, אויב דו וועסט זיין שומר איבער זיינע מצוות אדער נישט. 3 און ער האט דיך ענה, און וירעבך (רעב), און ויאכלך (אכל) מיט מן, וואס נישט דו האסט דערפון ידע, נישט אבותיך האבן ידע; כדי דיך צו לאזן ידע אז לֹא עַל-הַלֶּחֶם לְבַדּוֹ יִחְיֶה הָאדם כִּי עַל-כל-מוֹצָא פי-ה' יִחְיֶה הָאדם [זען מתי 4:4]. 4 דיין שמלה איז נישט בלה געווארן אויף דיר, און דיין רגל איז נישט בצק, דורך די 40 שנה. 5 דעריבער זאלסטו האבן דעת אין לבבך, אז אזוי ווי אן איש יסר בנו, יסר דיך ה' אלוקיך. 6 און זאלסט זיין שומר איבער די מצוות פון ה' אלוקיך, צו הלך אין זיינע דרכים, און מורא צו האבן פאר אים. 7 ווייל ה' אלוקיך ברענגט דיך אין אן ארץ טובה, אן ארץ נחלי מים, עינות, און תהומות, וואס יצא אויף בקעה און הר; 8 אן ארץ פון חטה, און שערה, און גפן, און תאנה, און רמון; אן ארץ זית שמן און דבש; 9 אן ארץ וואס נישט אין מסכנת וועסטו דרינען אכל לחם, וואס דיר וועט גארנישט

חסר דרינען; אן ארץ וואס אירע אבנים זיינען ברזל, און פון אירע הר וועסטו
חצב נחשת. 10 און וועסט אכל און וועסט שבע [זען שׂבע, ישעיהו 53:11] זיין,
און וועסט ברך ה' אלוקיך, פאר הארץ הטובה וואס ער האט דיר נתן. 11
שומר! דיך, זאלסט נישט שכח ה' אלוקיך, נישט צו זיין שומר איבער זיינע
מצוות און זיינע משפטים און זיינע חוקות וואס איך צוה דיר היום. 12
טאמער, אז דו וועסט אכל און וועסט שבע [זען שׂבע, ישעיהו 53:11] זיין, און
וועסט בנה בתים טובים, און ישב; 13 און דיינע בקר און דיינע צאן וועלן זיך
רבה, און כסף און זהב וועט זיך ביי דיר רבה, און כל וואס דו האסט וועט זיך
רבה; 14 וועט זיך רום לבבך, און וועסט שכח אן ה' אלוקיך וואס האט דיך
יצא פון ארץ מצרים, פון דעם בית עבדים; 15 וואס האט דיך הלך דורך דעם
מדבר הגדול און הנורא, דורך נחש שרף און עקרב, און א צמאון וואס אָן
מים; וואס האט דיר יצא מים פון צור החלמיש; 16 וואס האט דיך אכל אין
דער מדבר מיט מן, וואס אבותיך האבן דערפון נישט ידע; כדי דיך צו ענה,
און כדי דיך צו נסה, דיך צו יטב אין דיין אחרית; 17 און וועסט אמר אין
לבבך: מיין כוח און די עצם פון ידי האט מיר עשה דעם דאזיקן חיל; 18
זאלסטו זכר ה' אלוקיך, ווייל ער איז דער וואס נתן דיר כוח צו עשה חיל, כדי
קום צו זיין זיין ברית [זען מה"ש 21:18-26
http://www.youtube.com/watch?v=Xgi3Flz0m18] וואס ער האט געשווארן
צו אבותיך, אזוי ווי יום הזה. 19 און עס וועט זיין, אויב שכח וועסטו שכח ה'
אלוקיך, און וועסט הלך נאך אלוקים אחרים, און זיי עבד, און שחה צו זיי,
עוד איך אייך היום, אז אבד וועט איר אבד [זען אבד, יוח' 3:16]. 20 אזוי ווי די
גוים וואס ה' אבד פון פאר אייך, אזוי וועט איר אבד, עקב (אלע ווייל) איר
האט נישט שמע צו דעם קול פון ה' אלוקיכם.

דברים9

1 שמע, ישראל, דו עבר היום דעם ירדן צו בוא ירש גוים גדולים און עצומים
פון דיר, ערים גדולות און בצורות (בצר) ביז אין שמים, 2 אן עם גדול און
רום, בני ענקים, וואס דו ידע און וואס דו האסט שמע: מי קען יצב פאר די
בני ענק? 3 זאלסטו האבן דעת היום אז ה' אלוקיך, ער איז דער וואס עבר דיר
פאריס, אן אש אוכלה; ער וועט זיי שמד, און ער וועט זיי כנע פאר דיר, און

וועסט זיי ירש, און וועסט זיי אבד מהר, אזוי ווי ה' האט דיר דבר. 4 זאלסט
נישט אמר אין לבבך, ווען ה' אלוקיך וועט זיי הדף פון פאר דיר, לאמור: פאר
מיין צדק [זען אפס' 9-2:8; טיט' 3:5

https://www.youtube.com/watch?v=w5gSFH3A1fE] האט מיך ה' געבראכט צו ירש
הארץ הזאת; ווען פאר דער רשעה פון די דאזיקע גוים ירש זיי ה' פאר דיר. 5
נישט פאר דיין צדק [זען פיל' 3:9; בראשית 15:6; ישעיהו 53:11], און פאר
דער יושר פון לבבך, קומסטו ישר ארצם, נייערט פאר דער רשעה פון די
דאזיקע גוים מורישם [ירש] זיי ה' אלוקיך פון פאר דיר; און כדי קום צו זיין
דעם דבר וואס ה' האט געשווארן צו אבותיך, צו אברהמען, צו יצחקן, און צו
יעקבן. 6 און זאלסט ידע, אז נישט פאר דיין צדק נתן דיר ה' אלוקיך דאס
דאזיקער הארץ הטובה, עס צו ישר; ווייל אן עם קשה-עורף ביסטו. 7 זכר,
זאלסט נישט שכח, ווי דו האסט הקצפת (קצף) ה' אלוקיך אין דער מדבר;
פון דעם יום אן וואס דו ביסט יצא פון ארץ מצרים, ביז אייער בוא צו דעם
מקום הזה, זייט איר ממרים [זען מל"א 12:19; ישעיהו 8-53:5] געווען אקעגן
ה'. 8 גם אין חורב האט איר קצף ה', און ה' איז געווארן אנף אויף אייך, אייך
צו שמד. 9 אז איך בין עלה אויפן הר צו לקח די לוחות האבנים, די לוחות
הברית [זען מה"ש 26-21:18

http://www.youtube.com/watch?v=Xgi3Flz0m18] וואס ה' האט מיט אייך
כרת, בין איך ישב אויפן הר 40 יום און 40 לילה; קיין לחם האב איך נישט
אכל, און קיין מים האב איך נישט שתה. 10 און ה' האט מיר נתן די 2 לוחות
האבנים כתבים מיט אצבע אלוקים, און אויף זיי איז געווען כל הדברים וואס
ה' האט מיט אייך דבר אויפן הר פון מיטן אש אין יום הקהל. 11 און עס איז
געווען צום סוף פון 40 יום און 40 לילה, האט מיר ה' נתן די 2 לוחות
האבנים, די לוחות הברית [זען מה"ש 26-21:18

http://www.youtube.com/watch?v=Xgi3Flz0m18] . 12 און ה' האט צו מיר
אמר: קום! ירד! מהר פון דאנען, מחמת שחת געווארן איז עמך וואס דו
האסט יצא פון מצרים; זיי האבן זיך מהר סור פון הדרך [זען גלט' 1:6] וואס
איך האב זיי צוה; זיי האבן זיך עשה א מסכה. 13 און ה' האט צו מיר אמר,
לאמור: איך האב ראה העם הזה, און הנה אן עם קשה-עורף איז עס. 14 רפה!
פון מיר, און איך וועל זיי שמד, און וועל מחה זייער שם פון אונטערן השמים,
און איך וועל דיך עשה פאר א גוי עצום און רב פון אים. 15 האב איך זיך פנה

און האב ירד פון ההר, און ההר האט בער אין אש; און די 2 לוחות הברית
[זען מה"ש 21:18-26 http://www.youtube.com/watch?v=Xgi3Flz0m18]
זיינען געווען אויף מיינע 2 ידים. 16 און איך האב ראה, און הנה איר האט
חטא צו ה' אלוקיכם; איר האט אייך עשה אן עגל מסכה; איר האט זיך מהר
סור פון הדרך וואס ה' האט אייך צוה [זען גלט' 1:6]. 17 האב איך תפש די 2
לוחות, און האב זיי שלך פון מיינע 2 ידים, און האב זיי שבר פאר אייערע
אויגן. 18 און איך האב מיך נפל פאר ה', אזוי ווי דאס ראשונה מאל, 40 יום
און 40 לילה; קיין לחם האב איך נישט אכל, און קיין מים האב איך נישט
שתה; איבער כל חטאתכם וואס איר האט חטא, צו עשה וואס איז הרע אין
די אויגן פון ה', אים צו כעס; 19 ווייל איך האב זיך יגור פאר דעם אף און
דעם חמה וואס ה' האט אויף אייך קצף, אייך צו שמד. און ה' האט גם דאס
מאל שמע צו מיר. 20 גם אויף אהרנען איז ה' אנף מאד געווארן, אים
להשמידו (שמד), און איך האב דאוונען [זען דאוונען, לוקס 11:1-4] געווען
גם פאר אהרנען אין עת ההוא. 21 און אייער חטאת, דאס עגל וואס איר
האט עשה, האב איך לקח, און האב עס שרף אין אש, און האב עס כתת, טחן
יטב, ביז וואנען עס איז געווען דקק ווי עפר; און איך האב שלך זיין עפר אין
דעם נחל וואס ירד אראפ פון הר. 22 גם אין תבערה, און אין מסה, און אין
קברות-התאוה, האט איר קצף ה'. 23 און אז ה' האט אייך שלח פון
קדש-ברנע, לאמור: עלה! און ירש הארץ וואס איך האב אייך נתן, האט איר
מרה דעם פי ה' אלוקיכם, ולא האמנתם לו [זען ישעיהו 53:1], און נישט שמע
צו זיין קול. 24 ממרים (מרה) זייט איר געווען אקעגן ה' פון דעם יום וואס
איך ידע אייך. 25 אזוי האב איך מיך נפל פאר ה' די 40 יום און די 40 לילה
וואס איך האב מיך נפל, ווייל ה' האט אמר אייך להשמיד (שמד). 26 און איך
האב דאווענען [זען לוקס 11:1-4] געווען צו ה', און האב אמר: אדוני ה',
זאלסט נישט תשחת [שחת, זען תהילים 16:10] עמך און דיין נחל, וואס דו
האסט פדה מיט דיין גרויסקייט, וואס דו האסט יצא פון מצרים מיט א יד
חזקה. 27 זכר דיינע עבדים, אברהם, יצחק, און יעקב; זאלסט זיך נישט פנה
אויף דער קשי העם הזה, און אויף זיין רשע, און אויף זיין חטאת; 28 כדי
הארץ וואס דו האסט אונדז יצא פון דארטן, זאל נישט אמר: ווייל ה' איז
נישט יכל זיי צו ברענגען אין הארץ וואס ער האט זיי דבר, און ווייל ער האט
זיי שנאה, דעריבער האט ער זיי יצא זיי צו מות אין דער מדבר. 29 און זיי

זיינען דאך עמך און נחלתך, וואס דו האסט יצא מיט דיין כוח גדול און מיט
דיין אויסגעשטרעקטן זרוע [זען זרוע פון גאולה, זרוע משיח, ישעיהו 1 :53].

דבר10

1 אין יענער צייט האט ה' צו מיר אמר: פסל! דיר אויס 2 לוחות אבנים אזוי
ווי די ראשונים, און עלה! צו מיר אויפן הר; און זאלסט דיר עשה אן ארון עץ.
2 און איך וועל כתב אויף די לוחות די דברים וואס זיינען געווען אויף די
לוחות הראשונים וואס דו האסט שבר; און וועסט זיי שום אין הארון. 3 האב
איך עשה ארון עצי שטים; און איך האב פסל 2 לוחות אבנים אזוי ווי די
ראשונים, און איך בין עלה אויפן הר מיט די 2 לוחות אין ידי. 4 און ער האט
כתב אויף די לוחות אזוי ווי דאס מכתב הראשון: די עשרת הדברות וואס ה'
האט צו אייך דבר אויפן הר פון מיטן אש, אין יום הקהל; און ה' האט זיי מיר
נתן. 5 און איך האב זיך פנה און האב ירד פון הר, און איך האב שום די
לוחות אין הארון וואס איך האב עשה, און זיי זיינען דארטן, אזוי ווי ה' האט
מיר צוה. 6 און די בני-ישראל האבן נסע פון בארות-בני-יעקן קיין מוסרה.
דארטן איז אהרן מות, און איז דארטן קבר געווארן [זען קבר פון משיח,
ישעיהו 53:9]; און בנו אלעזר איז געווארן כהן תחתיו [תחת, זע בראשית
22:13; דניאל 9:26; ישעיהו 53:5 תחת; אנשטאט; כפרה תמורה פון משיח
אנשטאט פון אונדזער עונש]. 7 פון דארטן האבן זיי נסע קיין גודגוד, און פון
גודגוד קיין יטבתה, אן ארץ נחלי מים. 8 אין יענער צייט האט ה' בדל דעם
שבט לוי צו נשֹא [זען שעיר לעזאזל משיח נשֹא חטא רבים, ישעיהו 53:12]
ארון ברית ה', צו עמד פאר ה', אין צו שרת, און צו ברך אין שמו, ביז אויף יום
הזה. 9 דעריבער האט דער לוי נישט היה קיין חלק און קיין נחלה מיט אחיו;
ה' איז זיין נחלה, אזוי ווי ה' אלוקיך האט אים דבר. 10 און איך בין עמד
אויפן הר אזוי ווי די ימים הראשונים, 40 יום און 40 לילה, און ה' האט גם
דאס מאל שמע צו מיר; ה' האט נישט אבה דיך שחת. 11 און ה' האט צו מיר
אמר: קום! הלך! פאריס פארן עם אויף מסע, כדי זיי זאלן בוא און ירש הארץ
וואס איך האב געשווארן אבותם זיי צו נתן. 12 און איצט, ישראל, וואס שאל
ה' אלוקיך פון דיר? אבער בלויז מורא צו האבן פאר ה' אלוקיך, צו הלך אין
כל זיינע דרכים, און אים אהבה צו האבן, און צו עבד ה' אלוקיך מיט כל

לבבך, און מיט כל נפשך; 13 לשמר איבער די מצוות פון ה' און זיינע חוקות, וואס איך צוה דיר היום פאר דיין טוב. 14 זע, צו ה' אלוקיך געהערן השמים, און די שמי השמים, און הארץ און כל וואס אויף איר [זען קנה, בראשית 14:19,22; דברים 32:6; משלי 8:22]. 15 נאר צו אבותיך האט ה' חשק, זיי אהבה צו האבן, און ער האט בחר זייער זרע נאך זיי אייך פון כל העמים, אזוי ווי יום הזה. 16 דעריבער זאלט איר מול די ערלה פון לבבכם, און אייער עורף זאלט איר מער נישט קשה [זען דברים 30:6; ירמיה 4:4; 9:25; יחזקאל 44:7; קול' 2:11-13 אויף משיחס ברית מילה מקוה]. 17 ווייל ה' אלוקיכם, ער איז אלוקי האלוקים, און אדוני האדונים, דער א-ל הגדול הגבור און הנורה, וואס שוינט נישט קיין פנים, און לקח נישט קיין שוחד. 18 עושה משפט דעם יתום און דער אלמנה, און האט אהב דעם גר, אים צו נתן לחם און שמלה. 19 און איר זאלט אהבה האבן דעם גר, ווייל גרים זייט איר געווען אין ארץ מצרים. 20 פאר ה' אלוקיך זאלסטו מורא האבן, אים זאלסטו עבד, און אן אים זאלסטו זיך דבק, און ביי שמו זאלסטו שווערן. 21 ער איז דיין תהלה, און ער איז אלוקיך, וואס האט מיט דיר עשה די דאזיקע גדולות און נוראות האלה, וואס דיינע אויגן האבן ראה [זען קור"א 15:1-8; יוח"א 1:1-3]. 22 מיט 70 נפש האבן אבותיך ירד מצרים, און איצט האט ה' אלוקיך דיך שום אזוי ווי די כוכבים פון השמים לרב.

דברי11

1 דעריבער זאלסטו אהב האבן ה' אלוקיך, און זיין שומר איבער זיין משמרת, און זיינע חוקות און זיינע משפטים און זיינע מצוות, כל הימים. 2 און איר ידע היום, אז בניכם זענען נישט וואס האבן ידע און וואס האבן ראה די מוסר [זען מוסר משיח ישעיהו 53:5] פון ה' אלוקיכם, זיין גרויסקייט, און זיין יד חזקה, און זיין אויסגעשטרעקטן זרוע [זען זרוע פון גאולה, זרוע משיח, ישעיהו 53 :1], 3 און זיינע אותות [זען אות אין ישעיהו 7:14], און זיינע מעשים וואס ער האט עשה אין מצרים צו פרעה מלך מצרים, און צו כל ארצו; 4 און וואס ער האט עשה צו דעם חיל מצרים, צו זיינע סוסים און צו זיינע מרכבות, וואס ער האט הציף (צוף) איבער זיי המים פון ים-סוף, ווען זיי האבן אייך רדף, און ה' האט זיי אבד ביז אויף יום הזה; 5 און וואס ער האט עשה מיט

אייך אין מדבר, ביז איר זייט בוא צו דעם מקום הזה; 6 און וואס ער האט
עשה צו דתן און צו אבירם די בני-אליאב בן ראובן, וואס הארץ האט פצה
איר פה, און האט זיי בלע אין מיטן פון כל ישראל, מיט זייערע בתים און
זייערע אוהלים, און דעם כל היקום אשר ברגליהם; 7 נייערט אייערע אויגן
האבן ראה כל מעשה ה' הגדול וואס ער האט עשה. 8 דעריבער זאלט איר
זיין שומר איבער כל המצות וואס איך צוה אייך היום, כדי איר זאלט זיין
חזק, און בוא און ירש הארץ וואס איר עבר אהין, עס צו ירש; 9 און כדי איר
זאלט ארך ימים זיין אויף האדמה וואס ה' האט געשווארן אבותיכם צו נתן
זיי און זייער זרע אן ארץ זבת חלב און דבש. 10 ווייל הארץ וואס דו בוא
אהין, עס צו ירש, איז נישט ווי ארץ מצרים, וואס איר זייט פון דארטן יצא,
וואס תזרע את-זרעך [זען ישעיהו 53:10, משיח יראה זרע], האסטו שקה מיט
דיין רגל [זען תהילים 22:17 http://www.youtube.com/watch?v=6Xnhzw_A9fU
], אזוי ווי א גן הירק. 11 נייערט הארץ וואס איר עבר אהין, עס צו ירש, איז
אן ארץ הרים און בקעות; פון מטר השמים שתה עס מים; 12 אן ארץ וואס
ה' אלוקיך דרש זיך אום דעם; תמיד זיינען די אויגן פון ה' אלוקיך דרש פון
רשית השנה ביז אחרית שנה. 13 וְהָיָה אִם-שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל-מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי
מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת-ה' אֱלֹקֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל-לְבַבְכֶם
וּבְכָל-נַפְשְׁכֶם. 14 וְנָתַתִּי מְטַר-אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ
וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ. 15 וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ [זען שבע
ישעיהו 53:11]. 16 הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹקִים
אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם. 17 וְחָרָה אַף-ה' בָּכֶם וְעָצַר אֶת-הַשָּׁמַיִם וְלֹא-יִהְיֶה
מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת-יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר ה'
נֹתֵן לָכֶם. 18 וְשַׂמְתֶּם אֶת-דְּבָרַי אֵלֶּה עַל-לְבַבְכֶם וְעַל-נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם
לְאוֹת עַל-יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם. 19 וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת-בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר
בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ. 20 וּכְתַבְתָּם עַל-מְזוּזוֹת
בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ. 21 לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע ה'
לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל-הָאָרֶץ. 22 ווייל אויב זיין שומר איבער
כל דאזיקע מצוות וואס איך צוה אייך עס צו עשה, אהבה צו האבן ה'
אלוקיכם, צו הלך אין כל זיינע דרכים, און זיך צו דבק אן אים, 23 וועט ה'
ירש כל די דאזיקע גוים פון פאר אייך, און איר וועט ירש גוים גדולים און
עצומים פון אייך. 24 כל המקום וואס כף רגלכם וועט דערויף דרך, וועט

געהערן צו אייך, פון דעם מדבר און דעם לבנון, פון דעם נהר, דעם נהר פרת, און ביזן ים האחרון, וועט זיין אייער גבול. 25 קיינער וועט נישט יצב פאר אייך; ה' אלוקיכם וועט נתן אייער פחד און אייער מורא אויף כל הארץ וואס איר וועט דרך דערויף, אזוי ווי ער האט אייך דבר.

[ראה]

26 זע, איך נתן פאר אייך היום ברכה און קללה [זען דברים 21:22-23; ארור איז יעדער איינער וואס באשטייט נישט אין אלצדינג וואס סע שטייט געשריבן אין דעם ספר תורה, צו טאן עס, דברים 27:26, און משיח האט אונדז אויסגעלייזט פון דער קללה פון דער תורה, ער איז געווארן א קללה פאר אונדז http://www.youtube.com/watch?v=B6ZdKVuOidg]; 27 א ברכה, אויב איר וועט שמע צו די מצוות פון ה' אלוקיכם, וואס איך צוה אייך היום, 28 און א קללה [זען דברים 21:22-23; ארור איז יעדער איינער וואס באשטייט נישט אין אלצדינג וואס סע שטייט געשריבן אין דעם ספר תורה, צו טאן עס, דברים 27:26, און משיח האט אונדז אויסגעלייזט פון דער קללה פון דער תורה, ער איז געווארן א קללה פאר אונדז], אויב איר וועט נישט שמע צו די מצוות פון ה' אלוקיכם, און איר וועט זיך סור פון הדרך וואס איך צוה אייך היום, כדי צו הלך נאך אלוקים אחרים, וואס איר ידע נישט. 29 און עס וועט זיין, אז ה' אלוקיך וועט דיך ברענגען אין הארץ וואס דו בוא אהין, עס צו ירש, זאלסטו נתן די ברכה אויפן הר גרזים, און די קללה [זען דברים 21:22-23; ארור איז יעדער איינער וואס באשטייט נישט אין אלצדינג וואס סע שטייט געשריבן אין דעם ספר תורה, צו טאן עס, דברים 27:26, און משיח האט אונדז אויסגעלייזט פון דער קללה פון דער תורה, ער איז געווארן א קללה פאר אונדז] אויפן הר עיבל. 30 יא, זיי זיינען אויף יענער זייט ירדן אחרי דרך צו מבוא השמש, אין ארץ כנעני וואס ישב אין דעם ערבה [עמק הירדן], אקעגן גלגל, אצל [זען משלי 8:30; יוח' 1:1] די אלוני מורה. 31 ווייל איר עבר דעם ירדן צו בוא ירש הארץ וואס ה' אלוקיכם נתן אייך, און איר וועט עס ירש, און זיך ישב דרינען; 32 זאלט איר זיין שומר איבער צו עשה כל חוקים און משפטים וואס איך נתן פאר אייך היום.

דבר12

1 דאס זיינען די חוקים און די משפטים וואס איר זאלט שומר איבער צו
עשה אין הארץ וואס ה' אלוקי אבותיך האט דיר נתן, עס צו ירש, כל הימים
וואס איר חיים אויף האדמה. 2 אבד זאלט איר אבד כל המקומות וואס די
גוים וואס איר יורשים זיי האבן דארטן עבד זייערע אלוקים, אויף די הרים
הרמים, און אויף די גבעות, און אונטער כל עץ רענן. 3 און איר זאלט נתץ
זייערע מזבחות, און שבר זייערע מצבות, און זייערע אשרה זאלט איר שרף
אין אש, און זייערע פסילים פון זייערע אלוקים זאלט איר גדע, און איר זאלט
אבד זייער שם פון המקום ההוא. 4 איר זאלט נישט עשה אזוי ווי זיי, צו ה'
אלוקיכם. 5 נייערט צו המקום וואס ה' אלוקיכם וועט בחר פון כל אייערע
שבטים צו שום שמו שם לשכנו (שכן) תדרשו (דרש) ובאת (בוא) שמה. 6 און
אהין זאלט איר ברענגען אייערע עולות און אייערע זבחים, און מעשרותיכם,
און די תרומה פון ידכם, און אייערע נדרים, און אייערע נדבות, און די בכורות
פון אייערע בקר און אייערע צאן. 7 און איר זאלט דארטן אכל פאר ה'
אלוקיכם, און זיך שמח מיט כל משלוח פון ידכם, איר און אייערע בתים,
לויט ווי ה' אלוקיך האט דיך ברך. 8 איר זאלט נישט עשה אזוי ווי כל וואס
מיר עושים דא היום, איש כל-הישר בעיניו; 9 ווייל איר זייט ביז איצט נישט
בוא צו דער מנוחה [זען רות 1:9] און צו דער נחלה וואס ה' אלוקיך נתן דיר.
10 אבער אז איר וועט עבר דעם ירדן, און איר וועט זיך ישב אין הארץ וואס
ה' אלוקיכם נחל אייך, און ער וועט אייך נוח פון כל אויביכם פון רונד ארום,
און איר וועט ישב אין בטח, 11 זאל זיין: המקום וואס ה' אלוקיכם וועט אים
בחר צו שכן [זען משיח צדקינו געמאכט זיין סוכה צווישן אונדז, יוח' 1:14]
שמו דארטן, אהין זאלט איר ברענגען כל וואס איך צוה אייך: אייערע עולות
און אייערע זבחים, מעשרותיכם, און תרומה פון ידכם, און כל מבחר נדריכם
וואס איר וועט נדר צו ה'. 12 און איר זאלט זיך שמח פאר ה' אלוקיכם, איר,
און בניכם און בנותיכם, און אייערע עבדים און אייערע אמהות, און דער לוי
וואס אין אייערע שערים; ווייל אין לו [זען משיח יכרת ואין לו, דניאל 9:26;
ישעיהו 53:8] ער האט נישט קיין חלק און קיין נחלה ביי אייך. 13 שומר דיך,
זאלסט נישט עלה דיינע עולות אין כל מקום וואס דו וועסט ראה; 14 נייערט
אין המקום וואס ה' וועט בחר אין איינעם פון דיינע שבטים, דארטן זאלסטו

עלה דיינע עולות, און דארטן זאלסטו עשה כל וואס איך צוה דיר. 15 אבער
מעגסט כל אוה נפשך זבח און אכל בשר אין כל דיינע שערים, ווי נאך דער
ברכה פון ה' אלוקיך וואס ער האט דיר נתן; הטמא אזוי ווי הטהור מעג עס
אכל, אזוי ווי צבי און ווי איל. 16 נאר הדם זאלט איר נישט אכל; אויף הארץ
זאלסטו עס שפך אזוי ווי מים. 17 טארסט נישט יכל אכל אין דיינע שערים
דעם מעשר פון דיין דגן און דיין תירוש און דיין יצהר, און די בכורות פון
דיינע בקר און דיינע צאן, און כל נדרים וואס דו וועסט נדר זיין, און דיינע
נדבות, און די תרומה פון ידך; 18 נייערט פאר ה' אלוקיך זאלסטו עס אכל,
אין המקום וואס ה' אלוקיך וועט אים בחר, דו, און בנך און דיין בת, און דיין
עבד און דיין אמה, און דער לוי וואס אין דיינע שערים. און זאלסט זיך שמח
פאר ה' אלוקיך מיט כל משלוח ידך. 19 שמר! דיך, זאלסט נישט עזב דעם
לוי, כל-ימיך על-אדמתך. 20 אז ה' אלוקיך וועט רחב דיין גבול, אזוי ווי ער
האט דיר דבר, און וועסט אמר: לאמיך אכל בשר, כי אוה נפשך צו אכל בשר,
מעגסטו אכל בשר נפשך כל אוה. 21 אויב עס וועט זיין רחק פון דיר המקום
וואס ה' אלוקיך וועט בחר צו שום שמו דארטן, זאלסטו זבח פון דיינע בקר
און פון דיינע צאן וואס ה' האט דיר נתן, אזוי ווי איך האב דיר צוה, און אכל
אין דיינע שערים נפשך כל אוה. 22 נאר ווי מע אכל צבי און איל, אזוי
זאלסטו עס אכל;ביידע הטמא און הטהור מעג עס אכל. 23 נאר זיי חזק
נישט צו אכל הדם, ווייל הדם איז דאס נפש, און טארסט נישט אכל דאס
נפש מיטן הבשר. 24 זאלסט עס נישט אכל; אויף הארץ זאלסטו עס שפך
אזוי ווי מים. 25 זאלסט עס נישט אכל, כדי עס זאל יטב דיר און בניך נאך
דיר, כי דו וועסט עשה וואס איז ישר אין די אויגן פון ה'. 26 נאר דיינע
קדשים וואס וועלן זיין ביי דיר, און דיינע נדרים, זאלסטו נשׂא און בוא צו
המקום וואס ה' וועט בחר; 27 און זאלסט עשה דיינע עולות, הבשר און הדם,
אויף דעם מזבח פון ה' אלוקיך; און דם פון דיינע זבחים זאל שפך ווערן על
מזבח פון ה' אלוקיך, און הבשר זאלסטו אכל. 28 שמר! און זאלסט שמע כל
די דאזיקע דברים וואס איך צוה דיר, כדי עס זאל יטב דיר און בניך נאך דיר
עד עולם, כי דו וועסט עשה וואס איז טוב און ישר אין די אויגן פון ה'
אלוקיך. 29 אז ה' אלוקיך וועט יכרית (כרת) [זען משיח יכרת דניאל 9:26;
ישעיהו 53:8] די גוים וואס דו בוא אהין, זיי צו ירש פון פאר דיר, און וועסט
זיי ירש, און זיך ישב אין זייער ארץ, 30 שמר! זאלסט נישט נקש ווערן

אחריהם, נאכדעם ווי זיי ווערן שמד ווערן פון פאר דיר, און זאלסט נישט דרש נאך זייערע אלוקים, לאמור: איכה די דאדאזיקע גוים עבד זייערע אלוקים? און לאמיך כן גם אני. 31 זאלסט נישט עשה אזוי צו ה' אלוקיך; ווייל כל תועבה פון ה', וואס ער האט שׂנא, האבן זיי עשה צו זייערע אלוקים; ווייל אפילו זייערע בנים און זייערע בנות שרף זיי אין אש צו זייערע אלוקים.

דבר13

1 כל הדבר וואס איך צוה אייך, דאס זאלט איר שומר איבער צו עשה; זאלסט נישט יסף דערצו, און זאלסט נישט גרע דערפון. 2 אז צווישן דיר וועט קום א נביא, אדער א חלומער פון חלומות, און ער וועט דיר נתן אן אות אדער א מופת 3 און דער אות און דאס מופת וואס ער האט דיר דבר, וועט אנקומען לאמור: לאמיר הלך נאך אלוקים אחרים וואס דו ידע נישט און לאמיר זיי עבד; 4 זאלסטו נישט שמע צו די דברי הנביא ההוא, אדער יענעם חלומער פון חלומות, מחמת דאס נסה אייך ה' אלוקיכם, כדי צו האבן דעת אויב איר האט אהבה ה' אלוקיכם בכל לבבכם און בכל נפשכם. 5 נאך ה' אלוקיכם זאלט איר הלך, און פאר אים זאלט איר מורא האבן, און זיינע מצוות זאלט איר זיין שומר איבער, און צו זיין קול זאלט איר שמע, און אים זאלט איר עבד, און אן אים זאלט איר האט דבקות. 6 און יענער נביא אדער יענער חלומער פון חלומות יומת כי דבר סרה קעגן ה' אלוקיכם, וואס האט אייך יצא פון ארץ מצרים, און וואס האט דיך פדה פון דעם בית עבדים להדיחך (נדח) פון הדרך וואס ה' אלוקיך האט דיר צוה צו הלך אין אים. און זאלסט בער דאס רע פון צווישן דיר. 7 אז אחיך בן אמך, אדער בנך, אדער דיין בת, אדער די אשה פון דיין חיק, אדער דיין רֵעַ, וואס איז אזוי ווי דיין אייגן נפש, וועט דיך סות בסתר, לאמר: לאמיר הלך און עבד אלוקים אחרים וואס נישט דו האסט ידע, נישט אבותיך; 8 פון די אלוקים פון די עמים וואס ארום אייך, פון הקרובים צו דיר, אדער פון הרחוקים פון דיר, פון מקצה הארץ ביז קצה הארץ 9 זאלסטו נישט אבה צו אים, און נישט שמע צו אים, און עינך אים נישט חוס, און זאלסט זיך נישט חמל, און אים נישט כסה. 10 נייערט הרג זאלסטו אים הרג; ידך זאל זיין אויף אים די 1טן להמיתו, און דערנאך די יד פון כל העם. 11 און זאלסט אים סקל מיט אבנים, און ער זאל

מות, דעריבער וואס ער האט דיך בקש צו נדח פון ה' אלוקיך, וואס האט דיך
יצא מארץ מצרים, פון דעם בית עבדים. 12 און כל ישראל וועלן שמע און
וועלן מורא האבן, און וועלן מער נישט עשה אזוי ווי די דאזיקע רע צווישן
דיר. 13 אז דו וועסט שמע אין איינער פון דיינע ערים וואס ה' אלוקיך נתן
דיר, צו ישב דארטן, לאמור: 14 יצא אנשים בני-בליעל צווישן דיר ישבי עירם
און נדח לאמר: לאמיר הלך און עבד אלוקים אחרים וואס איר ידע נישט; 15
און וועסט דרש און חקר און שאל יטב, און הנה די זאך איז אמת נכון (כון),
די דאזיקע תועבה איז עשה געווארן צווישן דיר, 16 זאלסטו נכה נכה די ישב
פון דער דאזיקער עיר מיטן שארף פון חרב; חרם! זי, כל וואס אין איר, און
אירע בהמה, מיטן שארף פון חרב. 17 און כל שלל [זען שלל ישעיהו 53:12]
פון איר זאלסטו קבץ אין מיטן פון איר רחוב, און שרף אין אש די עיר מיט
כל שלל פון איר, אין כליל צו ה' אלוקיך, און זי זאל זיין א תל עולם; זי זאל
עוד נישט בנה ווערן. 18 און לא מאומה פון דעם חרם זאל זיך דבק אין ידך,
כדי ה' זאל זיך שוב פון זיין חרון אף, און דיר נתן רחמים, און זיך רחם אויף
דיר, און דיך רבה, אזוי ווי ער האט געשווארן צו אבותיך; 19 אז דו וועסט
שמע צו דעם קול פון ה' אלוקיך, לשמר איבער כל זיינע מצוות וואס איך צוה
דיר היום, צו עשה וואס איז ישר אין די אויגן פון ה' אלוקיך.

דברים14

1 בנים זייט איר צו ה' אלוקיכם; איר זאלט אייך נישט גדד, און נישט שום
קרחה צווישן אייערע אויגן, נאך מת. 2 ווייל עם קודש ביסטו ביי ה' אלוקיך,
און דיך האט ה' בחר אים צו זיין פאר אן עם סגלה, פון כל העמים וואס
אויפן פני האדמה. 3 זאלסט נישט אכל קיין תועבה. 4 דאס זיינען די בהמה
וואס איר מעגט אכל: שור, שה כבשים, און שה עזים, 5 איל, און צבי, און
יחמור, און אקו, און דישן, און תאו, און זמר. 6 און כל-בהמה מפרסת פרסה
ושוסעת שסע שתי פרסות מעלת גרה בבהמה, זי מעגט איר אכל. 7 נאר די
דאזיקע טארט איר נישט אכל ממעלי הגרה וממפריסי הפרסה השסועה:
את-הגמל ואת-הארנבת ואת-השפן כי-מעלה גרה המה ופרסה לא הפריסו
טמאים הם לכם. 8 ואת-החזיר כי-מפריס פרסה הוא ולא גרה טמא הוא
לכם מבשרם לא תואכלו ובנבלתם לא תגעו. 9 את-זה תואכלו מכל אשר

במים: כל אשר-לו סנפיר וקשקשת תואכלו. 10 וכל אשר אין-לו סנפיר
וקשקשת לא תואכלו טמא הוא לכם. 11 כל-צפור טהורה תואכלו. 12 וזה
אשר לא-תואכלו מהם: הנשר והפרס והעזניה. 13 והראה ואת-האיה והדיה
למינה. 14 ואת כל-עורב למינו. 15 ואת בת היענה ואת-התחמס ואת-השחף
ואת-הנץ למינהו. 16 את-הכוס ואת-הינשוף והתנשמת. 17 והקאת
ואת-הרחמה ואת-השלך. 18 והחסידה והאנפה למינה והדוכיפת והעטלף. 19
וכל שרץ העוף טמא הוא לכם: לא יאכלו. 20 כל-עוף טהור תואכלו. 21 לא
תואכלו כל-נבלה לגר אשר-בשעריך תתננה ואכלה או מכור לנכרי כי עם
קדוש אתה לה' אלוקיך לא-תבשל גדי בחלב אמו. 22 מעשרן זאלסטו
מעשרן דעם כל תבואה פון דיין זריעה, וואס יצא פון דיין שדה שנה שנה. 23
און זאלסט אכל פאר ה' אלוקיך, אין המקום וואס ער וועט בחר צו שכן [זען
משיח צדקינו געמאכט זיין סוכה צווישן אונדז, יוח' 1:14] שמו דארטן, דעם
מעשר פון דיין דגן, פון דיין תירוש, און פון דיין יצהר, און די בכורות פון
דיינע בקר און דיינע צאן, כדי זאלסט לערנען מורא צו האבן פאר ה' אלוקיך
כל הימים. 24 און אויב הדרך וועט זיין רבה פאר דיר, אויב דו וועסט עס
נישט יכל נשׂא אז ה' אלוקיך וועט דיך ברך ווייל המקום וואס ה' אלוקיך
וועט אים בחר צו שום שמו דארטן, וועט זיין רחק פאר דיר, 25 זאלסטו נתן
צו כסף, און צור דאס כסף אין ידך, און הלך צו המקום וואס ה' אלוקיך וועט
אים בחר; 26 און זאלסט נתן דאס כסף אויף כל וואס נפשך וועט אוה, אויף
בקר און אויף צאן און אויף וויין און אויף שכר, און אויף כל וואס נפשך שאל
דיר; און זאלסט דארטן אכל פאר ה' אלוקיך, און זיך שמח, דו און ביתך. 27
און דעם לוי וואס אין דיינע שערים, אים זאלסטו נישט עזב, ווייל ער האט
נישט קיין חלק און קיין נחלה ביי דיר. 28 צי דעם אין סוף פון 3 יאר זאלסטו
יצא דעם כל מעשר פון דיין תבואה נוח אין דיינע שערים. 29 און עס זאל בוא
דער לוי, ווייל ער האט נישט קיין חלק און קיין נחלה ביי דיר, און דער גר, און
דער יתום, און די אלמנה, וואס אין דיינע שערים, און זיי זאלן אכל און שבע
[זען שׂבע, ישעיהו 53:11] זיין, כדי ה' אלוקיך זאל דיך ברך אין כל מעשה פון
ידך וואס דו וועסט עשה.

דברים15

1 צום סוף פון 7 שנה זאלסטו עשה שמיטה. 2 און דאס איז דער דבר פון
שמיטה: כל בעל-משה זאל שמט וואס ער האט נשה זיין רֵעַ; ער זאל נישט
נגש פון זיין רֵעַ און אחיו, ווען מע האט קרא שמיטה פון ה'. 3 פון דעם נכרי
מעגסטו נגש, נאר פון וואס דיר בוא ביי דיין אח זאלסטו שמט ידך. 4 פון
דעסטוועגן וועט נישט זיין ביי דיר אן אביון, ווייל ברך וועט דיך ה' ברך אין
הארץ וואס ה' אלוקיך נתן דיר פאר א נחלה, עס צו ירש; 5 אויב נאר שמוע
תשמע צו דעם קול פון ה' אלוקיך, לשמר איבער צו עשה כל דאזיקע מצוות
וואס איך צוה דיר היום. 6 מחמת ה' אלוקיך וועט דיך ברך אזוי ווי ער האט
דיר דבר, און וועסט עבט צו גוים רבים, און דו אליין וועסט נישט עבט, און
וועסט משל איבער גוים רבים, און איבער דיר וועט מען נישט משל. 7 אז ביי
דיר וועט זיין אן אביון, איינער פון אחיך, אין איינעם פון דיינע שערים, אין
ארצך וואס ה' אלוקיך נתן דיר, זאלסטו נישט אמץ לבבך, און נישט קפץ ידך
פאר אחיך דעם אביון. 8 נייערט פתח זאלסטו אים פתח דיין יד, און עבט
זאלסטו אים עבט גענוג פאר זיין מחסור וואס ער חסר. 9 שמר! דיך, עס זאל
נישט זיין אין דיין לב בליעל, לאמור: דאס 7טן שנה, דאס שנה פון שמיטה,
קרבה; און דיין אויג רעע צו אחיך דעם אביון, און וועסט אים נישט נתן, און
ער וועט קרא איבער דיר צו ה', און אויף דיר וועט זיין חטא. 10 נתן זאלסטו
אים נתן, און לבבך זאל נישט ירע ווען דו נתן אים, ווייל פון וועגן דער
דאזיקער זאך וועט דיך ה' אלוקיך ברך אין כל מעשך, און אין כל משלוח ידך.
11 ווייל עס וועט נישט חדל אביון מקרב הארץ; דעריבער צוה איך דיר,
לאמור: פתח זאלסטו פתח ידך צו אחיך, צו דיין עני און צו דיין אביון אין
ארצך. 12 אז אחיך, א ייד, אדער א יידישע פרוי, וועט זיך מכר צו דיר, זאל ער
דיר עבד 6 שנה, און אויפן 7טן שנה זאלסטו אים שלח חפשי פון דיר. 13 און
אז דו אים שלח חפשי פון דיר, זאלסטו אים נישט שלח מיט ריקם; 14 ענק
זאלסטו אים ענק פון דיינע צאן, און פון דיין גרן, און פון דיין יקב; מיט וואס
ה' אלוקיך האט דיך ברוך, דערפון זאלסטו אים נתן. 15 און זאלסט זכר אז
עבד ביסטו געווען אין ארץ מצרים, און ה' אלוקיך האט דיך פדה; דעריבער
צוה איך דיר היום די דאזיקע זאך. 16 און עס וועט זיין, אז ער וועט אמר צו
דיר: איך וויל נישט יצא פון דיר; ווייל ער האט אהבה דיך און ביתך, ווייל אים
איז טוב ביי דיר, 17 זאלסטו לקח אן מרצע, און נתן זיין אזן ביז אין דלת, און
ער זאל דיר זיין עבד עולם; און גם צו דיין אמה זאלסטו עשה כן. 18 עס זאל

נישט קשה זיין אין דיינע אויגן, ווען דו שלח אים חפשי פון דיר, ווייל משנה שכר ווי פאר דעם לוין פון שכיר האט ער דיר עבד 6 שנה; און ה' אלוקיך וועט דיך ברך אין כל וואס דו וועסט עשה. 19 כל הבכור וואס וועט ילד ווערן צווישן דיינע בקר און צווישן דיינע צאן, זאלסטו תקדיש (קדש) צו ה' אלוקיך; זאלסט נישט עבד מיט דעם בכור פון דיינע שור, און נישט גזז [זען ישעיהו 53:7] דעם בכור פון דיינע צאן. 20 פאר ה' אלוקיך זאלסטו אים אכל שנה בשנה, אין המקום וואס ה' וועט בחר, דו און ביתך. 21 און אויב ער וועט זיין מיט א מום, א פסח, אדער אן עור מיט וואסער עס איז מום רע, זאלסטו אים נישט זבח צו ה' אלוקיך. 22 אין דיינע שערים זאלסטו אים אכל, הטמא אין איינעם מיט הטהור, אזוי ווי א צבי און ווי אן איל. 23 נאר זיין דם זאלסטו נישט אכל; אויף הארץ זאלסטו עס שפך אזוי ווי מים.

דברים16

1 שומר דעם חודש אביב, און זאלסט עשה פסח צו ה' אלוקיך, ווייל אין חודש האביב האט דיך ה' אלוקיך יצא פון מצרים, ביי לילה. 2 און זאלסט זבח דעם קרבן-פסח צו ה' אלוקיך, פון צאן אדער פון בקר, אין המקום וואס ה' וועט בחר צו שכן [זען משיח צדקינו געמאכט זיין סוכה צווישן אונדז, יוח' 1:14] שמו דארטן. 3 זאלסט נישט אכל עליו חמץ; 7 ימים זאלסטו אכל עליו מצה, לחם עוני, ווייל אין חפזון ביסטו יצא מארץ מצרים; כדי זאלסט זכר דעם יום פון דיין יצא פון ארץ מצרים, כל דיין ימי חיים. 4 און עס זאל נישט ראה ווערן ביי דיר שאור אין כל גבולך 7 ימים; און עס זאל נישט לון ביז אין דער בוקר פון דעם בשר וואס דו וועסט זבח אין ערב פון 1טן יום. 5 טארסט נישט זבח דעם קרבן-פסח אין איינעם פון דיינע שערים וואס ה' אלוקיך נתן דיר. 6 נייערט אין המקום וואס ה' אלוקיך וועט בחר אויף צו שכן [זען משיח צדקינו געמאכט זיין סוכה צווישן אונדז, יוח' 1:14] שמו, דארטן זאלסטו זבח דעם קרבן-פסח, אין ערב כבוא השמש, אין דער מועד פון דיין יצא פון מצרים. 7 און זאלסט אים בשל און אכל אין המקום וואס ה' אלוקיך וועט אים בחר; און זאלסט פנה אין דער בוקר און הלך צו דיינע אוהל. 8 6 ימים זאלסטו אכל מצה, און אויפן 7טן זאל זיין אן עצרת צו ה' אלוקיך; זאלסט נישט עשה קיין מלאכה. 9 7 שבועות זאלסטו דיר ספר; פון ווען מע לאזט

אנהייבן א חרמש אויף דער קמה זאלסטו אנהייבן ספר 7 שבועות. 10 און זאלסט עשה דעם יום-טוב פון שבועות צו ה' אלוקיך, ווי נאך דער מסה נדבת פון ידך, וואס דו וועסט נתן, לויט ווי ה' אלוקיך וועט דיך ברך. 11 און זאלסט זיך שמח פאר ה' אלוקיך, דו, און בנך און דיין בת, און עבדך און דיין אמה, און דער לוי וואס אין דיינע שערים, און דער גר, און דער יתום, און די אלמנה, וואס צווישן דיר אין המקום וואס ה' אלוקיך וועט בחר צו שכן [זען משיח צדקינו געמאכט זיין סוכה צווישן אונדז, יוח' 1:14] שמו דארטן. 12 און זאלסט זכר אז אן עבד ביסטו געווען אין מצרים, און זאלסט זיין שומר איבער און עשה די דאזיקע חוקים. 13 דעם יום-טוב פון סוכות זאלסטו דיר עשה 7 ימים, ווען דו אסף פון דיין גרן און פון דיין יקב. 14 און זאלסט זיך שמח אין דיין יום-טוב, דו, און בנך און דיין בת, און דיין עבד און דיין אמה, און דער לוי, און דער גר, און דער יתום, און די אלמנה, וואס אין דיינע שערים. 15 7 ימים זאלסטו חגג יום-טוב צו ה' אלוקיך אין המקום וואס ה' וועט בחר; ווייל ה' אלוקיך וועט דיך ברך אין כל תבואתך, און אין כל מעשה פון דיינע ידים, און וועסט זיין אך שמח. 16 3 מאל אין שנה זאלן כל דיינע זכור זיך ווייזן פאר ה' אלוקיך, אין המקום וואס ער וועט בחר: אין דעם יום-טוב פון חג המצות, און אין דעם יום-טוב פון חג השבועות, און אין דעם יום-טוב פון חג הסוכות; און מע זאל זיך נישט ווייזן פאר ה' מיט ריקם; 17 איטלעכער לויט דער מתנה פון ידו, ווי נאך דער ברכה פון ה' אלוקיך, וואס ער האט דיר נתן.

[שופטים]

18 שופטים און שוטרים זאלסטו דיר נתן אין כל דיינע שערים, וואס ה' אלוקיך נתן דיר, לויט דיינע שבטים; און זיי זאלן שפט העם מיט משפט צדק. 19 זאלסט נישט נטה משפט; זאלסט נישט תכיר (נכר) פנים, און נישט לקח שוחד, ווייל שוחד עור די אויגן פון חכמים, און סלף די דברי צדיקם. 20 צדק צדק זאלסטו זיך רדף, כדי זאלסט חיה און ירש הארץ וואס ה' אלוקיך נתן דיר. 21 זאלסט דיר נישט נטע אן אשרה כל עץ אצל [זען משלי 8:30; יוח' 1:1] דעם מזבח פון ה' אלוקיך, אשר עשה לך. 22 און זאלסט דיר נישט קום מצבה, וואס ה' אלוקיך האט שנא.

1 זאלסט נישט זבח צו ה' אלוקיך שור אדער שה וואס אין אים איז דא מום,
עפעס זאך רע; ווייל אן תועבה ביי ה' אלוקיך איז דאס. 2 אז עס וועט מצא
ווערן צווישן דיר, אין איינעם פון דיינע שערים וואס ה' אלוקיך נתן דיר, אן
איש אדער אן אִשָה וואס וועט עשה וואס איז רע אין די אויגן פון ה' אלוקיך,
לעבור (עבר) זיין ברית [זען מה"ש 21:18-26
http://www.youtube.com/watch?v=Xgi3Flz0m18] ; 3 און ער וועט הלך און
עבד אלוקים אחרים, און זיך שחה צו זיי, אדער צו דער שמש, אדער צו דער
ירח, אדער צו דעם כל צבא השמים, וואס איך האב נישט צוה; 4 און עס וועט
דיר נגד ווערן, און וועסט שמע, און וועסט דרש יטב, און הנה די זאך איז
אמת נכון (כון), די דאזיקע תועבה איז עשה געווארן אין ישראל, 5 זאלסטו
יצא יענעם איש אדער יענע אִשָה, וואס האבן עשה די דאזיקע זאך רע, צו
דיינע שערים דעם איש אדער די אִשָה און זאלסט זיי סקל מיט אבנים, און
זיי זאלן מות. 6 לויט דעם פה פון 2 עדים אדער 3 עדים זאל מות דער מת; ער
זאל נישט מות ווערן לויט דעם פה פון עד אחד. 7 די יד העדים זאל זיין אויף
אים די 1טן להמיתו, און דערנאך די יד פון כל העם; און זאלסט בער דאס
רע פון צווישן דיר. 8 כי פלא ממך דבר למשפט בין-דם לדם בין-דין לדין
ובין נגע לנגע דברי ריבות בשעריך, זאלסטו קום און עלה צו המקום וואס ה'
אלוקיך וועט אים בחר. 9 און זאלסט בוא צו די כהנים הלוים, און צו דעם
שופט וואס וועט זיין אין ימים ההם, און זאלסט דרש, און זיי וועלן דיר נגד
דאס דבר המשפט. 10 און זאלסט עשה לויט דעם פי הדבר וואס זיי וועלן
דיר נגד פון מקום ההוא וואס ה' וועט בחר; און זאלסט זיין שומר איבער צו
עשה אזוי ווי כל וואס זיי וועלן דיך ירה. 11 לויט דער פי התורה וואס זיי
וועלן דיך ירה, און לויט המשפט וואס זיי וועלן דיר אמר, זאלסטו עשה;
זאלסט זיך נישט סור פון דעם דבר וואס זיי וועלן דיר נגד, ימין אדער שמאל.
12 און דער איש וואס וועט עשה מיט זדון, נישט צו שמע הכהן וואס עמד צו
שרת דארטן ה' אלוקיך, אדער דעם שופט, יענער איש זאל מות; און זאלסט
בער דאס רע פון ישראל. 13 און כל העם וועט שמע און וועט מורא האבן,
און זיי וועלן מער נישט זדון. 14 אז דו וועסט בוא אין הארץ וואס ה' אלוקיך

נתן דיר, און וועסט עס ירש, און וועסט זיך ישב דרינען, און וועסט אמר: איך
וויל שום א מלך איבער מיר, אזוי ווי כל הגוים וואס ארום מיר, 15 שום
זאלסטו שום א מלך איבער דיר דעם וואס ה' אלוקיך וועט אים בחר; פון
צווישן אחיך זאלסטו שום איבער דיר א מלך; טארסט נישט נתן איבער דיר
אן איש נכרי, וואס איז נישט אחיך הוא [זען מתי 1:1-16 ;לוקס 3:23-38]. 16
נאר ער זאל זיך נישט רבה סוסים, און נישט שוב העם קיין מצרים, כדי צו
רבה סוסים; וואס ה' האט אייך אמר: איר זאלט זיך יסף נישט צו שוב אויף
דעם דאזיקן דרך עוד. 17 און ער זאל זיך נישט רבה נשים כדי לבבו זאל זיך
נישט סור; גם כסף און זהב זאל ער זיך נישט רבה א סך. 18 און עס וועט זיין,
אז ער ישב זיך אויף זיין כסא ממלכת, זאל ער זיך כתב א משנה התורה הזאת
אויף א ספר, פון דער וואס פאר די כהנים הלוים. 19 און דאס זאל זיין ביי
אים, און ער זאל לייענען דערין כל זיין ימי חיים, כדי ער זאל לערנען מורא צו
האבן פאר ה' אלוקיו, לשמר איבער כל דברי התורה הזאת, און די דאזיקע
חוקים, זיי צו עשה; 20 אז לבו זאל זיך נישט רום איבער אחיו, און ער זאל זיך
נישט סור פון די מצווה ימין אדער שמאל, כדי ער זאל ארך ימים זיין אויף
זיין ממלכת, ער און זיין בנים, צווישן ישראל.

דבר18

1 די כהנים הלויים, דער כל שבט לוי, זאלן נישט האבן קיין חלק און קיין
נחלה מיט ישראל; די אִשָּׁה פון ה' און זיין נחלה זאלן זיי אכל. 2 און זיי זאלן
נישט האבן קיין נחלה צווישן זייערע אחים; ה' איז זייער נחלה, אזוי ווי ער
האט צו זיי דבר. 3 און דאס זאל זיין דאס משפט פון די כהנים, פון העם, פון
די וואס זבח הזבח; סיי שור, סיי שה, זאל מען נתן הכהן די זרוע, און די לחי,
און דעם קבה. 4 דאס ראשית פון דיין דגן, פון דיין תירוש, און פון דיין יצהר,
און דאס ראשית פון דער גז [זען ישעיהו 53:7] פון דיינע צאן, זאלסטו אים
נתן. 5 ווייל אים האט ה' אלוקיך בחר פון כל דיינע שבטים, צו עמד צו שרת
בשם ה', ער און זיין בנים כל הימים. 6 און אז א לוי וויל בוא פון איינעם פון
דיינע שערים פון כל ישראל, וואס ער גור דארטן, און בוא בכל-אוה פון
נפשו, צו המקום וואס ה' וועט בחר. 7 און ער זאל שרת בשם ה' אלוקיו אזוי
ווי כל אחיו די לויים וואס עמד דארטן פאר ה'. 8 חלק כחלק יאכלו אחוץ

ממכר על-האבות. 9 אז דו בוא אין הארץ וואס ה' אלוקיך נתן דיר, זאלסטו
זיך נישט למד צו עשה אזוי ווי די תועבות פון יענע גוים. 10 עס זאל זיך נישט
מצא ביי דיר איינער וואס מעביר (עבר) בנו אדער זיין בת דורכן אש, אדער א
קוסם קסמים, אדער א מעונן (ענן), אדער א מנחש (נחש), אדער א מכשף
(כשף), 11 אדער א חובר חבר, אדער שואל אוב אדער א ידעוני, אדער א דורש
אל המתים. 12 ווייל א תועבה ביי ה' איז כל וואס עשה דאס, און בגלל די
דאזיקע תועבות מוריש (ירש) זיי ה' אלוקיך פון פאר דיר. 13 תמים זאלסטו
זיין מיט ה' אלוקיך. 14 ווייל די דאזיקע גוים וואס דו ירש זיי, שמע זיך צו
מעוננים (ענן) , און צו קוסמים (קסם), אבער דו נישט אזוי וואס האט נתן צו
דיר ה' אלוקיך. 15 נביא מקרבך מאחיך כמני [זען שמות 32:30] יקים [זען
קור"א 15:4, ה' האט קם משיח פון המתים] לך ה' אלוקיך: אליו תשמעון
[זען יוח' 1:21

http://www.youtube.com/watch?v=Xgi3Flz0m18]. 16 געגוי אזוי ווי דו
האסט שאל פון ה' אלוקיך אין חורב, אין יום הקהל, לאמור: לאמיך נישט
יסף צו שמע קול ה' אלוקי, לאמיך נישט ראה מער דאס דאזיקע אש הגדולה,
כדי איך זאל נישט מות. 17 און ה' האט אמר צו מיר: יטב איז וואס זיי האבן
דבר. 18 נביא אקים [קום, זען קור"א 15:4, ה' האט קם משיח פון המתים]
להם מקרב אחיהם כמוך [זען לוקס 16:31] ונתתי דברי בפיו ודבר (דבר)
אליהם את כל-אשר אצונו (צוה) [זען יוחנן 10:18]. 19 והיה האיש אשר
לא-ישמע (שמע) אל-דברי אשר ידבר (דבר) בשמי אנכי אדרש (דרש) מעמו
[זען דניאל 12:2; התג' 20:11-15]. 20 אך הנביא אשר יזיד (זיד) לדבר דבר
בשמי את אשר לא-צויתיו (צוה) לדבר (דבר) ואשר ידבר (דבר) בשם אלקים
אחרים ומת הנביא ההוא. 21 וכי תאמר בלבבך: איכה נדע (ידע) את-הדבר
אשר לא-דברו (דבר) ה'. 22 אשר ידבר (דבר) הנביא בשם ה' ולא-יהיה הדבר
ולא יבוא הוא הדבר אשר לא-דברו ה': בזדון (זדון) דברו הנביא לא תגור (גור)
ממנו.

דברך19

1 אז ה' אלוקיך וועט כרת [זען דניאל 9:26 יכרת משיח ואין לו; ישעיהו 53:8;
נגזר מארץ חיים מפשע עמי] די גוים וואס ה' אלוקיך נתן דיר זייער ארץ, און

וועסט זיי ירש, און זיך ישב אין זייערע ערים, און אין זייערע בתים, 2 זאלסטו
דיר בדל 3 ערים אין מיטן פון ארצך וואס ה' אלוקיך נתן דיר, עס צו ירש. 3
זאלסטו דיר כון הדרך, ושִׁלַּשְׁתָּ [זען: ווי הארץ איז איינער אין דריי אזוי איז ה',
זען דברים 19:3; זען משכן אחד און מֶרְכָּב אחדות, קאמפלעקס אחדות, זען
שמות 26:6 משכן אחד און זען איש און אִשָּׁה אחד, בראשית 2:24
קאמפלעקס אחדות, זען ספר הזהר ג ב288, האי עתיקא אשתכח בתלת
רישין וכלילן בחד רישא (דאס עתיקא איז געפונען מיט שלושה ראָשים און
איז כולל זיין אין ראָש אחד), יוח' 14:26; ה' אחד אין זיין הֲוָיָה אָבער מיט
קדושה משולשת, אלוקים האב און אלוקים זון פון דער אויבערשטער און
אלוקים הרוח הקודש, זען עתיק יומין און בר אנש און רוח אלוקים, ה' אחד,
זען קדושה משולשת פון ה' איז אשכול אחד אָבער מער ווי איין ענבים;
אשכול ענבים אחד; זען החוט המשולש, איין שטריק, אָבער דריי שנורן,
קהלת 4:12, זען ישעיה 48:16; 42:1; זען ווידער בראשית 2:24, דעריבער עזב
אן איש אביו און אמו, און זאל דבק צו זיין אִשָּׁה, און זיי (2) ווערן בשר אחד
(1), איין בשר, זע אחד דאָ, דברים 6:4, זען ווידער ספר הזוהר ג, ב288, האי
עתיקא אשתכח בתלת רישין וכלילן בחד רישא (דאס עתיקא איז געפונען
מיט שלושה ראָשים און איז כולל זיין אין ראָש אחד) בר אנש און עתיק
יומיא, 2 ווערן 1, דניאל 7:13-14, זען "פלחין" און "יפלחון" אין דניאל 3:12
און דניאל 7:13-14, לויט צו אזעלכער פסוקים עס איז אמת אַז מיר זען די
אלוהוּת פון משיח, וואס איז נישט קיין אליל, ווײַל אידן טאָן נישט יפלחון
אלילים אָבער אַלע פֿעלקער כולל אידן וועלן יפלחון (טאָן שֵרוּת דתי ווי צו
אלוהוּת) צו די בר אנש משיח, זען סאַנה 98אַ און סאַנה38בּ און רש"י וואס
אַלע זאָגן אַז דעם בר אנש איז משיח, רש"י זאגט "הוא מלך המשיח", רבי
מלך המשיח] דאס גבול פון ארצך וואס ה' אלוקיך וועט דיך ינחילך (נחל),
און עס זאל זיין אויף צו נוס אהין פאר כל רוצח. 4 און דאס איז דער דבר פון
דעם רוצח וואס קען אהין נוס און בלייבן חי: דער וואס וועט נכה זיין רֵעַ
בבלי-דעת והוא לא-שנא לו מתמל שלשם. 5 ווי אז איינער וועט בוא מיט זיין
רֵעַ אין יער צו חטב עצים, און ידו וועט זיך נדח מיט דער גרזן צו כרת [זען
דניאל 9:26 יכרת משיח ואין לו; ישעיהו 53:8; נגזר מארץ חיים מפשע עמי]
העץ, און דער ברזל וועט נשל פון העץ, און וועט מצא זיין רֵעַ, און ער וועט
מות; ער זאל נוס אין איינער פון די דאזיקע ערים, און בלייבן חי; 6 כדי דער

גואל הדם זאל נישט רדף דעם רוצח ווען לבבו איז חמם, און אים נשג, ווייל
הדרך ירבה (רבה), און אים נכה נפש, ווען אין לו משפט מות [זען דניאל 9:26
יכרת משיח ואין לו חטא משפט מות; ישעיהו 53:4-5], כי לא שנא הוא לו
מתמול שלשום. 7 דעריבער צוה איך דיר, לאמור: 3 ערים זאלסטו דיר בדל. 8
און אויב ה' אלוקיך וועט רחב דיין גבול, אזוי ווי ער האט געשווארן אבותיך,
און וועט דיר נתן דאס כל הארץ וואס ער האט דבר אבותיך צו נתן 9 אז דו
וועסט שומר איבער כל דאזיקע מצוות וואס איך צוה דיר היום עס צו עשה,
אהבה צו האבן ה' אלוקיך, און צו הלך אין זיינע דרכים כל הימים, דעמאלט
זאלסטו דיר יסף עוד 3 ערים צו די דאזיקע 3; 10 כדי עס זאל נישט ווערן
שפך דם נקי אין ארצך וואס ה' אלוקיך נתן דיר פאר א נחלה, און עס זאל
נישט זיין אויף דיר קיין דמים. 11 אבער אז אן איש וועט זיין א שונא צו זיין
רֵעַ, און ער וועט ארב אויף אים, און וועט קום אויף אים, און וועט אים נכה
נפש, און ער וועט מות; און ער וועט נוס אין איינער פון די דאזיקע ערים, 12
זאלן די זקנים פון זיין עיר שלח, און אים לקח פון דארטן, און אים נתן אין
יד פון דעם גואל הדם, און ער זאל מות. 13 דיין אויג זאל זיך נישט חוס אויף
אים, און זאלסט בער שפך דם הנקי פון ישראל, כדי זאל זיין טוב פאר דיר.
14 זאלסט נישט סוג דעם גבול פון דיין רֵעַ, וואס די ראשנים האבן גבל, אין
דיין נחלה וואס דו וועסט נחל, אין הארץ וואס ה' אלוקיך נתן דיר, עס צו
ירש. 15 עס זאל נישט קום איין עדות קעגן אן איש פאר כל עוון אדער פאר
כל חטאת אין כל חטא ער חטא; דורך דעם פה פון 2 עדים, אדער דורך דעם
פה פון 3 עדים, זאל א זאך קום. 16 אז עס וועט קום אן עד חמס אקעגן אן
איש, צו ענה אויף אים סרה, 17 זאלן די 2 אנשים וואס האבן דעם ריב, זיך
עמד פאר ה', פאר די כהנים און די שופטים וואס וועלן זיין אין יענע ימים. 18
און אויב די שופטים וועלן יטב דרש, און הנה דער עד איז אן עד שקר [זען
מתי 26:59], ליגן האט ער ענה אויף אחיו, 19 זאלט איר עשה צו אים, אזוי ווי
ער האט זמם צו עשה צו אחיו; און זאלסט בער דאס רע פון צווישן דיר. 20
און די נשארים (שאר) וועלן שמע און וועלן מורא האבן, און וועלן יסף נישט
עשה אזוי ווי די דאזיקע רע זאך צווישן דיר. 21 און דיין אויג זאל זיך נישט
חוס: א נפש פאר א נפש, אן אויג פאר אן אויג, א שן פאר א שן, א יד פאר א
יד, א רגל פאר א רגל [זען תהילים 22:17

http://www.youtube.com/watch?v=6Xnhzw_A9fU].

דבר20

1 אז דו וועסט יצא אויף מלחמה אקעגן דיין אויבים, און וועסט ראה סוס
און מרכבה, עם רב פון דיר, זאלסטו נישט מורא האבן פאר זיי, ווייל ה'
אלוקיך איז מיט דיר, דער וואס האט דיך המעלך (עלה) מארץ מצרים. 2 און
עס וועט זיין, ווי איר קרב זיך צו דער מלחמה, אזוי זאל נגש הכהן, און זאל
דבר צום עם, 3 און אמר צו זיי: שמע, ישראל, איר קרב היום אויף מלחמה
אקעגן אויביכם, זאל נישט רכך ווערן לבבכם; איר זאלט נישט מורא האבן
און נישט חפז און זיך נישט ערץ פאר זיי; 4 ווייל ה' אלוקיכם איז דער וואס
הלך מיט אייך [זען מתי 28:20], מלחמה צו לחם פאר אייך אקעגן אויביכם,
אייך צו ישע. 5 און די שוטרים זאלן דבר צום עם, לאמור: מי האיש דא וואס
האט בנה בית חדש, און האט עס נישט חנך? זאל ער הלך און זיך שוב צו זיין
היים, טאמער מות ער אין מלחמה, און אן איש אחר וועט עס חנך. 6 אדער
מי האיש דא וואס האט נטע א כרם, און האט אים נישט חלל? זאל ער הלך
און זיך שוב צו זיין היים, טאמער מות ער אין מלחמה, און אן איש אחר וועט
עס חלל. 7 אדער מי האיש דא וואס האט ארש אן אִשָׁה, און האט זי נישט
לקח? זאל ער הלך און זיך שוב צו זיין היים, טאמער מות ער אין מלחמה, און
אן איש אחר וועט זי לקח. 8 און די שוטרים זאלן יסף און זאלן דבר צום עם,
און אמר: מי האיש דא וואס איז ירא און רך הלבב? זאל ער הלך און זיך שוב
צו זיין היים, כדי דאס לבב פון אחיו זאל נישט מסס אזוי ווי לבב. 9 און עס
וועט זיין, ווי די שוטרים כלה דבר צום עם, אזוי זאלן זיי פקד שרי צבאות
בראש איבערן העם. 10 אז דו וועסט קרב צו אן עיר, צו לחם מלחמה אויף
איר, זאלסטו איר קרא שלום. 11 און עס וועט זיין, אויב זי וועט דיר ענה
שלום, און וועט דיר פתח, איז, דאס כל העם, וואס מצא זיך אין איר, זאל דיר
ווערן צו מס און דיר עבד. 12 אויב אבער זי וועט נישט שלם אויף שלום מיט
דיר, און וועט עשה מלחמה מיט דיר, זאלסטו צור אויף איר; 13 און אז ה'
אלוקיך וועט זי נתן אין ידך, זאלסטו נכה כל אירע זכור מיטן שארף פון חרב.
14 נאר די נשים און די טף, און די בהמה, און כל וואס וועט זיין אין דער עיר,
איר כל שלל [זען שלל ישעיהו 53:12], זאלסטו בזז פאר דיר; און זאלסט אכל
דעם שלל פון דיינע אויבים, וואס ה' אלוקיך האט דיר נתן. 15 אזוי זאלסטו

עשה צו כל ערים וואס זיינען זייער רחוקות (רחק) פון דיר, וואס זיי זיינען
נישט פון די ערים פון די היגע גוים. 16 נאר פון די ערים פון די היגע עמים,
וואס ה' אלוקיך נתן דיר פאר א נחלה, זאלסטו נישט לאזן לעבן כל נשמה.
17 נייערט חרם זאלסטו זיי חרם: דעם חתי, און דעם אמורי, דעם כנעני, און
דעם פרזי, דעם חוי, און דעם יבוסי, אזוי ווי ה' אלוקיך האט דיר צוה; 18 כדי
זיי זאלן אייך נישט לערנען צו עשה אזוי ווי כל זייערע תועבות וואס זיי האבן
עשה פאר זייערע אלוקים, און איר וועט חטא צו ה' אלוקיכם. 19 אז דו
וועסט צור אויף אן עיר ימים רבים צו לחם מלחמה אויף איר, כדי זי תפש,
זאלסטו נישט שחת אירע עץ דורך נדח דערויף א גרזן; ווייל אכל פון זיי
מעגסטו, אבער זיי כרת [זען דניאל 9:26 יכרת משיח ואֵין לו; ישעיהו 53:8;
נגזר מארץ חיים מפשע עמי] טארסטו נישט; ווייל איז דער עץ השדה אן
אדם, צו זיין אין מצור פון דיר? 20 בלויז עץ וואס דו ידע, אז ער איז נישט אן
עץ מאכל, אים מעגסטו שחת און כרת, און בנה מצור ארום דער עיר וואס
עשה מיט דיר מלחמה, ביז איר ירד.

דברים21

1 אז א חלל וועט מצא ווערן נפל אין שדה, אין הארץ וואס ה' אלוקיך נתן
דיר עס צו ירש, און עס איז נישט נודע (ידע) מי עס האט אים נכה, 2 זאלן
יצא דיינע זקנים און דיינע שופטים, און זיי זאלן מדד ביז די ערים וואס ארום
דעם חלל. 3 און עס זאל זיין: די עיר וואס איז הקרובה צום חלל, זאלן די זקני
העיר ההוא לקח א עגלה בקר, וואס מיט איר איז נאך נישט עבד געווארן,
וואס האט נאך נישט משך אן עול. 4 און די זקני העיר ההוא זאלן ירד די
עגלה צו א נחל איתן, וואס ווערט נישט עבד און נישט זרע; און זיי זאלן ערף
דער עגלה אין נחל. 5 און די כהנים, די בני-לוי, זאלן נגש; ווייל זיי האט ה'
אלוקיך בחר אים צו שרת, און צו ברך בשם ה', און לויט זייער פה זאל זיין ביי
כל ריב און כל נגע [זען ישעיהו 53:8]. 6 און כל זקני העיר ההוא, די קרובים
צום חלל, זאלן רחץ ידיהם איבער דער עגלה וואס מע האט איר ערף אין נחל.
7 און זיי זאלן ענה און אמר: ידינו האבן נישט שפך דם דאס, און אונדזערע
אויגן האבן נישט ראה. 8 מאכן כפרה [זען "נזה" ישעיהו 52:15 און "נזה"
ויקרא 4:6,17 און כפרה פון משיח לעולם על דברתי מלכי צדק, תהילים

110:4, זען דברי הימים א 21:17]! פאר עמך ישראל, וואס דו, ה', האסט פדה,
און לאז נישט דם נקי צווישן עמך ישראל, און פאר זיי זאל מאכן כפרה
ווערן הדם. 9 אזוי זאלסטו בער דם נקי פון צווישן דיר, אויב דו ווילסט עשה
וואס איז ישר אין די אויגן פון ה'.

[כי תצא]

10 אז דו וועסט יצא אין מלחמה אקעגן אויביך, און ה' אלוקיך וועט זיי נתן
אין ידך, און וועסט שבה פון זיי שבי, 11 און וועסט ראה צווישן די שבי אן
אשת יפת תואר, און חשק בה, און וועסט זי דיר וועלן לקח פאר אן אִשָּׁה, 12
זאלסטו זי ברענגען אין ביתך, און זי זאל גלח איר קאפ, און עשה אירע צפרן;
13 און זי זאל סור פון זיך די איר שמלת שבי, און ישב אין ביתך, און בכה
פאר אביה און איר אם א חודש צייט, און דערנאך זאלסטו בוא צו איר, און
איר דיר וועלן זיין פאר א בעל, און זי זאל דיר ווערן פאר אן אִשָּׁה. 14 און עס
וועט זיין, אויב זי וועט דיר נישט חפץ [זען חפץ משיח מלאכי 3:1], זאלסטו זי
שלח וווהין זי וויל, נאר מכר פאר געלט זאלסטו זי נישט מכר; טארסט נישט
עמר איבער איר; דערפאר וואס דו האסט זי ענה. 15 אז אן איש וועט האבן 2
נשים, איינע אהובה און איינע שנואה, און זיי וועלן אים ילד בנים, אי די
באליבטע אי די שונואה, און דער בן בכור וועט זיין פון דער שונואה, 16 איז,
אין דעם יום צו נחל צו זיין בנים דאס וואס יהיה לו ער נישט יכל על פני פאר
דעם משפט הבכור בן האהובה איבער בן השנואה, וואס איז דער בכורה. 17
נייערט דעם בכור בן השנואה מוז ער נכר, אים צו נתן פי שנים פון כל וואס
ער מצא; ווייל ער איז דער ראשית פון אונו (זיין און), צו אים איז דאס משפט
הבכורה. 18 אז אן איש וועט האבן א בן סורר (סרר) און מורה (מרה), וואס
שמע נישט צו דעם קול פון אביו, און צו דעם קול פון אמו, און זיי וועלן אים
יסר, און ער וועט נישט שמע צו זיי, 19 זאל אביו און אמו אים תפש, און אים
יצא צו די זקני עיר פון אים, און צו דעם שער פון זיין מקום. 20 און זיי זאלן
אמר צו די זקני עיר פון אים: דער דאזיקער בן אונדזערער איז סורר (סרר)
און מורה (מרה), ער שמע נישט צו אונדזער קול; ער איז א זולל (זלל) און א
סובא [סבא, זען קור"א 6:8]. 21 און כל אנשים פון זיין עיר זאלן אים רגם
מיט אבנים, און ער זאל מות. און זאלסט בער דאס רע פון צווישן דיר; און

כל ישראל וועלן שמע, און וועלן מורא האבן. 22 און אז אויף אן איש וועט
זיין א חטא משפט מות, און ער וועט מות ווערן, און וועסט אים תלה אויף א
בוים [זען בן דוד דקרו און אויפהונגען אויף א בוים, שמואל ב 18:9-14;
זכריה 12:10; תהילים 22:17; ישעיהו 53:5; יוח' 19:34; גלט' 3:13
https://www.youtube.com/watch?v=ZExce4C2Ck0], 23 זאלסטו נישט לון
זיין נבלה אויפן עץ; נאר קבר זאלסטו אים קבר [זען ישעיהו 53:9] אין דעם
אייגענעם יום [זען יוח' 19:31]; ווייל קללה פון ה' [זען ישעיהו 53:4] איז א
געהאנגענער; און זאלסט נישט תטמא (טמא) דיין אדמה, וואס ה' אלוקיך
נתן דיר פאר א נחלה.

דברך22

1 זאלסט נישט ראה אחיך שור אדער זיין שה נדח [זען תעה, ישעיהו 53:6],
און זיך עלם פון זיי; שוב זאלסטו זיי שוב צו אחיך. 2 און אויב אחיך איז נישט
קרוב פון דיר, אדער דו ידע אים נישט, זאלסטו עס אסף אין ביתך, און עס
זאל זיין ביי דיר, ביז אחיך דרש זיך נאך אויף דעם, און וועסט עס אים שוב. 3
און אזוי זאלסטו עשה מיט זיין חמור, און אזוי זאלסטו עשה מיט זיין שמלה,
און אזוי זאלסטו עשה מיט כל אבדה פון אחיך, וואס וועט אבד ווערן ביי
אים, און דו וועסט עס מצא; טארסט זיך נישט עלם [זען לוקס 19:10]. 4
זאלסט נישט ראה חמור אחיך אדער זיין שור נפל אין דרך, און זיך עלם פון
זיי; קום זאלסטו זיי קום אין מיט אים. 5 אויף אן אִשָה זאל נישט זיין א כלי
פון א גבר, און א גבר זאל נישט לבש א שמלה פון אן אִשָה; ווייל אן תועבה
ביי ה' אלוקיך איז כל וואס עשה דאס. 6 אז פאר דיר וועט זיך קרא אין דרך
א כן צפור אויף ערגעץ אן עץ, אדער אויף הארץ, מיט אפרח אדער ביצים, און
די אם רבץ אויף די אפרח אדער אויף די ביצים, זאלסטו נישט לקח די אם
אין איינעם מיט די בנים. 7 שלח זאלסטו שלח די אם, און די בנים זאלסטו
לקח צו דיר; כדי דיר זאל יטב, און זאלסט ארך ימים זיין. 8 אז דו וועסט בנה
א בית חדש, זאלסטו עשה א מעקה צו דיין גג, כדי זאלסט נישט ברענגען
דמים אויף ביתך, אז עמיצער וועט נפל נפל פון אים. 9 נישט תזרע (זרע)
כרמך כלאים: פן-תקדש המלאה הזרע אשר תזרע (זרע) ותבואה פון דעם
כרם. 10 זאלסט נישט חרש מיט א שור און א חמור אין איינעם. 11 לא

תלבש (לבש) שעטנז צמר ופשתים יחדו. 12 גדלים תעשה-לך על 4 כנפות פון
דיין כסות אשר כסה בה. 13 אז אן איש וועט לקח אן אִשָּׁה, און וועט בוא צו
איר, און זי שנא, 14 און ער וועט שום אויף איר אן עלילה, און יצא אויף איר
א שם-רע, און אמר: איך האב לקח די דאזיקע אִשָּׁה, און איך האב צו איר
קרב, און האב ביי איר נישט מצא קיין בתולים; 15 זאל אבי פון דער נער, און
איר אם, לקח און יצא די בתולים פון דער נער צו די זקני העיר השערה. 16
און אבי הנער זאל אמר צו די זקנים: איך האב נתן בתי צו דעם דאזיקן איש
פאר אן אִשָּׁה, און ער האט זי שנא; 17 און הנה שום ער אן עלילה, לאמור:
איך האב נישט מצא ביי דיין בת קיין בתולים; און דאס זיינען די בתולים פון
מיין בת. און זיי זאלן פרש די שמלה פאר די זקני העיר. 18 און די זקנים פון
יענער עיר זאלן לקח דעם איש און אים יסר [זען מוסר פון משיח און
אונדזער שלום מיט ה', ישעיהו 53:5 וְהוּא֙ מְחֹלָ֣ל מִפְּשָׁעֵ֔נוּ מְדֻכָּ֖א מֵעֲוֺנֹתֵ֑ינוּ
מוּסַ֤ר שְׁלוֹמֵ֙נוּ֙ עָלָ֔יו וּבַחֲבֻרָת֖וֹ נִרְפָּא־לָֽנוּ, זען רומ' 5:1]. 19 און זיי זאלן אים
ענש 100 כסף, און נתן דעם אב פון דער מיידל; ווייל ער האט יצא א שם-רע
אויף א בתולת ישראל. און זי זאל אים בלייבן פאר אן אִשָּׁה; ער יכל זי נישט
שלח כל זיינע ימים. 20 אויב נאר די דאזיקע זאך איז אמת, עס זיינען נישט
מצא געווארן קיין בתולים ביי דער נער, 21 זאל מען יצא די מיידל צום פתח
בית אבי, און די אנשים פון איר עיר זאלן זי סקל מיט אבנים, און זי זאל מות;
ווייל זי האט עשה נבלה אין ישראל, זנה צו זיין אין בית אביה און זאלסט
בער דאס רע פון צווישן דיר. 22 אז אן איש וועט מצא ווערן שכב מיט אן
אִשָּׁה בעולת בעל, זאלן שניהם מות, אי דער איש וואס איז שכב מיט דער
אִשָּׁה, אי די אִשָּׁה. און זאלסט בער דאס רע פון ישראל. 23 אז א נער בתולה
וועט זיין ארש צו אן איש, און אן איש וועט זי מצא אין עיר, און וועט שכב
מיט איר, 24 זאלט איר שניהם יצא צום שער העיר ההוא, און איר זאלט זיי
סקל מיט אבנים, און זיי זאלן מות; די נער דערפאר וואס זי האט נישט צעק
אין עיר, און דער איש, דערפאר וואס ער האט ענה זיין אשת רֵעַ. און זאלסט
בער דאס רע פון צווישן דיר. 25 אויב אבער דער איש וועט מצא הנער
המאורשה אין שדה, און דער איש וועט זי חזק, און וועט שכב מיט איר, זאל
בלויז מות דער איש וואס איז שכב מיט איר געווען; 26 און דער נער זאלסטו
קיין זאך נישט עשה; אין לנער חטא מות [אֵין לו משיח חטא מות, דניאל
9:26]; ווייל אזוי ווי אן איש קום קעגן זיין רֵעַ, און רצח אים נפש, אזוי איז די

דאזיקע זאך. 27 ווייל אין שדה האט ער זי מצא; הנער המאורשה האט צעק, ואין מושיע לה [זען קור"ב 11:2-3] 28 אז אן איש וועט מצא א מיידל, א בתולה וואס איז נישט ארש, און ער וועט זי תפש, און וועט שכב מיט איר, און זיי וועלן מצא ווערן, 29 זאל דער איש וואס איז שכב מיט איר, נתן דעם אבי מיידל 50 כסף, און זי זאל אים ווערן פאר אן אִשָה, דערפאר וואס ער האט זי ענה; ער יכל זי נישט שלח כל זיינע ימים.

דבר23

1 קיינער זאל נישט לקח אשת אביו, און נישט גלה כנף אביו. 2 לא יבוא פצוע דכא וכרות שפכה אין קהל פון ה'. 3 א ממזר זאל נישט בוא אין דער קהל ה'; צו 10טן דור פון אים זאל נישט בוא אין דער קהל ה'. 4 אן עמוני און א מואבי זאל נישט בוא אין דער קהל ה'; גם 10טן דור זאל נישט בוא פון זיי אין דער קהל ה', עד עולם [זען דניאל 12:2; ישעיהו 66:24]; 5 דערפאר וואס זיי זיינען אייך נישט קדם מיט לחם און מיט מים בדרך, ווען איר זייט יצא פון מצרים, און וואס ער האט שׂכר עליך בלעם בן בעורן פון פתור אין ארם-נהרים, דיך צו קלל; 6 נאר ה' אלוקיך האט נישט געוואלט שמע צו בלעמען, און ה' אלוקיך האט דיר הפך די קללה אין א ברכה; ווייל ה' אלוקיך האט דיך אהב. 7 זאלסט נישט דרש זייער שלום און זייער טובה, כל דיינע ימים לעולם. 8 זאלסט נישט תעב אן אדומי, ווייל ער איז אחיך; זאלסט נישט תעב א מצרי, ווייל דו ביסט געווען א גר אין זיין ארץ. 9 די בנים וואס ווערן ילד פון זיי, דער 3טן דור, מעגן בוא פון זיי אין דער קהל ה'. 10 אז דו וועסט יצא אין מחנה אקעגן אויביך, זאלסטו זיין ונשמרת (שמר) פון כל דבר רע. 11 אז צווישן דיר וועט זיין אן איש וואס וועט נישט זיין טהור, דורך א מקרה-לילה, זאל ער יצא מחוץ מחנה; ער טאר נישט בוא אין מחנה. 12 און עס זאל זיין: פנה ערב זאל ער זיך רחץ אין מים, און ווי די שמש בוא, זאל ער בוא אין מחנה. 13 און אן ארט זאלסטו האבן מחוץ מחנה, און אהין זאלסטו יצא ארויס. 14 און א יתד זאלסטו האבן ביי דיין אזן; און עס וועט זיין, אז דו ישב זיך חוץ, זאלסטו דערמיט חפר, און זיך שוב און כסה דיין צֵאה. 15 ווייל ה' אלוקיך הלך אום אין מיטן פון דיין מחנה, דיך צו נצל, און נתן אויביך צו דיר; דעריבער זאל דיין מחנה זיין קדוש, כדי ער זאל נישט ראה ביי דיר אן

ערות זאך, און זיך שוב פון דיר. 16 זאלסט נישט סגר אן עבד צו אדניו, אז ער
וועט זיך נצל צו דיר פון אדניו. 17 ביי דיר זאל ער ישב, אין דיין קרב, אין
המקום וואס ער וועט בחר, אין איינעם פון דיינע שערים, ווו אים איז טוב;
זאלסט אים נישט ינה. 18 עס זאל נישט זיין א קְדשה פון די בנות פון ישראל,
און עס זאל נישט זיין א קָדש פון די בני-ישראל. 19 זאלסט נישט ברענגען
דעם אתנן פון א זונה, און דאס מחיר פון א כלב, אין דעם בית ה' אלוקיך
פאר א כל נדר, מחמת תועבה ביי ה' אלוקיך זיינען זיי ביידע. 20 זאלסט נישט
לייען אחיך אויף נשך; נשך פון געלט, נשך פון אוכל, נשך פון כל דבר וואס
ישך (נשך). 21 דעם נכרי מעגסטו לייען אויף נשך, אבער אחיך טארסטו נישט
לייען אויף נשך; כדי ה' אלוקיך זאל דיך ברך אין כל משלח ידך, אין הארץ
וואס דו בוא אהין, עס צו ירש. 22 אז דו וועסט נדר א נדר צו ה' אלוקיך,
זאלסטו זיך נישט אחר אים צו שלם; ווייל דרש וועט אים דרש ה' אלוקיך פון
דיר [זען דרש דברים 18:19 און משיח הנביא], און אויף דיר וועט זיין חטא.
23 אויב אבער דו וועסט זיך חדל פון צו נדר, וועט אויף דיר נישט זיין קיין
חטא. 24 וואס יצא פון דיין שפתים זאלסטו זיין שומר איבער, און זאלסט
עשה אזוי ווי דו האסט נדר נדבה געווען צו ה' אלוקיך וואס דו האסט דבר
מיט דיין פה. 25 אז דו בוא אין כרם רעך, מעגסטו אכל ענבים כנפשך שׂבע
[זען שׂבע פון ה' בגלל קרבן כפרה פון משיח, ישעיהו 53:11], נאר אין דיין כלי
זאלסטו נישט נתן. 26 אז דו בוא אין קמה פון דיין רֵעַ, מעגסטו קטף מלילה
מיט ידך, נאר א חרמש טארסטו נישט נוף אויף קמה פון דיין רֵעַ.

דברים24

1 אז אן איש וועט לקח אן אשָה און זי ער בעל, איז, אויב זי וועט לא מצא חן
אן זיינע אויגן, ווייל ער האט מצא אין איר אן ערות דבר, און ער וועט איר
כתב א גט [ספר כריתות], און נתן אין איר יד, און וועט זי שלח פון זיין בית
[זען פירוש: דאס איז א בילד פון גהנום: משיח דער חתן אמר, אוועק פון מיר,
איר פארשאלטענע, אין אש עולם, מתי 25:41], 2 און זי וועט יצא פון זיין
בית, און הלך און ווערן אשת איש אחר, 3 און דער איש האחרון וועט זי שׂנא,
און וועט איר כתב א גט, און נתן אין איר יד, און וועט זי שלח פון זיין בית,
אדער דער איש האחרון וואס האט זי לקח פאר אן אשָה צו אים, וועט מות,

4 לא-יוכל בעלה הראשון אשר-שלחה לשוב לקחתה להיות לו לאשה אחרי
אשר הטמאה כי-תועבה הוא לפני ה' ולא תחטיא את-הארץ אשר ה' אלוקיך
נתן לך נחלה. 5 אז אן איש וועט לקח אן אִשָׁה חדשה, זאל ער נישט יצא אין
צבא, און אויף אים זאל נישט עבר ווערן קיין זאך; נקי זאל ער זיין פאר זיין
היים איין שנה, און ער זאל שמח זיין אשה וואס ער האט לקח. 6 לא-יחבל
(חבל) רחים ורכב: כי-נפש הוא חבל. 7 אז עמיצער וועט מצא ווערן גנבענדיק
א נפש פון אחיו, פון די בני-ישראל, און ער וועט עמר איבער אים, און וועט
אים מכר, זאל מות יענער גנב. און זאלסט בער דאס רע פון צווישן דיר. 8
שמר! מיט דער נגע הצרעת [זען ישעיהו 53:8], לשמר איבער זייער און צו
עשה אזוי ווי כל וואס די כהנים הלויים וועלן אייך לערנען; אזוי ווי איך האב
זיי צוה, זאלט איר זיין שומר איבער צו עשה. 9 זכר וואס ה' אלוקיך האט
עשה צו מרימען בדרך, ווען איר זייט יצא פון מצרים. 10 אז דו וועסט נשה
דיין רֵעַ וואסער עס איז משאה, זאלסטו נישט בוא צו אים אין בית צו לקח
זיין עבוט. 11 בחוץ זאלסטו עמד, און דער איש וואס דו נשה אים, זאל דיר
יצא דעם עבוט החוצה. 12 און אויב ער איז אן עני, זאלסטו זיך נישט שכב
מיט זיין עבוט. 13 שוב זאלסטו אים שוב דעם עבוט, ווי די בוא השמש; כדי
ער זאל זיך שכב אין זיין שלמה, און דיך ברך; און פון דיר וועט עס זיין צדקה
פאר ה' אלוקיך. 14 זאלסט נישט עשק א שכיר עני און אביון פון אחיך, אדער
פון דיין גר וואס אין דיין ארץ, אין דיינע שערים. 15 אין דעם אייגענעם יום
זאלסטו נתן זיין לוין, און די שמש זאל נישט בוא; ווייל ער איז אן עני, און ער
נשא אויס דערויף; כדי ער זאל נישט קרא אויף דיר צו ה', און אויף דיר וועט
זיין א חטא. 16 אבות זאלן נישט מות ווערן פאר בנים, און בנים זאלן נישט
מות ווערן פאר אבות; כל פאר זיין חטאת זאל מות ווערן [זען דניאל 12:2;
רומ' 6:23]. 17 זאלסט נישט נטה משפט פון א גר, פון א יתום; און זאלסט
נישט חבל דעם בגד אלמנה. 18 און זאלסט זכר אז אן עבד ביסטו געווען אין
מצרים, און ה' אלוקיך האט דיך פדה פון דארטן; דעריבער צוה איך דיר צו
עשה די דאזיקע זאך. 19 אז דו וועסט קצר דיין קציר אין שדה, און וועסט
שכח אן עומר אין שדה, זאלסטו זיך נישט שוב זי צו לקח; פארן גר, פארן
יתום, און פאר דער אלמנה, זאל עס זיין; כדי ה' אלוקיך זאל דיך ברך אין כל
מעשה פון דיינע ידים. 20 אז דו וועסט חבט דיין זית, זאלסטו נישט תפאר
(פאר) הינטער דיר; פארן גר, פארן יתום, און פאר דער אלמנה, זאל עס זיין.

21 אז דו ווערסט בצר דיין כרם, זאלסטו נישט עלל הינטער דיר; פארן גר, פארן יתום, און פאר דער אלמנה, זאל עס זיין. 22 און זאלסט זכר אז אן עבד ביסטו געווען אין ארץ מצרים; דעריבער צוה איך דיר צו עשה די דאזיקע זאך.

דבר25

1 אז צווישן אנשים וועט זיין א ריב, און זיי וועלן נגש צום משפט, און מע
וועט זיי שפט, והצדיקו (צדק) דעם צדיק, והרשיעו (רשע) דעם שולדיקן [זען
רומ' 4:4-5; זען ישעיהו 53:11 משיח יצדיק דעם שולדיקן וואס גלויבן
שמעתנו (ישעיהו 53:1) און מאכן תשובה], 2 איז, אויב דעם שולדיקן איז בן
הכות, זאל דער שופט אים לאזן נפל און נכה פאר זיין פני, ווערדליק זיין שולד,
מיט א מספר [זען ישעיהו 53:5, ובחבורתו נרפא לנו]. 3 40 נכה זאל מען אים,
נישט יסף; טאמער צו נכה מען אים יסף ווי דאס, צו מכה רבה, וועט אחיך
קלה ווערן פאר דיינע אויגן. 4 לא-תחסם שור בדישו [זען קור"א 9:9-10;
טימ"א 5:17]. 5 אז אחים וועלן ישב אין איינעם, און איינער פון זיי וועט מות,
און בן אֵין לו [זען דניאל 9:26, משיח יכרת, כרת], זאל דעם אשת המת נישט
געהערן צו אן איש זר פון חוצה; איר יבם זאל בוא צו איר, און זי לקח פאר אן
אשָה צו אים, און צו איר זיין יבם. 6 און עס זאל זיין: דער בכור וואס זי וועט
ילד, זאל קום על שם פון אחיו המת, כדי שמו זאל נישט מחה ווערן פון
ישראל [זען התג' 3:5]. 7 און אויב דער איש וועט נישט חפץ לקח זיין יבם,
זאל זיין יבם עלה אין השערה צו די זקנים, און אמר: מיין יבם מאן צו קום
אחיו א שם אין ישראל; ער וויל מיך נישט יבם. 8 און די זקנים פון זיין עיר
זאלן אים קרא, און דבר צו אים. און אז ער וועט זיך עמד און אמר: איך חפץ
זי נישט לקח, 9 זאל זיין יבם נגש צו אים פאר די אויגן פון די זקנים, און חלץ
זיין נעל פון זיין רגל [זען תהילים 22:17
[http://www.youtube.com/watch?v=6Xnhzw_A9fU], און זי וועט ירק [זען
רוק און משיח, ישעיהו 50:6] אין זיין פנים, און ענה און אמר: אזוי זאל עשה
ווערן צו דעם איש וואס וויל נישט בנה זיין בית אחיו. 10 און שמו זאל קרא
ווערן אין ישראל: דאס בית דעם וואס מיטן נעל חלץ. 11 אז 2 אנשים וועלן
זיך נצה צווישן זיך, איינער מיטן אנדערן, און אשת האחד וועט קרב צו נצל

איר איש פון זיין יד וואס נכה, און זי וועט שלח איר יד, און חזק מבושים פון
אים, 12 זאלסטו קצץ איר כף; דיין אויג זאל זיך נישט חוס. 13 זאלסט נישט
האבן אין דיין כיס אבן ואבן: גדולה און קטנה. 14 זאלסט נישט האבן אין
דיין בית איפה און איפה: גדולה און קטנה. 15 אן אבן שלמה און צדק אבן
זאל זיין ביי דיר; א שלמה און צדק איפה זאל זיין ביי דיר; כדי דיינע ימים
זאלן זיך ארך אויף האדמה וואס ה' אלוקיך נתן דיר. 16 ווייל אן תועבה ביי
ה' אלוקיך איז איטלעכער וואס עשה דאס עָוֶל. 17 זכר וואס עמלק האט דיר
עשה בדרך, ווען איר זייט יצא פון מצרים; 18 ווי ער האט דיך קרה בדרך, און
האט זנב דיינע הנחשלים (חשל) אחריך, בעת דו ביסט געווען עיף און יגע; און
ער האט נישט מורא געהאט פאר אלוקים. 19 דעריבער זאל זיין, אז ה'
אלוקיך נוח דיך פון כל אויביך פון רונד ארום, אין הארץ וואס ה' אלוקיך נתן
דיר פאר א נחלה, עס צו ירש, זאלסטו מחה דעם זכר פון עמלק פון אונטערן
שמים; זאלסטו נישט שכח.

[כי תבוא]

דבר26

1 און עס וועט זיין, אז דו וועסט בוא אין הארץ וואס ה' אלוקיך נתן דיר פאר
א נחלה, און וועסט עס ירש, און זיך ישב דרינען, 2 זאלסטו לקח פונעם
ראשית כל פרי האדמה, וואס דו וועסט בוא פון ארצך וואס ה' אלוקיך נתן
דיר, און זאלסט שום אין א טנא, און הלך צו המקום וואס ה' אלוקיך וועט
בחר צו עשה שכן [זען משיח צדקינו געמאכט זיין סוכה צווישן אונדז, יוח'
1:14] שמו דארטן. 3 און זאלסט בוא צו הכהן וואס וועט זיין אין יענע ימים,
און אמר צו אים: איך נגד היום פאר ה' אלוקיך, אז איך בין בוא אין הארץ
וואס ה' האט געשווארן אבותינו אונדז צו נתן. 4 און הכהן זאל לקח דעם
טנא פון ידך, און אים נוח פאר דעם מזבח פון ה' אלוקיך. 5 און זאלסט ענה
און אמר פאר ה' אלוקיך: אן ארמי אובד געווען אבי, און ער האט ירד קיין
מצרים, און האט זיך דארטן גור מיט א מעט מענטשן, און ער איז דארטן

געווארן א גוי, גדול, עצום, און רב. 6 און די מצרים האבן אונדז רעע, און
האבן אונדז ענה, און נתן אויף אונדז עבודה קשה. 7 און מיר האבן צעק צו ה'
אלוקי אבותינו, און ה' האט שמע אונדזער קול, און ראה אונדזער עני, און
אונדזע עמל, און אונדזער לחץ. 8 און ה' האט אונדז יצא פון מצרים מיט א יד
חזקה, און מיט אן אויסגעשטרעקטן זרוע [זען זרוע פון גאולה, זרוע משיח,
ישעיהו 53 :10], און מיט מורא גדול, און מיט אותות [זען אות אין ישעיהו
7:14] און מיט מופתים [זען מופת פון יהושע משיח שמו זכריה 6:11-12 ;3:8].
9 און ער האט אונדז געבראכט צו דעם מקום הזה, און אונדז נתן הארץ
הזאת, אן ארץ זבת חלב ודבש. 10 און איצט הנה, איך האב געבראכט דאס
ראשית פרי האדמה וואס דו, ה', האסט מיר נתן. און זאלסט עס נוח פאר ה'
אלוקיך, און זיך שחה פאר ה' אלוקיך. 11 און זאלסט זיך שמח מיט כל הטוב
וואס ה' אלוקיך האט נתן דיר און ביתך דו, און דער לוי, און דער גר וואס
צווישן דיר. 12 אז דו וועסט כלה לעשר כל מעשר פון דיין תבואה אין שנה
השלישת, דעם שנה פון מעשר, זאלסטו עס נתן דעם לוי, דעם גר, דעם יתום,
און דער אלמנה, כדי זיי זאלן אכל אין דיינע שערים, און שׂבע [זען שׂבע
ישעיהו 53:11 ה' שׂבע מיט קרבן כפרה פון משיח] זיין. 13 און זאלסט אמר
פאר ה' אלוקיך: איך האב בער הקודש פון הבית, און האב עס גם נתן דעם
לוי, און דעם גר, דעם יתום, און דער אלמנה, אזוי ווי כל דיין מצוות וואס דו
האסט מיר צוה; איך בין נישט עבר פון דיינע מצוות, און האב נישט שכח. 14
איך האב נישט אכל אין אוני דערפון, און איך האב נישט בער דערפון טמא,
און נישט נתן דערפון פאר א מות; איך האב שמע צו דעם קול פון ה' אלוקי;
איך האב עשה אזוי ווי כל וואס דו האסט מיר צוה. 15 שקף! פון דיין מעון
קדוש [זען יוח' 14:2], השמים, און ברך עמך ישראל, און האדמה וואס דו
האסט אונדז נתן, אזוי ווי דו האסט געשווארן אבותינו אן ארץ זבת חלב און
דבש. 16 יום הזה צוה דיר ה' אלוקיך צו עשה די דאזיקע חוקים און די
משפטים; און זאלסט זיי שומר איבער און עשה מיט דיין כל לבבך, און מיט
כל נפשך. 17 דו האסט היום אמר ה' אים צו האבן פאר אלוקיך, און צו הלך
אין זיינע דרכים, און לשמר איבער זיינע חוקים און זיינע מצוות און זיינע
משפטים, און צו שמע צו זיין קול. 18 און ה' האט דיך היום אמר אים צו זיין
פאר אן עם סגלה, אזוי ווי ער האט דיר דבר, און לשמר איבער כל זיינע
מצוות; 19 און דיך צו נתן עליון איבער כל הגוים וואס ער האט עשה, פאר א

תהלה, און פאר א שם, און פאר א תפארת, און כדי זאלסט זיין אן עם קודש צו ה' אלוקיך, אזוי ווי ער האט דבר.

דבר27

1 און משה און די זקנים פון ישראל האבן צוה דעם עם, לאמור: זיי שומר איבער כל מצוות וואס איך צוה אייך היום. 2 און עס וועט זיין, אין דעם יום וואס איר וועט עבר דעם ירדן צו הארץ וואס ה' אלוקיך נתן דיר, זאלסטו דיר קום אבנים גדלות, און זיי שיד מיט שיד. 3 און זאלסט כתב אויף זיי כל דברי התורה הזאת, אז דו וועסט עבר; כדי זאלסט בוא אין הארץ וואס ה' אלוקיך נתן דיר, אן ארץ זבת חלב און דבש, אזוי ווי ה' אלוקי אבותיך האט דיר דבר. 4 און עס וועט היה, ווי איר עבר איבער דעם ירדן, זאלט איר קום די דאזיקע אבנים וואס איך צוה אייך היום, אויף דעם הר עיבל, און זאלסט זיי שיד מיט שיד. 5 און זאלסט דארטן בויען א מזבח צו ה' אלוקיך, א מזבח פון אבנים; זאלסט נישט נוף אויף זיי ברזל. 6 פון כל אבנים שלמות זאלסטו בויען דעם מזבח פון ה' אלוקיך; און זאלסט עלה אויף אים עולה צו ה' אלוקיך. 7 און זאלסט זבח שלמים און אכל דארטן, און זיך שמח פאר ה' אלוקיך. 8 און זאלסט כתב אויף די אבנים כל דברי התורה הזאת באר היטב. 9 און משה און די כהנים פון שבט לוי האבן דבר צו כל ישראל, לאמור: זיי סכת און שמע, ישראל: היום הזה ביסטו געווארן פאר אן עם צו ה' אלוקיך. 10 דעריבער זאלסטו שמע צו דעם קול פון ה' אלוקיך, און עשה זיינע מצוות און זיינע חוקים וואס איך צוה דיר היום. 11 און משה האט צוה העם אין יום ההוא, לאמור: 12 די דאזיקע זאלן עמד אויפן הר גרזים צו ברך העם, ווען איר עבר דעם ירדן: שמעון, און לוי, און יהודה, און יששכר, און יוסף, און בנימין. 13 און די דאזיקע זאלן עמד אויפן הר עיבל פאר דער קללה: ראובן, גד, און אשר, און זבולון, דן, און נפתלי. 14 און די לויים זאלן ענה און אמר צו כל איש פון ישראל אויף א הויכן קול: 15 ארור דער איש, וואס וועט עשה א פסל אדער מסכה, א תועבה צו ה', דאס ווערק פון א ידי חרש, און שום בסתר! און דאס כל העם זאל זיך ענה און אמר: אמן! 16 ארור דער וואס איז קלה אביו אדער אמו! און דאס כל העם זאל אמר: אמן! 17 ארור דער וואס סוג דעם גבול פון זיין רֵעַ! און דאס כל העם זאל אמר: אמן! 18 ארור דער

וואס שגה א בלינדן אין דרך! און דאס כל העם זאל אמר: אמן! 19 ארור דער
וואס נטה המשפט פון א גר, א יתום, און אן אלמנה! און דאס כל העם זאל
אמר: אמן! 20 ארור דער וואס שכב מיט אשת אביו, ווייל ער האט גלה כנף
אביו! און דאס כל העם זאל אמר: אמן! 21 ארור דער וואס שכב מיט כל
בהמה! און דאס כל העם זאל אמר: אמן! 22 ארור דער וואס שכב מיט אחות,
זיין בת אביו , אדער זיין בת אמו! און דאס כל העם זאל אמר: אמן! 23 ארור
דער וואס שכב מיט זיין שוויגער! און דאס כל העם זאל אמר: אמן! 24 ארור
דער וואס נכה זיין רֵעַ בסתר! און דאס כל העם זאל אמר: אמן! 25 ארור דער
וואס לקח שוחד צו נכה נפש דם נקי! און דאס כל העם זאל אמר: אמן! 26
ארור דער וואס וועט נישט מקיים זיין די דברי התורה הזאת [זען גלט 3:10
http://www.youtube.com/watch?v=B6ZdKVuOidg], זיי צו עשה! און דאס
כל העם זאל אמר: אמן!

דברים28

1 און עס וועט זיין, אויב שמע וועסטו שמע צו דעם קול פון ה' אלוקיך,
לשמר איבער צו עשה כל זיינע מצוות וואס איך צוה דיר היום, וועט ה'
אלוקיך דיך נתן העכער איבער כל גויי הארץ. 2 און כל די דאזיקע ברכות
וועלן בוא אויף דיר, און דיך נשג, אז דו וועסט שמע צו דעם קול פון ה'
אלוקיך. 3 ברוך וועסטו זיין אין עיר, און ברוך וועסטו זיין אין שדה. 4 ברוך
די פרי פון דיין בטן, און די פרי פון אדמתך, און די פרי פון דיין בהמה, די
שגר פון דיינע אלף, און די עשתרות פון דיינע צאן. 5 ברוך דיין טנא, און דיין
משארת. 6 ברוך וועסטו זיין ביי דיין בוא, און ברך וועסטו זיין ביי דיין יצא. 7
ה' וועט נתן אויביך וואס קום אקעגן דיר, נגף פאר דיר; אויף דרך אחד וועלן
זיי יצא אקעגן דיר, און אויף 7 דרכים וועלן זיי נוס פאר דיר. 8 ה' וועט צוה א
ברכה ביי דיר אין דיינע אסם, און אין כל צו וואס ידך נתן זיך, און ער וועט
דיך ברך אין הארץ וואס ה' אלוקיך נתן דיר. 9 ה' וועט דיך קום פאר א עם
קדש צו זיך, אזוי ווי ער האט דיר געשווארן, אויב דו וועסט זיין שומר איבער
די מצוות פון ה' אלוקיך, און וועסט הלך אין זיינע דרכים. 10 און כל עמי
הארץ וועלן ראה, אז שם פון ה' ווערט גערופן אויף דיר, און זיי וועלן מורא
האבן פאר דיר. 11 און ה' וועט דיר יתר א לטובה אין דער פרי פון דיין בטן,

און אין דער פרי פון דיין בהמה, און אין דער בפר פון אדמתך, אויף האדמה
וואס ה' האט געשווארן צו אבותיך דיר צו נתן. 12 און ה' וועט דיר פתח זיין
אוצר הטוב, השמים, צו נתן דעם מטר פון ארצך אין זיין צייט, און צו ברך כל
מעשה פון ידך; און וועסט לוה גוים רבים, און אתה לא יהיה לווה. 13 און ה'
וועט דיך עשה פאר דעם ראש און נישט פאר דעם זנב, און וועסט רק זיין
אויבן, און נישט זיין אונטן, אויב דו וועסט שמע צו די מצוות פון ה' אלוקיך,
וואס איך צוה דיר היום לשמר איבער און צו עשה, 14 און וועסט זיך נישט
סור פון כל דברים וואס איך צוה דיר היום, ימין אדער שמאל, כדי צו הלך
נאך אלוקים אחרים, זיי צו עבד. 15 און עס וועט זיין, אז דו וועסט נישט זיין
שמע צו דעם קול פון ה' אלוקיך, לשמר איבער צו עשה כל זיינע מצוות און
זיינע חוקות וואס איך צוה דיר היום, וועלן בוא אויף דיר כל די דאזיקע
קללות, און וועלן דיך נשג. 16 ארור וועסטו זיין אין עיר, און ארור וועסטו
זיין אין שדה. 17 ארור דיין טנא, און דיין משארת. 18 ארור די פרי פון דיין
בטן, און די פרי פון אדמתך, די שגר פון דיינע אלף, און די עשתרות פון דיינע
צאן. 19 ארור וועסטו זיין ביי דיין בוא, און ארור וועסטו זיין ביי דיין יצא. 20
ה' וועט שלח אויף דיר א מארה, א מהומה, און אן מגערת, אויף כל משלח פון
ידך וואס דו וועסט עשה, ביז דו וועסט שמד ווערן, און ביז דו וועסט מהר
אבד מפני רע מעלליך, אשר דו האסט מיך עזב. 21 ה' וועט מאכן דבר האט
דבקות מיט דיר, ביז ער וועט דיך כלה פון האדמה וואס דו בוא אהין, זי צו
ירש. 22 ה' וועט דיך נכה מיט דער שחפת, און מיט קדחת, און מיט דלקת,
און מיט חרחר, און מיט חרב, און מיט שדפון, און מיט ירקון; און זיי וועלן
דיך רדף ביז דו וועסט אבד. 23 און דער שמים וואס איבער דיין קאפ וועט
זיין נחשת, און הארץ וואס אונטער דיר ברזל. 24 ה' וועט נתן דעם מטר פון
ארצך אבק און עפר; עס וועט ירד אויף דיר פון השמים, ביז דו וועסט שמד
ווערן. 25 ה' וועט דיך נתן צו זיין נגף פאר אויביך; אויף איין דרך וועסטו יצא
אקעגן זיי, און אויף 7 דרכים וועסטו נוס פאר זיי, און וועסט זיין זעוה ביי כל
ממלכות הארץ. 26 און דיינע נבלה וועלן זיין צו מאכל פאר כל עוף השמים,
און פאר דער בהמה פון הארץ, און קיינער וועט נישט חרד. 27 ה' וועט דיך
נכה מיט דעם שחין פון מצרים, און מיט טחור, און מיט גרב, און מיט חרס,
אז דו וועסט נישט יכל רפא ווערן. 28 ה' וועט דיך נכה מיט משוגעת, און מיט
בלינדקייט, און מיט תמהון פון לב. 29 און וועסט משש אין מיטן יום אזוי ווי

אן עיוור משש אין דער פינצטער, און וועסט נישט צלח אין דיינע דרכים, און
וועסט רק זיין עשק און גזל כל הימים, און קיינער וועט נישט זיין מושיע. 30
אן אשָה וועסטו ארש, און אן אנדערער וועט מיט איר שגל; א בית ווערסטו
בויען, און ווערסט נישט ישב דערין; א כרם ווערסטו נטע, און ווערסט אים נישט
חלל. 31 דיין שור וועט טבח [זען "טבח" ישעיהו 53:7 משיח כשה לטח] ווערן
פאר דיינע אויגן, און ווערסט פון אים נישט אכל; דיין חמור וועט גזל ווערן פון
פאר דיין פנים, און וועט דיר נישט שוב ווערן; דיינע צאן וועלן נתן ווערן צו
דיינע אויבים, און ווערסט נישט האבן מושיע. 32 בניך און דיינע בנות וועלן
נתן ווערן צו אן אנדער עם, און דיינע אויגן וועלן ראה, און כלה נאך זיי כל
היום, און ידך וועט זיין אן מאכט. 33 די פרי פון אדמתך, און דיין כל יגיע,
וועט אכל אן עם וואס דו ידע נישט, און ווערסט רק זיין עשק און רצץ כל
הימים. 34 און ווערסט ווערן משוגע פון דער זאונג פון דיינע אויגן וואס דו
ווערסט ראה. 35 ה' וועט דיך נכה מיט א שחין רע אויף די קני און אויף די
רגלים [זען רגלים, תהילים 22:17

http://www.youtube.com/watch?v=6Xnhzw_A9fU

], אז דו ווערסט נישט יכל רפא ווערן; פון דיין פוסטריט ביז דיין שפיץ קאפ.
36 ה' וועט הלך דיך, און דיין מלך וואס דו ווערסט קום איבער דיר, צו א גוי
וואס דו און אבותיך האבן נישט ידע; און ווערסט דארטן עבד אלוקים אחרים,
עץ ואבן [מלכים ב 25:7]. 37 און ווערסט זיין פאר א שמה, פאר א משל, און
פאר א שנינה, צווישן כל הגוים וואס ה' וועט דיך אהין נהג. 38 פיל זריעה
ווערסטו יצא אין שדה, און ווינציק ווערסטו אסף, ווייל דער ארבה וועט עס
חסל. 39 כרמים ווערסטו נטע און עבד, אבער ווין ווערסטו נישט שתה און
נישט אגר, ווייל דער תולעת [זען ישעיהו 66:24; דניאל 12:2, תולעת עולם פון
גיהנום] וועט עס אכל. 40 איילבערטביימער ווערסטו האבן אין דיין כל גבול,
אבער מיט שמן ווערסטו זיך נישט סוך, ווייל דיינע איילבערטן וועלן נשל. 41
בנים און בנות ווערסטו האבן, נאר זיי וועלן נישט בלייבן ביי דיר, ווייל זיי
וועלן הלך אין שבי (גלות). 42 כל דיינע עץ און די פרי פון אדמתך וועט ירש
צלצל. 43 דער גר וואס צווישן דיר וועט עלה העכער איבער דיר, און דו
ווערסט ירד אראפ און אראפ. 44 ער וועט דיר לוה, און דו ווערסט אים נישט
לוה; ער וועט זיין דער ראש, און דו ווערסט זיין דער זנב. 45 און כל די דאזיקע
קללות וועלן בוא אויף דיר, און וועלן דיך רדף און דיך נשג, ביז דו ווערסט
שמד ווערן, ווייל דו האסט נישט שמע צו דעם קול פון ה' אלוקיך, לשמר

איבער זיינע מצוות און זיינע חוקות וואס ער האט דיר צוה. 46 און זיי וועלן
זיין פאר אן אות און פאר א מופת [זען מופת פון יהושע משיח שמו זכריה
3:8; 6:11-12] אויף דיר און אויף דיין זרע עד עולם. 47 מחמת וואס דו האסט
נישט עבד ה' אלוקיך מיט שמחה, און מיט טוב לבב, מרוב כל, 48 דעריבער
וועסטו עבד דיין אויבים, וואס ה' וועט אים שלח אויף דיר, אין רעב, און אין
צמא, און אין עירום, און אין חוסר פון כל; און ער וועט נתן אן יאך פון ברזל
אויף דיין צואר, ביז ער דיך געמאכט שמד. 49 ה' וועט נשׂא אויף דיר א גוי פון
דער וייטן, פון קצה הארץ, אזוי ווי עס בוא צו דאהה א נשר, אן גוי וואס דו
וועסט נישט פארשטיין זיין לשון; 50 א גוי מיט א פארשייטן פנים, וואס
וועט נישט נשׂא דעם פנים פון א זקן, און א נער וועט ער נישט תנן. 51 און
ער וועט אכל די פרי פון דיין בהמה, און די פרי פון אדמתך, ביז דו וועסט
שמד ווערן; וואס וועט דיר נישט שאר קיין דגן, קיין תירוש, און קיין צהר,
קיין שגר פון דיינע אלף, און קיין עשתרות פון דיינע צאן, ביז ער וועט דיך
אבד. 52 און ער וועט דיך צרר אין כל דיינע שערים, ביז עס וועלן ירד דיינע
הויכע און בצר חומות, וואס דו האסט זיך אויף זיי בטח, אין דיין כל הארץ;
יא, ער וועט דיך צרר אין כל דיינע שערים, אין דיין כל הארץ וואס ה' אלוקיך
האט דיר נתן. 53 און וועסט אכל די פרי פון דיין בטן, הבשר פון בניך און
דיינע בנות וואס ה' אלוקיך האט דיר נתן, אין דער מצור, און אין דער
דריקונג וואס דיין אויבים וועט דיך צוק. 54 דער איידעלער איש צווישן דיר
און דער זייער פארצערטלטער, זיין אויג וועט זיין רעע צו אחיו, און צו זיין
חיק אשת, און צו די איבעריקע בנים וואס ער וועט יתר, 55 צו נתן איינעם
פון זיי פון דעם בשר פון זיין בנים וואס ער וועט אכל, ווייל גארנישט וועט
אים זיין שאר אין דער מצור, און אין דער דריקונג וואס דיין אויבים וועט דיך
צוק אין כל דיינע שערים. 56 די איידעלע צווישן דיר און די פארצערטלטע,
וואס האט קיין מאל נישט נסה יצג איר פוסטריט אויף הארץ, פון
פארצערטלטקייט און פון איידלקייט, איר אויג וועט זיין רעע צו דעם איש
חיק, און צו איר בן, און צו איר בת, 57 און צו איר נאכגעבורט וואס יצא פון
צווישן אירע פיס, און צו אירע ילדים וואס זי וועט געבערן, ווייל זי וועט זיי
אכל אין פארהרעניש, אין חוסר פון כל, אין דער מצור, און אין דער דריקונג
וואס דיין אויב וועט דיך דריקן אין דיינע שערים. 58 אויב דו וועסט נישט זיין
שומר איבער צו עשה כל דברי דער דאזיקער תורה, וואס שטייען כתבים אין

דעם דאזיקן ספר, מורא צו האבן פאר דעם דאזיקן כבד און ירא שם, פאר ה'
אלוקיך, 59 וועט ה' עשה פלא דיינע מכה, און די מכות גדלות פון דיינע זרע
אמן און חלים רעים און רעע און אמן. 60 און ער וועט ווידער שוב אויף דיר
כל ווייטאקן פון מצרים, וואס דו האסט זיך יגר פאר זיי, און זיי וועלן זיך
האבן דבקות אן דיר. 61 גם כל חלי און כל מכה וואס שטייט נישט כתב אין
דעם ספר פון דער דאזיקער תורה, וועט זיי ה' עלה אויף דיר ביז דו וועסט
שמד ווערן. 62 און איר וועט שאר מיט א מעט, אנשטאט וואס איר זייט
געווען אזוי ווי די כוכבים השמים פאר רוב; ווייל דו האסט נישט שמע צו
דעם קול פון ה' אלוקיך. 63 און עס וועט זיין, אזוי ווי ה' האט זיך שׂוש איבער
אייך, אייך צו יטב, און אייך צו מערן, אזוי וועט ה' זיך שׂוש איבער אייך,
להאביד אתכם ולהשמיד אתכם; און איר וועט נסח ווערן פון האדמה וואס
דו בוא אהין, זי צו ירש. 64 און ה' וועט דיך פוץ צווישן כל עמים, פון עק ארץ
ביז עק ארץ, און וועסט דארטן עבד אלוקים אחרים, וואס דוואן אבותיך
האבן נישט ידע, עץ און אבן. 65 און צווישן די דאזיקע גוים וועסטו קיין רגע
נישט האבן, און קיין מנוחה וועט נישט זיין פאר דיין פוסטריט; און ה' וועט
דיר נתן דארטן אן לב רגז, און אויסגייעניש פון די אויגן, און דאבון נפש. 66
און דיין חיים וועט דיר תלא פחד, און וועסט אנגסטן יום און לילה, און
נישט זיין אמן מיט דיין חיים. 67 אין בקר וועסטו אמר: הלוואי ווערט ערב!
און אין ערב וועסטו אמר: הלוואי ווערט בקר! פון וועגן דער פחד פון לבבך
וואס דו וועסט אנגסטן, און פון וועגן דער מראה פון דיינע אויגן וואס דו
וועסט ראה. 68 און ה' וועט דיך שוב אויף שיפן קיין מצרים, אויף הדרך וואס
איך האב דיר אמר, וועסט אים מער נישט ראה. און איר וועט זיך דארטן
מכר צו אויביכם פאר עבדים און פאר שפחות, און קיין קנה וועט נישט זיין.
69 דאס זיינען די דברי הברית [זען מה"ש 21:18-26
[http://www.youtube.com/watch?v=Xgi3Flz0m18 וואס ה' האט צוה משהן
צו כרת מיט די בני-ישראל אין ארץ מואב, אחוץ הברית וואס ער האט כרת
מיט זיי אין חורב.

דברים29

1 און משה האט קרא צו כל ישראל, און האט צו זיי אמר: איר האט ראה כל

וואס ה' האט עשה פאר אייערע אויגן אין ארץ מצרים צו פרעהן, און צו כל
עבדיו, און צו זיין כל הארץ; 2 די מסות [מסה] הגדלות וואס דיינע אויגן
האבן ראה, יענע אותות [זען אות אין ישעיהו 7:14] און מופתים הגדלים. 3
ולא-נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמע עד היום הזה. 4 און
איך האב אייך הלך 40 שנה דורכן מדבר; אייערע שלמות זיינען נישט בלה
געווארן אויף אייך, און דיין נעל איז נישט בלה געווארן אויף דיין רגל. 5 לחם
האט איר נישט אכל, און וויין און שכר האט איר נישט שתה; כדי איר זאלט
האבן דעת אז איך בין ה' אלוקיכם. 6 און אז איר זייט בוא צו דעם מקום
הזה, איז יצא סיחון מלך חשבון, און עוג מלך בשן, אקעגן אונדז אויף
מלחמה, און מיר האבן זיי נכה. 7 און מיר האבן לקח ארצם, און האבן עס
נתן פאר א נחלה צו די ראובנים, און צו די גדים, און צו דעם 1/2 שבט מנשה.
8 דעריבער זאלט איר זיין שומר איבער די דברי הברית הזאת [זען מה"ש
21:18-26 http://www.youtube.com/watch?v=Xgi3Flz0m18], און זיי עשה,
כדי איר זאלט שׂכל אין כל וואס איר וועט עשה.

[נצבים]

9 איר נצב היום כל פאר ה' אלוקיכם, אייערע ראשי שבטים, אייערע זקנים,
און אייערע שוטרים, כל איש ישראל, 10 אייערע טף, נשיכם, און דיין גר וואס
אין דיין מחנה, פון דיין חטב עציך ביז דיין שאב מים; 11 אז דו זאלסט עבר
אין הברית [זען מה"ש 21:18-26
http://www.youtube.com/watch?v=Xgi3Flz0m18] מיט ה' אלוקיך און אין
זיין אלה וואס ה' אלוקיך כרת מיט דיר היום; 12 כדי דיך קום היום פאר אן
עם צו אים, און ער זאל דיר זיין צום אלוקים, אזוי ווי ער האט דיר דבר, און
אזוי ווי ער האט געשווארן צו אבותיך, צו אברהמען, צו יצחקן, און צו יעקבן.
13 און נישט מיט אייך אליין כרת איך דעם דאזיקן ברית [זען מה"ש
21:18-26 http://www.youtube.com/watch?v=Xgi3Flz0m18] און די דאזיקע
אלה, 14 נייערט אי מיט דעם וואס עמד דא מיט אונדז היום פאר ה' אלוקינו,
אין מיט דעם וואס איז דא נישט פאראן מיט אונדז היום. 15 ווייל איר ידע ווי
מיר זיינען ישב אין ארץ מצרים, און ווי מיר זיינען עבר צווישן די גוים וואס
איר זייט עבר. 16 און איר האט ראה זייערע שקוצים, און זייערע גלולים עץ

און אבן, כסף און זהב, וואס ביי זיי. 17 טאמער איז דא צווישן אייך אן איש,
אדער אשה, אדער משפחה, אדער שבט, וואס זיין לב פנה זיך היום פון ה'
אלוקינו, צו הלך און עבד די אלוקים פון יענע גוים; טאמער איז פאראן
צווישן אייך א שרש וואס פרה ראש און לענה [זען יהודים אין משיח 12:15];
18 און עס וועט זיין, אז ער וועט שמע די דברים פון דער דאזיקער אלה,
וועט ער זיך ברך אין לבו, לאמור: שלום וועט זיין צו מיר, ווען איך וועל הלך
אין דער שרירות פון מיין לב אזוי ספה הרוה את-הצמאה. 19 וועט אים ה'
נישט וועלן סלח, נייערט דער אף ה' און זיין קנאה וועט עשן אויף יענעם איש,
און אויף אים וועט רבץ כל האלה וואס הכתבה אין דעם דאזיקן ספר, און ה'
וועט מחה שמו פון אונטערן שמים. 20 און ה' וועט אים בדל צום רעה פון כל
שבטים פון ישראל, אזוי ווי כל אלות פון הברית [זען מה"ש 21:18-26

[http://www.youtube.com/watch?v=Xgi3Flz0m18] וואס הכתבה אין דעם
דאזיקן ספר תורה. 21 און דער דור האחרון, בניכם וואס וועלן קום נאך
אייך, און דער גר וועט בוא פון אן ארץ רחוקה, וועלן אמר: ווען זיי וועלן ראה
די מכות פון דעם דאזיקן ארץ, און אירע תחלאים מיט וואס ה' האט עס
חלה געמאכט; 22 אז גפרית און מלח און שרפה, איז איר כל הארץ; נישט זי
ווערט זרע, און נישט זי לאזט צמח, און נישט עס עלה אויף איר כל עשב, אזוי
ווי די הפך פון סדום, און עמורה, אדמה, און צבויים, וואס ה' הפך אין זיין אף
און אין זיין חמה 23 וועלן כל הגוים אמר: על מה האט ה' עשה אזוי צו דעם
דאזיקן ארץ? וואס איז דער דאזיקער חרי האף הגדול? 24 און מע וועט אמר:
פארוואס זיי האבן עזב הברית [זען מה"ש 21:18-26

[http://www.youtube.com/watch?v=Xgi3Flz0m18] פון ה' אלוקי אבותם,
וואס ער האט מיט זיי כרת, ווען ער האט זיי יצא פון ארץ מצרים; 25 און זיי
זענען הלך און האבן עבד אלוקים אחרים, און זיך שחה צו זיי, אלוקים וואס
זיי האבן זיי נישט ידע, און וואס ער האט זיי נישט חלק. 26 און דער אף ה'
חרה אויף דעם דאזיקן ארץ, צו בוא דערויף די כל קללה וואס שטייט הכתבה
אין דעם דאזיקן ספר. 27 און ה' האט זיי נתש פון ארצם מיט אף, און מיט
חמה, און מיט קצף גדול, און האט זיי שלך אין אן ארץ אחרת, אזוי ווי יום
הזה. 28 דאס נסתרות איז ביי ה' אלוקינו, נאר דאס נגלות איז פאר אונדז און
פאר אונדזערע בנים עד עולם צו עשה כל דברי התורה הזאת.

1 און עס וועט זיין, אז עס וועלן בוא אויף דיר כל די דאזיקע זאכן, די ברכה
און די קללה, וואס איך האב נתן פאר דיר, און וועסט דיר שוב צום לב,
צווישן די כל הגוים וואס ה' אלוקיך האט דיך אהין נדח, 2 און וועסט זיך
שוב צו ה' אלוקיך, און וועסט שמע צו זיין קול, אזוי ווי כל וואס איך צוה דיר
היום, דו און בניך, מיט כל לבבך, און מיט כל נפשך, 3 וועט ה' אלוקיך שוב
דיין שבית, און ער וועט דיך רחם, און וועט שוב דיך און קבץ פון כל עמים
וואס ה' אלוקיך האט דיך אהין פוץ. 4 אם היה דיינע נדח זאלן זיין אין עק
שמים, וועט דיך ה' אלוקיך פון דארטן קבץ, און וועט פון דארטן דיך לקח. 5
און ה' אלוקיך וועט דיך בוא אין הארץ וואס אבותיך האבן ירש, און וועסט
עס ירש, און ער וועט דיך יטב, און דיך מערן מיין פון אבותיך. 6 און ה'
אלוקיך וועט מול לבבך, און דאס לב פון זרעך, אהב צו האבן ה' אלוקיך מיט
כל לבבך, און מיט דיין כל נפש, כדי זאלסט לעבן. 7 און ה' אלוקיך וועט נתן
כל די דאזיקע אלות אויף אויביך, און אויף דיינע שונאים וואס האבן דיך רדף.
8 און דו וועסט זיך שוב, און שמע צו דעם קול פון ה', און עשה כל זיינע
מצוות וואס איך צוה דיר היום. 9 און ה' אלוקיך וועט דיר יתר אין כל מעשה
פון ידך, אין דער פרי פון דיין בטן, אין דער בוקר פון דיין בהמה, און אין
דער בוקר פון אדמתך צום גוטן; ווייל ה' וועט זיך שוב און שׂוש מיט דיר צום
גוטן, אזוי ווי ער האט זיך שׂוש אבותיך; 10 אז דו וועסט שמע צו דעם קול
פון ה' אלוקיך, לשמר איבער זיינע מצוות און זיינע חוקות וואס הכתובה אין
דעם דאזיקן ספר התורה; אז דו וועסט זיך שוב צו ה' אלוקיך מיט כל לבבך,
און מיט כל נפשך. 11 ווייל דאס דאזיקע מצוות וואס איך צוה דיר היום,
דאס איז נישט פלא פון דיר, און דאס איז נישט רחקה. 12 נישט אויפן שמים
איז דאס, אז דו זאלסט אמר: מי וועט לנו עלה אויפן שמים און עס לקח פאר
אונדז, און עס אונדז לאזן שמע, כדי מיר זאלן עס עשה? 13 און נישט פון
יענער זייט ים איז דאס, אז דו זאלסט אמר: מי וועט לנו עבר אויף יענער זייט
ים, און עס לקח פאר אונדז, און דאס אונדז לאזן שמע, כדי מיר זאלן עס
עשה? 14 נייערט זייער נאענט איז דאס דבר צו דיר, אין דיין פה, און אין
לבבך, עס צו עשה. 15 ראה, איך האב היום נתן פאר דיר החיים און הטוב
און המות און הרע. 16 וואס איך צוה דיר היום אהב צו האבן ה' אלוקיך, צו

הלך אין זיינע דרכים, און לשמר איבער זיינע מצוות און זיינע חוקות און זיינע משפטים, כדי זאלסט חיה און זיך מערן, און ה' אלוקיך זאל דיך ברך אין הארץ וואס דו בוא אהין, עסצו ירש. 17 נאר אז לבבך וועט זיך פנה, און וועסט נישט שמע, און וועסט נדח ווערן, און וועסט זיך שחה אלוקים אחרים, און זיי עבד, 18 נגד איך אייך היום, אז אבד וועט איר אבד; איר וועט נישט ארך ימים זיין אויף האדמה וואס דו עבר דעם ירדן צו בוא אהין, זי צו ירש. 19 איך עוד היום אקעגן אייך שמים און הארץ: חיים און המות נתתי לפניך הברכה און הקללה, דעריבער זאלסטו בחר חיים, כדי זאלסט לעבן, דו און דיין זרע; 20 אהב צו האבן ה' אלוקיך, צו שמע צו זיין קול, און זיך האבן דבקות צו אים, ווייל דאס איז דיין חיים און דיין אוריך-ימים; כדי צו ישב אויף האדמה וואס ה' האט געשווארן צו אבותיך, צו אברהמען, צו יצחקן, און צו יעקבן, זיי צו נתן.

[ווילד]

דבר31

1 און משה הלך, און האט דבר די דאזיקע דברים צו כל ישראל. 2 און ער האט צו זיי אמר: אן איש פון 120 שנה בין איך היום; איך יכל נישט מער יצא און בוא; און ה' האט צו מיר אמר: וועסט נישט עבר דעם דאזיקן ירדן. 3 ה' אלוקיך, ער עבר דיר פארויס; ער וועט שמד די דאזיקע גוים פון פאר דיר, און וועסט זיי ירש; און יהושוע, ער עבר דיר פארויס, אזוי ווי ה' האט דבר. 4 און ה' וועט עשה צו זיי אזוי ווי ער האט עשה צו סיחון און צו עוג, די מלכים פון אמורי, און צו ארצם, וואס ער האט זיי שמד. 5 און ה' וועט זיי נתן צו אייך, און איר וועט עשה צו זיי אזוי ווי כל מצוות וואס איך האב אייך צוה. 6 חזק! און אמץ, איר זאלט נישט מורא האבן און זיך נישט ערץ פאר זיי, ווייל ה' אלוקיך, ער איז דער וואס הלך מיט דיר; ער וועט דיך נישט רפה און דיך נישט עזב. 7 און משה האט קרא צו יהושוען, און ער האט צו אים אמר פאר די אויגן פון כל ישראל: חזק! און אמץ, ווייל דו וועסט בוא מיט דעם דאזיקן עם אין הארץ וואס ה' האט געשווארן אבותם זיי צו נתן, און דו וועסט עס זיי נחל. 8 און ה', ער איז דער וואס הלך דיר פארויס; ער וועט זיין מיט דיר, ער

וועט דיך נישט רפה און דיך נישט עזב; זאלסט נישט מורא האבן און נישט
חתת. 9 און משה האט כתב די דאזיקע תורה, און האט זי נתן צו די כהנים,
בני-לוי, וואס נשֹא הארון ברית ה' [זען מה"ש 21:18-26
http://www.youtube.com/watch?v=Xgi3Flz0m18], און צו כל זקני ישראל.
10 און משה האט זיי צוה, לאמור: צום סוף פון כל 7 שנים, אין דער מועד פון
דעם שנה פון שמיטה, אין דעם יום-טוב פון סוכות, 11 ווען כל ישראל בוא
זיך ווייזן פאר ה' אלוקיך, אין המקום וואס ער וועט בחר, זאלסטו לייענען די
דאזיקע תורה פאר כל ישראל אין זייערע אוזנים. 12 זאמל איין קהל העם, די
אנשים און די נשים און די טף, און דיין גר וואס אין דיינע שערים, כדי זיי
זאלן שמע, און כדי זיי זאלן לערנען, און מורא האבן פאר ה' אלוקיכם, און
זיין שומר איבער צו עשה כל דברי דער דאזיקער תורה; 13 און זייערע בנים
וואס האבן נישט ידע, זאלן שמע, און לערנען מורא צו האבן פאר ה'
אלוקיכם כל טעג וואס איר לעבט אויף האדמה וואס איר עבר דעם ירדן
אהין, זי צו ירש. 14 און ה' האט אמר צו משהן: זע, דיינע יום קרב צום מות,
קרא יהושוען, און יצב אייך אין אוהל-מועד, און איך וועל אים צוה. און זיינען
הלך משה און יהושוע, און האבן זיך יצב אין אוהל-מועד. 15 און ה' האט זיך
באוויזן אין אוהל אין א עמוד ענן, און דער עמוד ענן איז עמד ביים פתח פון
אוהל. 16 און ה' האט אמר צו משהן: זע, דו שכב זיך מיט אבותיך, און דאס
דאזיקע עם וועט קום און זיך זנה, בוא נאך די אלוקים נכר הארץ וואס ער
קומט אהין צווישן זיי, און ער וועט מיך עזב, און פרר מיין ברית [זען מה"ש
21:18-26 http://www.youtube.com/watch?v=Xgi3Flz0m18] וואס איך האב
כרת מיט אים. 17 און מיין אף וועט חרה אויף אים אין יום ההוא, און איך
וועל זיי עזב, און סתר מיין פנים פון זיי, און ער וועט זיין צום אכל, און אים
וועלן מצא רעות רבות און צרות, און ער וועט אמר אין יום ההוא: פארוואר,
וויל אלוקי איז נישט צווישן מיר, האבן מיך מצא די דאזיקע רעות. 18 און
סתר וועל איך סתר מיין פנים אין יום ההוא, פאר כל הרעה וואס ער האט
עשה, אז זיי האבן זיך פנה צו אלוקים אחרים. 19 און איצט כתב אייך אויף
דאס דאזיקער שירה, און לערן עס אויס די בני-ישראל; שום עס אין זייער
פה, כדי דאס דאזיקע שירה זאל מיר זיין צום עדות קעגן די בני-ישראל. 20
אז איך וועל אים בוא אויף האדמה וואס איך האב שבע אבותם, זבת חלב און
דבש, און זיי וועט אכל און ווערן שׂבע [זען שׂבע ישעיהו 53:11] און דשן, און

וועט זיך פנה צו אלוקים אחרים, און זיי וועלן זיי עבד, און וועלן מיך נאץ, און ער וועט פרר מיין ברית [זען מה"ש 21:18-26

http://www.youtube.com/watch?v=Xgi3Flz0m18], 21 און היה, אז אים וועלן מצא רעות רבות און צרות וועט דאס דאזיקע שירה זיך ענה אים אין פנים צום עדות, ווארום עס וועט נישט שכח ווערן פון דעם פה פון זיין זרע; ווייל איך ידע זיין יצר, ווי ער אשה גייט זיך היינט, נאך איידער איך האב אים בוא אין הארץ וואס איך האב צוגעשווארן. 22 און משה האט כתב דאס דאזיקע שירה אין יענעם יום, און האט עס למד די בני-ישראל. 23 און ער האט צוה יהושוע בן נון, און האט אמר: חזק! און אמץ, ווייל דו וועסט בוא די בני-ישראל אין הארץ וואס איך האב זיי צוגעשווארן, און איך וועל זיין מיט דיר. 24 און עס איז געווען, ווי משה האט כלה כתב די דברי התורה הזאת אין א ספר, ביז זייער תמם, 25 אזוי האט משה צוה די לוים וואס נשׂא הארון ברית ה' [זען מה"ש 21:18-26

http://www.youtube.com/watch?v=Xgi3Flz0m18], לאמור: 26 לקח דאס דאזיקע ספר תורה, און איר זאלט עס שום מצד זייט פון הארון ברית ה' אלוקיכם, און עס זאל דארטן זיין צום עדות קעגן דיר. 27 מחמת איך ידע דיין מרי און דיין ערף הקשה; זע, היינט, אז איך לעב נאך מיט אייך, זייט איר געווען ממרים אקעגן ה', און ווי שוין נאך מיין מת! 28 זאמלט קהל צו מיר אייערע כל זקני שבטים, און אייערע שוטרים, און איך וועל דבר אין זייערע אוזנים די דאזיקע דברים, און וועל עוד שמים און ארץ קעגן זיי. 29 ווייל איך ידע, אז שחת איר שחת ווערן נאך מיין מת, און איר וועט זיך סור פון הדרך וואס איך האב אייך צוה, און אייך וועט קרא הרעה אין אחרית הימים, ווייל איר וועט עשה וואס איז הרע אין די אויגן פון ה', אים צו כעס מיט דער מעשה פון אייערע ידים. 30 און משה האט דבר אין די אוזנים פון דער כל קהל ישראל די דברים פון דעם דאזיקן שירה ביז תמם.

[האזינו]

דברר32

1 אזן איר שמים, און איך וועל דבר, און שמע הארץ די אמרה פון מיין פה. 2

זאל ערף ווי מטר מיין לערנונג, זאל נזל ווי טל מיין אמרה; ווי א שעירים אויף
גראז און ווי רביבים אויף עשב. 3 ווייל דעם שם פון ה' וועל איך קרא; יהב
גרויסקייט צו אלוקינו. 4 דער צור זיין ווערק איז תמים, ווייל כל זיינע דרכים
זיינען משפט; א-ל אמונה, און אן עול. צדיק און ישר איז ער. 5 שחת לו לא
זיין בנים מומם׃דור עקש ופתלתל. 6 טאן נישט אזוי גמל ה', עם נבל און
נישט חכם! איז ער נישט אביך וואס האט דיך קנה [זען בראשית 14:19,20;
משלי 8:22]? ער וואס האט דיך עשה און כון? 7 זכר די ימות עולם, בין שנות
דור-ודור, שאל אביך, ער זאל דיר נגד, דיינע זקנים, זיי זאלן דיר אמר. 8 ווען
דער אויבערשטער האט נחל די עמים, ווען ער האט פרד בני-אדם, האט ער
נצב די גבולות פון עמים, לויט דער צאל פון די בני ישראל. 9 ווייל דער חלק
פון ה' איז עמו, יעקב דער חבל פון זיין נחלה. 10 ער האט אים מצא אין ארץ
מדבר, און אין וויסטן געוואי פון דער ישמון, אים סבב, אים געכעבן בינה,
אים נצר ווי זיין אויגאפל. 11 ווי א נשר עור זיין נעסט, רחף איבער זיינע יונגע,
פרש זיינע פלעדערן און לקח זיי, נשׂא זיי אויף זיין פליגל 12 האט ה' אליין
אים נחה, און נישט געווען מיט אים א-ל נכר. 13 ער האט אים רכב אויף די
הייכן פון הארץ, און ער האט אכל די תנובות שדה; און ער האט אים
געמאכט ינק דבש פון סלע, און שמן פון חלמיש; 14 חמאה פון בקר, און
חלב פון צאן, מיט חלב פון כרים, און אילים פון בשן און עתודים, מיט
נירנפעסט פון חטה; און דם פון ענבים טרינקסטו שוימיקן וויין. 15 און
ישורון איז שמן געווארן און בעט און ביסט שמן, ביסט עבה, ביסט כשׂה
געווארן מיט פעט; און ער האט נטש א-לוה וואס האט אים אשׂה, און נבל
דעם צור פון זיין ישועה. 16 זיי האבן אים קנא מיט זרים, מיט תועבות אים
כעס. 17 זיי האבן זבח צו שדים, לא אלוקי אלוקים וואס זיי האבן זיי נישט
ידע, צו חדשים, ניי אנקום, וואס אבותיכם האבן זיך פאר זיי נישט שׂער. 18
אן דעם צור וואס האט דיך ילד האסטו שיה, און שכח א-ל וואס האט דיך
חול. 19 און ה' האט ראה און האט נאץ, ווייל פון כעס פון זיין בנים און זיינע
בנות. 20 און ער האט אמר׃ איך וועל סתר מיין פנים פון זיי. איך וועל ראה
וואס וועט זיין זייער סוף; ווייל א פארקערטער דור זיינען זיי, בנים אן אמן
אין זיי. 21 זיי האבן מיך קנא מיט אן לא א-ל, מיך כעס מיט זייערע חבלים,
און איך וועל זיי קנא מיט אן לא עם, מיט א גוי נבל וועל איך זיי כעס. 22
ווייל אן אש איז קדח אין מיין אף, און עס יקד ביז דער שאול תחתית, און

אכל ארץ און איר יבול, און להט די מוסד פון די הרים. 23 איך וועל ספה
אויף זיי רעות, איך וועל מיינע חצים כלה אויף זיי: 24 דארונג פון רעב, און
צערונג פון היץ, און ביטערע פעסט; און דעם שן פון חיות וועל איך שלח
אויף זיי: 25 מיט חמה פון די זחל פון עפר. דרויסן וועט וועקנעמען די חרב,
און אין די קאמערן די אימה; אי דעם בחור אי די בתולה, דעם זויגעדיקן
מיטן איש שׂיבה. 26 איך וואלט אמר: איך וועל זיי פאה, איך וועל פארטיליקן
פון אנוש זייער זכר; 27 ווען איך פארכט נישט דעם שונאס דערצערענונג,
זייערע אויבים זאלן נישט אויסלייגן פאלש; נישט אמר: ידנו איז רום, און
נישט ה' האט דאס אלצדינג פעל. 28 ווייל אן עם אבד עצות זיינען זיי, און
נישטא קיין בינה אין זיי. 29 אז זיי וואלטן חכם געווען, וואלטן זיי דאס שׂכל,
זיי וואלטן באקלערט זייער אחרית: 30 ווי ידע איינער רדף 1,000, און 2
פארטרייבן 10,000 ווען נישט זייער צור האט זיי מכר, און ה' האט זיי סגר?
31 ווייל נישט ווי צורינו איז זייער צור; און מעגן אונדזערע שונאים אנטשיידן.
32 ווייל פון גפן פון סדום איז זייער גפן, און פון די שדות פון עמורה; זייערע
ענבים זיינען ענבים פון רוש, ביטערע הענגלעך זיינען ביי זיי. 33 חמת תנינם
יינם וראש פתנים אכזר. 34 פארוואר, דאס איז כמס ביי מיר, חתם אין מיינע
אוצרות; 35 איך האלט נקמה און באצאלונג; זייער רגל וועט זיך מוט אין
רעכט צייט; ווייל נאענט איז דער יום פון זייער איד, און עתדות חוש פאר זיי.
36 ווייל ה' וועט זיך דין עמו, און אויף עבדיו זיך נחם, ווען ער ראה אז אזל
איז די כח, און פריי אדער שקלאף איז נישטא; 37 און מע זאגט: ווו זיינען
זייערע אלוקים, דער צור וואס זיי האבן זיך חסה? 38 וואס האבן דאס חלב
פון זייערע זבחים אכל, שתה דעם ווין פון זייער נסכים? זאלן זיי קום און
אייך עזר; זאל ער זיין איבער אייך א סתרה. 39 ראה איצט אז איך, איך בין
דאס, און נישטא קיין אלוקים מיט מיר; איך מות און עשה לעבעדיק, איך
מחץ און איך רפא, און פון ידי איז נישטא מי זאל נצל זיין. 40 ווייל איך נשׂא
צום שמים ידי, און זאג: אזוי ווי חי אנכי לעולם. 41 ווען איך שון מיין ברק
חרב, און ידי וועט צום משפט זיך אחז, וועל איך שוב נקמה צו מיינע אויבים,
און מיינע שונאים וועל איך שלם. 42 איך וועל שכר מיינע חצים מיט דם, און
מיין חרב וועט זיך אכל מיט בשר מיט דם פון דער חלל און שביה, מיט די
ראש פרעות אויב. 43 רנן, איר גוים, מיט עמו, ווייל פאר דם פון עבדיו וועט
ער זיך נקם זיין, און נקם וועט ער שוב צו זיינע אויבים, און וועט מאכן כפרה

[זען "נזה" ישעיהו 52:15 און "נזה" ויקרא 4:6,17 און כפרה פון משיח לעולם
על דברתי מלכי צדק, תהילים 110:4, זען דברי הימים א 21:17] פאר ארץ פון
עמו.לג44 און משה איז בוא און האט דבר כל דברי השירה אין די אוזנים
העם, ער און יהושוע בן נון. 45 און ווי משה האט כלה פון רעדן כל די
דאזיקע דברים צו כל ישראל, 46 האט ער צו זיי אמר: שום לבבכם צו כל
דברים וואס איך עוד אייך היום אן, אז איר זאלט זיי צוה צו בניכם, לשמר
איבער צו עשה כל דברי התורה הזאת. 47 ווייל דאס איז נישט דבר רק פאר
אייך, נייערט דאס איז חייכם, און דורך דער דאזיקער זאך וועט איר ארך
ימים אין האדמה וואס איר עבר אהין איבער דעם ירדן, זי צו ירש. 48 און ה'
האט דבר אין דעם דאזיקן אייגענעם יום צו משהן, לאמור: 49 עלה צו דעם
דאזיקן הר עברים, דעם הר נבו וואס אין ארץ מואב, וואס אקעגן יריחו, און
ראה אן ארץ כנען וואס איך נתן צו די בני-ישראל פאר אן אחוזה. 50 און מות
אויף ההר וואס דו עלה אהין ארויף, און ווער אסף צו עמך, אזוי ווי אחיך
אהרן איז מות אויפן הר הור, און איז אסף געווארן צו עמו. 51 ווארום איר
האט מעל אן מיר צווישן די בני-ישראל, ביים מים פון מריבת-קדש, אין
מדבר צין, ווארום מיך לא קדשתם צווישן די בני-ישראל. 52 אבער פון דער
ווייטן וועסטו ראה הארץ, נאר בוא אהין וועסטו נישט, אין הארץ וואס איך
נתן צו די
בני-ישראל.

[וזאת הברכה]

דבר33

1 און דאס איז די ברכה וואס משה דער איש האלוקים האט ברך די
בני-ישראל פאר מותו. 2 און ער האט אמר: ה' איז פון סיני בוא, און זרח פון
שעיר אויף זיי; ער האט יפע פון הר פארן, און אתה מיט רבבה קודש, אין זיין
ימין א אש דת פאר זיי. 3 ער חבב די עמים, כל זייערע קודש זיינען ביי ידך;
און זיי ליגן צו דיינע פיס, זיי נשא אויף דיינע דברות. 4 א תורה האט אונדז
משה צוה, א מורשה פאר הקהלת יעקב. 5 און ער א מלך איז געווען אין
ישורון, ווען די ראשי עם און שבטי ישראל האבן זיך אסף. 6 לעבן זאל ראובן

און נישט מות, און זיינע אדם זאלן נישט זיין מספר. 7 און דאס אויף יהודה;
און ער האט אמר: שמע, ה', דעם קול פון יהודה, און צו עמו זאלסטו אים
בוא; זיינע יד זאלן פאר אים ריב, און אן עזר פון זיינע אויבים זאלסטו זיין. 8
און אויף לוי האט ער אמר: דיינע אורים-ותומים זיין מיט חסידך, וואס דו
האסט אים אין מסה נסה; ביי מים פון מריבה דו האסט ריב מיט אים; 9
וואס האט אמר אויף אביו און אויף אמו: איך האב זיי נישט ראה; און האט
אחיו נישט נכר, און זיין בנים נישט געוואלט ידע; ווייל זיי האבן געהיט דיין
דבר, און דיין ברית [זען מה"ש 21:18-26
http://www.youtube.com/watch?v=Xgi3Flz0m18] האבן זיי נצר. 10 זיי
לערנען דיינע משפטים יעקבן, און דיין תורה ישראלן; זיי שום קטורת באפך,
און כליל אויף דיין מזבח. 11 ברך, ה', זיין חיל, און דאס ווערק פון זיינע יד
זאלסטו רצה; מחץ די לענדן פון זיינע אויבים, אז זיינע שונאים זאלן נישט
קום. 12 און אויף בנימין האט ער אמר: דער באליבטער פון ה' וועט שכן [זען
משיח צדקינו געמאכט זיין סוכה צווישן אונדז, יוח' 1:14] ביי אים אין בטח;
און ה' וועט חפף איבער אים כל הימים, און ער וועט שכן [זען משיח צדקינו
געמאכט זיין סוכה צווישן אונדז, יוח' 1:14] בין אקסלען פון אים. 13 און
אויף יוסף האט ער אמר: ברוך ה' זאל זיין ארץ זיין, מיטן טייערסטן השמים,
מיט טל, און מיטן תהום וואס רבץ אונטן; 14 און מיט טייערסטע פרוכטן
פון שמש, און מיט טייערסטן געוועקס פון לבנה; 15 און מראש הררי-קדם
און ממגד גבעות עולם. 16 און ממגד ארץ און מלאה און רצון שוכני [בוער]
סנה תבואתה אויפן ראש יוסף ואון אויפן קדקד נזיר פון אחיו. 17 זיין הדר
איז ווי בכור שורו, און קרנות פון אים ווי קרנות פון א ראם; מיט זיי וועט ער
נגח די עמים, די עקן פון הארץ מיט רבבות אפרים, און אלפי מנשה. 18 און
אויף זבולון האט ער אמר: שמח זיך, זבולון, ביי דיין יצא, און יששכר, אין
דיינע אוהלים. 19 עמים וועלן זיך קרא אויפן הר, דארט וועלן זיי זבח זבחים
פון צדק; ווייל שפע ימים יינקו און שפני טמוני חול. 20 און אויף גד האט ער
אמר: ברך דער וואס רחב גד! אזוי ווי א לייבינטע ער שכן [זען משיח צדקינו
געמאכט זיין סוכה צווישן אונדז, יוח' 1:14], און טרף דעם זרוע [זען זרוע פון
גאולה, זרוע משיח, ישעיהו 1: 53] און דעם קדקד. 21 און ער האט ראה דאס
ראשית פאר זיך, ווייל דארט איז דער חלקת מחוקק ספן. ווען ראשי עם
אתה, ער אשה צדקת ה' און משפטיו עם-ישראל. 22 און פון דן ער אמר דן

גור אריה. ער וועט זנק מן-הבשן. 23 און פון נפתלי ער אמר, נפתלי שבע רצון
און מלא ברכת ה' ים און דרום ירשה! 24 און פון אשר ער אמר, ברוך זיין
אשר מיט בנים; יהי רצה צו אחיו און לאזן אים טבל [זען ויקרא 6:4
https://www.youtube.com/watch?v=w5gSFH3A1fE] בשמן רגלו. 25 ברזל
און נחשת מנעלך וכימיך דבאך.26 אין כאל ישרון: רכב שמים בעזרך ובגאותו
שחקים. 27 מענה אלהי קדם און מתחת זרועות עולם און ער וועט גרש
מפניך אויב און ער וועט אמר, השמד! 28 און ישראל וועט שכן [זען משיח
צדקינו געמאכט זיין סוכה צווישן אונדז, יוח' 1:14] בטח בדד; עין יעקב אין
ארץ דגן און תירוש; און זיין שמים וועט כרף טל.29 אשריך ישראל! מי כמוך
עם נושע דורך ה' מגן עזרך און אשר-חרב גאותך און זיי כחש. איביך לך
ואתה על-במותימו און דו וועסט אויף זייערע במות.

דברים34

1 און משה איז עלה פון די פלוינען פון מואב צום הר נבו, אויפן ראש פסגה
וואס אקעגן יריחו; און ה' האט אים געוויזן דאס כל הארץ גלעד ביז דן; 2 און
כל נפתלי, און ארץ אפרים און מנשה, און דאס כל הארץ יהודה ביז דעם ים
האחרון. 3 און דעם נגב, און די [ירדן]-געגנט, דעם טאל פון יריחו, דער עיר
פון טייטלביימער, ביז צוער. 4 און ה' האט צו אים אמר: דאס איז הארץ וואס
איך האב געשווארן צו אברהמען, צו יצחקן, און צו יעקבן, לאמור: צו דיין זרע
וועל איך עס נתן. איך האב דיך געלאזט ראה מיט דיינע אויגן, אבער אהין
עבר וועסטו נישט. 5 און משה עבד ה' איז דארטן מות, אין ארץ מואב, לויט
דעם פי ה'. 6 און מע האט אים באגראבן אין טאל, אין ארץ מואב, אקעגן
בית-פעור; און קיין אדם ידע נישט זיין קבר ביז אויף יום הזה [זען קבר פון
משיח, ישעיהו 53:9]. 7 און משה איז געווען 120 שנה, ווען ער איז מות; זיין
אויג איז נישט געווען טונקל, און זיין פרישקייט איז נישט אוועק. 8 און די
בני-ישראל האבן בכה פאר משהן אין די פלוינען פון מואב 30 יום, ביז די ימי
טרויערגעווייַן נאך משהן האבן זיך תמם. 9 און יהושוע בן נון איז געווען פול
מיט דעם רוח חכמה, ווייל משה האט סמך אויף אים זיינע יד; און די
בני-ישראל האבן זיך שמע צו אים, און האבן עשה אזוי ווי ה' האט צוה
משהן. 10 און עס איז נישט קום אין ישראל נאך אזא נביא ווי משה, וואס ה'

האט זיך ידע צו אים פנים אל פנים; 11 אין כל אותות [זען אות אין ישעיהו 7:14, דעריבער וועט אֲדֹנָי אליין אײַך נתן (זען "נתן" ישעיהו 53:9; 9:5; חגי 2:7-9) אן אות: הנה! ווערט הָעַלְמָה (די נישט-חתונה-געהאט יונגע בתולה מיידל) הרה (זען "הרה" נערה-בתולה, בראשית 24:16, סינאנים: הָעַלְמָה, (בראשית 24:43) רבקה "הרה" ישראל (בראשית 25:21), און זי ילד בן, און וועט קרא שמוֹ (זען "שמוֹ" פון צֶמַח משיח, זכריה 6:11-12, יהושע/ישוע איז בעל אותו שם פון משיח) עִמָּנו א-ל (זען ישעיהו 48:16; 42:1; ווייל עבד ה' ("מיר") משיח און ה' און רוח ה' איז אלוקים, קדש קדש קדש, אחָד דאך משֻׁלָּש; בראשית 2:24 קאמפלעקס אחדות, זען ספר הזהר ג ב288, האי עתיקא אשתכח בתלת רישין וכלילן בחד רישא (דאס עתיקא איז געפונען מיט שלושה ראָשים און איז כולל זיין אין ראָש אחד), יוח' 14:26; ה' אחד אין זיין הֱוָיָה אָבער מיט קדושה משולשת, אלוקים האב און אלוקים זון פון דער אויבערשטער און אלוקים הרוח הקודש, זען עתיק יומין און בר אנש און רוח אלוקים, ה' אחד, זען קדושה משולשת פון ה' איז אשכול אחד אָבער מער ווי איין ענבים; אשכול ענבים אחד; זען החוט המשולש, איין שטריק, אָבער דריי שנורן, קהלת 4:12; זען ווידער בראשית 2:24, דעריבער עזב אן איש אביו און אמו, און זאל דבק צו זיין אִשָּׁה, און זיי (2) ווערן בשר אחד (1), איין בשר, זע אחד דאָ, דברים 6:4, זען ווידער ספר הזוהר ג, ב288, האי עתיקא אשתכח בתלת רישין וכלילן בחד רישא (דאס עתיקא איז געפונען מיט שלושה ראָשים און איז כולל זיין אין ראָש אחד) בר אנש און עתיק יומיא, 2 ווערן 1, דניאל 7:13-14, זען "פלחין" און "יפלחון" אין דניאל 3:12 און דניאל 7:13-14, לויט צו אזעלכער פסוקים עס איז אמת אַז מיר זען די אלוהוּת פון משיח, וואס איז נישט קיין אליל, ווײַל אידן טאָן נישט יפלחון אלילים אָבער אַלע פֿעלקער כולל אידן וועלן יפלחון (טאָן שֵׁרות דתי ווי צו אלוהוּת) צו די בר אנש משיח, זען סאַנה 98אַ און סאַנה38ב און רש"י וואס אַלע זאָגן אַז דעם בר אנש איז משיח, רש"י זאגט "הוא מלך המשיח", רבי מלך המשיח

https://youtube.com/watch?v=ZaHi0zuNX1U

]. און מופתים וואס ה' האט אים שלך עשה אין ארץ מצרים, צו פרעהן, און צו כל עבדיו, און צו זיין כל ארצו; 12 און אין כל היד החזקה, און אין כל המורה הגדול, וואס משה האט עשׂה פאר די אויגן פון כל ישראל.